

శ్రీమద్భాగవతము

ప్రథమస్కంధము

మొదటిఅధ్యాయము.

ఈ జగత్తులో సృష్టిస్థితి లయములకు కారకుడు, వ్యతిరేకుడు ఎవరో, ఈ సమస్త జగత్తునకు కర్త ఎవరో, తన స్వతస్సిద్ధజ్ఞానముతో విరాజిల్లువాడు ఎవరో, బ్రహ్మదేవునికి కూడా జ్ఞానమును ప్రసాదించిన వాడు ఎవరో, తన మనస్సు ద్వారా తత్త్వజ్ఞానమును ప్రబోధించిన వాడు ఎవరో, ఇంద్రాది దేవతలను కూడా తన మోహముతో పరవశింప చేసినవాడు ఎవరో, తన యందు సత్వగుణము, రజోగుణము, తమో గుణము ఉన్నప్పటికినీ

వాటిలో లీనం కాని వాడు, ప్రవర్తిల్లని వాడు ఎవరో, ఎవనిలో కపటము లేదో, అట్టి సత్యస్వరూపుడు అయిన పరమేశ్వరుని నేను ధ్యానిస్తున్నాను.

ఈ భాగవత పురాణం ఏ మాత్రమూ మత్స్యరము లేని సత్పురుషుల యొక్క పరమ పవిత్రమైన భక్తిరూపంలో కనపడే ధర్మమును ఆవిష్కరించింది. భాగవత పురాణంలో మన దైనందిన జీవితంలో కలిగే అన్ని తాపత్రయాలను నిర్మూలించే తత్వము, సమస్త మానవాళికి శుభాలను కలిగించే తత్వము, సత్యము, నిత్యము అయిన నాశనము లేని తత్వము నిరూపింపబడింది. ఈ భాగవత గ్రంథము అందుబాటులో ఉండగా ఇతర గ్రంథములతో పని ఏముంటుంది? భాగవతము చదవడం వలన, వినడం వలన, అర్థం చేసుకోవడం వలన, పరమాత్ముడగు శ్రీహరి కరుణా కటాక్షములు సిద్ధిస్తాయి అనడంలో సందేహము లేదు. అటువంటి వారి హృదయాలలో శ్రీమహావిష్ణువు స్థిరంగా కొలువై ఉంటాడు.

ఈ భాగవత పురాణము మొట్టమొదటగా శుకమహర్షి ముఖము నుండి వెలువడింది. తరువాత ఆయన శిష్య ప్రశిష్యుల ద్వారా లోకంలో వ్యాప్తిచెందింది. అటువంటి భాగవత పురాణము వేదములు అనే కల్పవృక్షమునకు కాసి, బాగా పండిన ఫలము. ఆ ఫలములో పై చెక్కు గానీ, గింజలు గానీ, ఆ మాటకొస్తే, ఏదీ విడువదగినది కాదు. అన్ని భాగములు అమృతోపమానములే! ఆస్వాదించతగ్గవే. అనుభవించదగ్గవే. ఆనందించతగ్గవే. అన్ని వేదముల సారము భాగవత పురాణము. ఈ భాగవత పురాణము అనే ఫలము, పామరులే కాదు పండితులు కూడా మాటి మాటికీ తినతగ్గ ఫలము. ఈ భాగవత ఫల ఆస్వాదనకు స్వర్గ సుఖములు కూడా సాటి రావు.

అట్టి భాగవత పురాణమును, గంగాతీరంలో, వ్యాసుని కుమారుడు, శుకుడు పరీక్షిత్తు మహారాజుకు చెప్పగా విన్న సూతి అనే పౌరాణికుడు శౌనకాది మహామునులకు నైమిశారణ్యంలో సత్రయాగ సందర్భంలో చెప్పాడు.

దేవతలకు ఆవాసమైన నైమిశారణ్య క్షేత్రంలో, స్వర్గలోకము తమకు ప్రాప్తించడం కోసరం, మహామునులందరూ కలిసి వేయి సంవత్సరములు సాగే యాగాన్ని సంకల్పించారు.

ఉదయం పూజలు, యజ్ఞకార్యక్రమములు, అగ్ని హోత్రములు జరుగుతాయి. సాయంత్రము పురాణకాలక్షేపములు జరుగుతాయి. ఈ సందర్భంలో ఒకనాటి ఉదయము, మహర్షులు అందరూ అగ్నిహోత్రము మొదలగు కార్యములు నిర్వర్తించిన తరువాత, ఒక చెట్టు కింద కూర్చున్నారు. ఆ మహా మునులందరూ సూతపౌరాణికుని సాదరంగా ఆహ్వానించి, ఉచితాసనముమీద కూర్చోబెట్టి, ఆయనను ఇలా అడిగారు.

“ఓ సూతపౌరాణిగా! నీవు మహాభారతము మొదలగు ఇతిహాసములను, 18 పురాణములను, ఇతర గ్రంథములను, నీ గురువుల వద్ద అధ్యయనం చేసావు. వాటిని చక్కగా వ్యాఖ్యానం చేసావు.

ఓ సూత మహర్షీ! వేదములను బాగా తెలిసిన వాడు, బ్రహ్మస్వరూపమును చక్కగా తెలుసుకున్న వాడు అయిన వ్యాసభగవానుడు ఇంకా ఇతర మహామునుల దయతో నీవు వారి నుండి ఇతిహాసములను,

పురాణములను ఇంకా ఎన్నో విషయములను అవగాహన చేసుకున్నావు. నీవు వారికి ప్రియశిష్యుడవు కాబట్టి వారు నీకు అన్ని విషయములను బోధించి ఉంటారు.

నీవు వారి వలన తెలుసుకున్న విషయములను, ఆ ఇతిహాసములలో పురాణములలో మానవులకు శ్రేయస్సును కలిగించే విషయాలు, రహస్యాలు, అన్నీ మాకు చెప్పడానికి నీవే తగిన వాడవు.

ఓ పౌరాణికుడా! ప్రస్తుతము కలియుగము జరుగుతూ ఉంది. ఈ కలియుగములో మానవులకు ఆయుష్షు తక్కువ. పైగా వారికి సోమరితనము, బుద్ధిమాంద్యము బాగా అలవడింది. వారికి ఆలోచనా శక్తి సన్నగిల్లింది. అదీ కాకుండా వారు సగం జీవితం రోగాలతో బాధపడుతున్నారు. అందువలన వారికి ఆధ్యాత్మిక విషయాలు తెలుసుకొనే శక్తి లేదు.

ఈ ప్రపంచంలో చేయతగ్గ పనులు వివిధములుగా అధికంగా ఉన్నాయి. వినతగ్గ శాస్త్రములు, పురాణములు ఎన్నో ఉన్నాయి. వాటిని అన్నీ చదవడానికి, అధ్యయనం చేయడానికి, వినడానికి మానవునికి జీవిత కాలము సరిపోదు. అందువలన, నీవు అధ్యయనం చేసిన ఇతిహాసములలో పురాణములలో అత్యంత శ్రేష్టము అయిన విషయములను ఏర్చి, కూర్చి, మాకు వినిపించు. వివిధ శాస్త్రములను క్లుప్తంగా మాకు వివరించు. దీనివలన మానవుల బుద్ధి వికసిస్తుంది అని, మానవాళికి శ్రేయస్సు కలుగుతుందని మా నమ్మకం.

ఓ సూత పొరాణికుడా! ఈ లోకంలో ధర్మసంస్థాపన చేయడానికి, విష్ణు భక్తులను, యదువంశములో పుట్టిన వారిని రక్షించడానికి, శ్రీకృష్ణుడు దేవకీ గర్భవాసంలో జన్మించిన విషయం నీకు బాగా తెలుసు

మానవుల క్షేమం కోసరం అవతరించిన ఆ వాసుదేవుని జన్మవృత్తాంతమును, ఆయన లీలలను వినవలెనని మాకు కోరికగా ఉంది. వాటిని మాకు వినిపించు. శ్రీకృష్ణ లీలలను మాకు చెప్పడానికి నీవే సమర్థుడివి అని మేము నమ్ముతున్నాము.

ఈ ప్రపంచంలో ఉన్న మానవులు సంసార సాగరంలో పడి కొట్టుమిట్టాడుతున్నారు. వారు కేవలం ఆ వాసుదేవుని నామస్మరణ వలననే ఈ సంసార సాగరం నుండి తరింపబడుతున్నారు. వాసుదేవుని నామస్మరణ చేయు వారి దగ్గరకు మృత్యుదేవత రావడానికి భయపడుతుంది.

ఆ వాసుదేవుని పాదములను ఆశ్రయించిన మానవులు, శుకుడు మొదలగు మహామునులను సేవించినచో, వారి దర్శన మాత్రం చేతనే పునీతులు అవుతున్నారు.

వాసుదేవుని కీర్తించే కథలను వినడానికి ఎవరు ఉత్సాహం చూపరు. అబీ కాకుండా శ్రీమన్నారాయణుడు ఎన్నో అవతారాలు ధరించాడు. నారదుడు మొదలగు మహామునులు నారాయణ నామాన్ని, నారాయణుని అవతార విశేషములను మృదుమధురంగా గానం చేసారు. ఆ అవతార విశేషములను మేము భక్తి శ్రద్ధలతో వినగోరుతున్నాము.

ఓ సూతపారాణికుడా! ఆ వాసుదేవుడు భూభారమును తగ్గించడం కోసరం, జగత్కల్యాణం కోసరం ఈ భూమి మీద తనకు తానుగా అవతరించాడు. ఆ శ్రీకృష్ణుని అవతార విశేషములను మాకు సవిస్తరంగా తెలుపండి.

ఆ భగవానుని లీలలు ఎన్ని సార్లు విన్నా ఎంత సేపు విన్నా తనివితీరదు కదా! ఎందుకంటే శ్రీకృష్ణలీలలు ఎంత విన్నా ఇంకా వినాలని ఉంటుంది కదా! వినేకొద్దీ కొత్త కొత్త రసానుభూతి కలుగుతుంది కదా!

ఆ భగవంతుడు నిర్గుణుడు, నిరాకారుడు, నిర్వికల్పుడు అయినప్పటికీ, ఈ ప్రపంచములో ఉన్న మానవులకు తన దర్శనభాగ్యం కలిగించడం కోసరం మానవునిగా అవతరించాడు. ఎన్నో లీలలను ప్రదర్శించాడు. ఆ లీలలు అన్నీ మాకు వివరంగా చెప్పవలసిందిగా ప్రార్థిస్తున్నాము.

కలియుగము ప్రవేశించినది అని తెలుసుకొని మేము సుబీర్హుమైన యాగం చెయ్యడానికి ఈ నైమిశారణ్యంలో సమావేశం అయ్యాము. మా అదృష్ట వశాత్తు భగవంతుడు మిమ్ములను మాకు చూపించాడు. మీ వలన మాకు శ్రీహరి కథలను వినే అద్భుతమైన అవకాశం కలిగింది.

ఈ కలికాలము మానవులయొక్క బుద్ధిబలమును, శారీరక బలమును నాశనం చేస్తూ ఉంది. ఈ కలి కాలము అనే భయంకరమైన సముద్రమును దాటడానికి మేము వాసుదేవుని కథలను వినడానికి

సంకల్పించాము. ఆ పరమాత్ముడు మాకు నిన్ను కలికాలము అనే సముద్రమును దాటడానికి ఒక నావికుడిగా చూపించాడు.

ఓ సూతపౌరాణికుడా! యోగేశ్వరుడు, ధర్మరక్షకుడు అయిన శ్రీకృష్ణ పరమాత్మ ఈ లోకంలో తన అవతారం చాలించి వైకుంఠమునకు వెళ్లిన తరువాత ఈ లోకంలో సనాతన ధర్మము ఎవరిని ఆశ్రయించింది మాకు వివరంగా చెప్పండి.” అని శౌనకాది మహామునులు సూత పౌరాణికుని అడిగారు

. శ్రీమద్భాగవతము

ప్రథమస్కంధము ప్రథమ అధ్యాయము సంపూర్ణము.

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్.

. శ్రీమద్భాగవతము

ప్రథమస్కంధము

రెండవ అధ్యాయము

శౌనకుడు మొదలగు మహామునులు పైవిధంగా అడుగగా, రోమహర్షణుని పుత్రుడగు సూత పౌరాణికుడు ఈ విధంగా చెప్పాడు.

“బ్రాహ్మణోత్తములారా! వ్యాసునికుమారుడు శుకుడు, తండ్రిని వదిలిపెట్టి వనములకు వెళ్లిపోతున్నాడు. కుమారుని ఎడబాటును భరించలేని వ్యాసుడు పెద్దగా ఎలుగెత్తి కుమారా! కుమారా! అని పిలిచాడు. వ్యాసుని కంఠస్వరము ఆ అడవిలో ఉన్న వృక్షములకు, పర్వతములకు తగిలి ప్రతిధ్వనించింది. ఆ శుకయోగీంద్రుడు ఈ ప్రకృతి అంతా నిండి నిబిడీకృతము అయి ఉన్నాడా అని భ్రమకలిగింది. అటువంటి శుక యోగీంద్రులకు భక్తితో నమస్కరిస్తున్నాను.

నిరంతరము ప్రాపంచిక విషయముల మీద ఆసక్తి ఉన్న మానవులను, ఈ సంసార సాగరము నుండి తరింప జేయడానికి, వేద వేదాంగముల సారము, అనుపమము, అత్తతత్వమును బోధించునదీ, అజ్ఞానము అనే అంధకారంలో కొట్టుమిట్టాడుతున్నవారికి దీపకళికలాంటిది, సర్వపురాణ రహస్యములను కలిగి ఉన్నది అయిన భాగవత పురాణమును ఈ లోకానికి అందించిన ఆ శుకమహర్షికి ముందుగా భక్తితో నమస్కరిస్తున్నాను.

ఈ భాగవత పురాణమునకు అభిదేవత శ్రీమన్నారాయణుడు. ఆయన సఖుడు నరుడు. ఆ నరనారాయణులకు నమస్కరిస్తున్నాను. చదువులతల్లి సరస్వతికి, వ్యాసభగవానుడికి నమస్కరిస్తున్నాను. మీ కందరికీ జయము కలగాలని కోరుకుంటూ భాగవత పురాణమును చెప్పడానికి ఉపక్రమిస్తున్నాను.

బ్రాహ్మణోత్తములారా! మీరు నన్ను లోకములకు మంగళకరమైన గొప్ప ప్రశ్నలు అడిగారు. మీరు కోరుకున్న శ్రీకృష్ణకథామృతమును వింటే బుద్ధి ప్రసన్నమవుతుంది అనడంలో అతిశయోక్తిలేదు.

శ్రీకృష్ణుని యందు, ఏవిధమైన ఫలాపేక్షలేకుండా, ఏకాగ్రతతో కూడిన స్వభావ సిద్ధమైన భక్తి కలిగి ఉండటం ధర్మములలో కెల్లా చాలా గొప్పధర్మము. ఆ భక్తిభావము చేతనే మానవులకు సర్వఅనర్థములు తొలగిపోయి మనస్సుకు శాంతి చేకూరుతుంది. ఆత్మసాక్షాత్కారము జరుగుతుంది.

భగవంతుడగు వాసుదేవునియందు నిరంతరము భక్తి కలిగి ఉంటే, అది జ్ఞానమును, వైరాగ్యమును పెంపొందిస్తుంది.

మానవులు వారికి తోచిన ఏయే ధర్మములను ఎంత గొప్పగా ఆచరించినా, భగవంతుని కథలయందు ఆసక్తి లేకపోతే, ఆ ధర్మాచరణము నిష్ప్రయోజనము. కేవలం శ్రమ మాత్రమే మిగులుతుంది. కాబట్టి మానవులు భగవంతుని కథలను చదవడంలో, వినడంలో, భగవంతుని కీర్తించడంలో శ్రద్ధచూపాలి.

పురుషార్థములలో ఉన్న అర్థము, మోక్ష ధర్మమునకు యోగ్యము కాదు. ఎన్ని భోగములు అనుభవించినను ఇంద్రియములు తృప్తిచెందవు. ఇంకా కావాలని అంటాయి. కామమునకు అంతం లేదు. కాబట్టి జీవితమునకు అవసరమైనంత మేరకే కోరికలను పరిమితం చేసుకోవాలి. మానవులు జీవించేది అర్థము సంపాదించడానికే, కామములు (కోరికలు) అనుభవించ డానికే కాదు. భగవంతుని తత్వమునందు ఆసక్తి కలిగి ఉండటం కూడా ముఖ్యము. తత్వజిజ్ఞాసలేని జీవితము

వ్యర్థము. యజ్ఞములు, యాగములు చేసి స్వర్గసుఖములు పొందడం వలన ప్రయోజనం లేదు.

పరమాత్మను గురించి తెలుసుకొనే అద్వైతజ్ఞానము ఒక్కటే సత్యమైనది. అదే పరమార్థము. ఆ నిత్యము, సత్యము అయిన జ్ఞానమే బ్రహ్మము, పరమాత్మ, భగవానుడు అని చెప్పబడుతూ ఉంది.

భగవంతుని యందు అపారమైన విశ్వాసము కల మునులు, తాము శాస్త్రములు చదివి, విని సంపాదించిన జ్ఞానంతోనూ, వారు చేసిన మంచి పనులతోనూ, ప్రాపంచిక విషయములందు ఆసక్తి లేకపోవడం వలన కలిగిన భక్తితోనూ తమ హృదయములందు ఆ పరమాత్మ తత్వమును దర్శించగలుగుతున్నారు.

కాబట్టి ఓ మహామునులారా! మానవులు ఏ వర్ణమునకు చెందినవారైననూ, ఏ ధర్మమును అనుష్ఠించిననూ, దానికి ఆఖరి ఫలము ఆ వాసుదేవునికి ప్రీతి కలిగించడమే. ఆ శ్రీహరి తప్ప వేరు దైవము లేదు.

కాబట్టి అంకిత భావముతో శ్రీ హరిని గురించిన కథలు వినడం, శ్రీహరిని కీర్తించడం, స్తుతించడం, గానం చేయడం. పూజించడం మానవులు చేయతగ్గ పని.

బుద్ధిమంతులైన వారు శ్రీహరి నామస్మరణము అనే కత్తితో, అహంకారముతోనూ భోగాసక్తితోనూ కర్మలు చేయడం వలన వచ్చే ఫలములను నరికివేస్తారు. అటువంటి శ్రీహరి నామస్మరణ యందు, కథల

యందు ఎవరికి ఆసక్తి ఉండదు చెప్పండి.

ఓ బ్రాహ్మణోత్తములారా! శ్రీహరి కొలువై ఉన్న తీర్థములను దర్శించడం వల్ల కానీ, మంచి గురువులను సేవించడం వల్ల కానీ, కృష్ణభక్తుల ఎడల భక్తి కలిగి ఉండటం వలన గానీ, శాస్త్రములను అధ్యయనం చేయడం వలన కానీ, వాటి మీద నమ్మకం ఉంచడం వలన కానీ, భగవంతుని కథలను వినడంలో కానీ, కోరిక, ఆసక్తి ఉన్న మానవులకు శ్రీహరి కథలను వినడంలో కూడా ఆసక్తి ఉంటుంది.

శ్రీహరి కథలను నిరంతరమూ శ్రవణం చేసే భక్తుల హృదయా లలో ఆ కృష్ణుడు ఎప్పుడూ తిష్ట వేసుకొని కూర్చుని ఉంటాడు, వారి పాపములను నాశనం చేస్తూ ఉంటాడు అనడంలో అతిశయోక్తి లేదు.

భాగవత పురాణము చదవడం వలన, వినడం వలన, భగవద్భక్తులైన భాగవతులను సేవించడం వలన సర్వపాపములు నశిస్తాయి. ఆ శ్రీకృష్ణుని యందు అఖండమైన, అచంచలమైన భక్తి కలుగుతుంది.

అటువంటి నిర్మలమైన, అచంచల మైన, ఏకాగ్రతతో కూడిన భక్తి మనసులో పుడితే, మానవుల మనస్సు రజోగుణము, తమో గుణము వలన పుట్టిన కామమునకు, క్రోధమునకు లోను కాకుండా, సత్వగుణముతో నిండి ప్రసన్నంగా ఉంటుంది.

శ్రీకృష్ణుని మీద ఉన్న అచంచలమైన భక్తి భావంచేత

మానవుడు కామము, క్రోధము, మోహము మొదలగు వాసనలకు దూరంగా ఉంటాడు. అప్పుడు అతని మనసులో భగవంతుని తత్వము గురించిన జ్ఞానము వర్ధిల్లుతుంది.

అప్పుడు అతనిలోని అనుమానాలన్నీ తొలగిపోతాయి. ఫలాసక్తి నశిస్తుంది. అహంకార రూపంలో ఉన్న బంధనాలు (ఇది నాది, అది నీది, అంతా నేనే, నన్ను మించిన వాడు లేడు, అనే భావనలు) తొలగిపోతాయి.

అందుకనే సాధకులు అనునిత్యమూ శ్రీహరి సేవ చేస్తూ, శ్రీహరిని స్మరిస్తూ శ్రీహరిని కీర్తిస్తూ, ఆత్మానందాన్ని పొందుతూ ఉంటారు.

సత్త్వగుణము, రజోగుణము, తమోగుణము అనే మూడూ ప్రకృతి గుణములు. ఈ మూడు గుణములకు అతీతుడు, అభీశుడు ఆ శ్రీమన్నారాయణుడు. ఆ శ్రీమన్నారాయణుడే సృష్టించే టప్పుడు బ్రహ్మగానూ, పోషించేటప్పుడు విష్ణువు గానూ, లయం చేసేటప్పుడు శివుడు గానూ మూడు రూపములలో ప్రవర్తిస్తూ ఉంటాడు. ఈ మూడు రూపములలో శ్రీమన్నారాయణరూపము మాత్రమే విశిష్టమైనది. సమస్తఫలములను ఇస్తుంది.

భూమి నుండి పుట్టిన కట్టెలు మంచివి. ఆ కట్టెల కన్నా అవి కాలుతున్నప్పుడు వచ్చే పొగ మంచిది. ఆ పొగ కన్నా ఆ కట్టెలను కాలుస్తున్న అగ్ని మంచిది. ఎందుకంటే ఆ అగ్ని యజ్ఞయాగములను చెయ్యడానికి ఉపయోగపడుతుంది. అలాగే తమోగుణము కన్నా రజోగుణము, రజోగుణము కన్నా సత్త్వగుణము శ్రేష్టమైనవి. ఎందుకంటే సత్త్వగుణము ద్వారానే బ్రహ్మపదమును పొందగలము.

సత్త్వగుణ ప్రధానులైన మహాబుధులు ఎల్లప్పుడూ సత్త్వగుణ స్వరూపుడు, వైకుంఠాధీశుడు అయిన శ్రీ మహా విష్ణువునే సేవిస్తూ ఉంటారు. భక్తి తత్త్వరులైన మానవులు ఆ మహాబుధులను అనుసరిస్తూ వారిని సేవిస్తూ తరిస్తుంటారు.

ముముక్షువులు, అసూయ, ద్వేషములు లేని వారు, శాంతి కాముకులు అయిన మునులు ఇతర దేవతలను సేవింపక, కేవలము శ్రీమన్నారాయణుని, ఆయన అవతారములను సేవిస్తూ ఉంటారు.

కాని చాలా మంది మానవులు రజోగుణమును, తమోగుణమును ఆశ్రయించి, ధనము కొరకు, భోగముల కొరకు, ఐశ్వర్యము కొరకు, సంతానము కొరకు పితృదేవతలను, భూతములను, ప్రజాపతులను, ఇతర దేవతలను ఆశ్రయిస్తూ ఉంటారు.

కర్మకాండలు, జ్ఞానకాండలు, భక్తి కాండలు బోధించు వేదములు అన్నీ వాసుదేవ స్వరూపాలే. అలాగే మానవులు చేసే యజ్ఞములు, యాగములు అన్నీ వాసుదేవ స్వరూపాలే. ఇంతెందుకు సర్వకర్మలు విష్ణుమయాలే.

మానవులు సముపార్జించే జ్ఞానము, చేసే తపస్సు, ఆచరించే ధర్మము, వైరాగ్యము, చేసే దానములు, ధర్మములు, వ్రతములు, అన్నీ వాసుదేవుని పరంగానే చేయబడుతున్నాయి. స్వర్గసుఖములను కోరి చేసే యజ్ఞయాగములు, అశాశ్వతమైన ఇహలోక సుఖములను కోరి చేసే

పూజలు, వ్రతాలు అన్నీ కూడా ఆ వాసుదేవునికే చెందుతాయి.

ఆ వాసుదేవుడు, తాను ఏ గుణములు అంటని వాడై ఉండి కూడా, త్రిగుణములతో కూడిన తన మాయతో ఈ విశాల విశ్వాన్ని సృష్టించాడు.

వాసుదేవుడు తాను నిర్గుణుడు, స్వతంత్రుడు, ఎలాంటి అతిశయము లేని వాడూ, సర్వాధికారి అయి ఉండి కూడా, తన మాయతో ఉద్భవించిన ఆకాశాది పంచభూతములలో ప్రవేశించి, అన్నీ తానే అయి సగుణుడిగా ప్రకాశిస్తున్నాడు.

అన్ని కట్టెలలో ఒకేరకమైన అగ్ని దాగిఉంటుంది. కాని ఆ అగ్ని మండేటప్పుడు వివిధ రకాలుగా ప్రకాశిస్తుంది. అలాగే, ఈ విశాల విశ్వంలో ఉన్న సమస్తప్రాణులలో ఆ శ్రీమహా విష్ణువు అంతర్యామిగా ఉండి, వివిధ రూపములలో ప్రకాశిస్తున్నాడు.

విశ్వమంతటా విస్తరించిన ఆ శ్రీమహావిష్ణువు తాను సృష్టించిన సమస్త ప్రాణులలో ఆత్మగానూ, ఇంద్రియములుగానూ, విషయములు గానూ, సత్త్వ, రజస్, తమోగుణలతో కూడిన భావములు గానూ ప్రవేశించి, వాటిని లీలా మాత్రంగా అనుభవిస్తున్నాడు.

అంతే కాదు, ఆ శ్రీమహావిష్ణువు తాను సృష్టించిన వివిధప్రాణుల
ద్వారానే ఈ భూమి మీద సత్త్వగుణ ప్రధానుడై అవతరించాడు. ప్రకటిత
మయ్యాడు. పరి పాలించాడు.

శ్రీమద్భాగవతము
ప్రథమస్కంధము రెండవ అధ్యాయము సంపూర్ణము
ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము

ప్రథమస్కంధము

మూడవ అధ్యాయము.

ఓ మహామునులారా! భగవంతుడగు శ్రీహరి ఈ విశ్వమును
సృష్టించడానికి అనువుగా 16 కళలతో కూడిన విరాట్ స్వరూపమును
ధరించాడు. ఆ విరాట్ స్వరూపము పంచభూతములు ఐదు, జ్ఞానేంద్రియ
ములు ఐదు, కర్మేంద్రియములు ఐదు, మనస్సు మొత్తము పదహారు
పదార్థములతో నిండి ఉంది.

యోగ నిద్రలో ఉన్న ఆ పరమాత్మ నాభి నుండి ఒక
కమలము పుట్టింది. ఆ పద్మములో నుండి బ్రహ్మ జన్మించాడు.

ఆ పరమాత్మ యొక్క శిరస్సు నుండి పాదముల వరకు ఉన్న
అన్ని అవయవములనుండి సమస్త లోకములు సృష్టించ బడ్డాయి. ఆ

భగవానుని రూపము రజోగుణము, తమోగుణము లేని శుద్ధ సత్త్వగుణ ప్రధానము.

ఆత్మసాక్షాత్కారము పొందిన యోగులు ఈ శుద్ధసత్త్వగుణ ప్రధానమైన, అనేక ముఖములు, అసంఖ్యాకములైన హస్తములు, పాదములు, తలలు, వాటిని అలంకరించిన కిరీటములు, చెవులు, కళ్లు, ముక్కులతో శోభిల్లుచున్న విరాట్ రూపమును తమ జ్ఞాన నేత్రంతో దర్శిస్తూ ఉంటారు.

అన్నింటి కన్నా ముందు నుంచీ ఉన్న ఈ ఆదినారాయణ స్వరూపమే అన్ని అవతారములకు మూలము. ఆ ఆదినారాయణ అంశతోనే బ్రహ్మ, బ్రహ్మ అంశతోనే మరీచి మొదలగు వారు, వారి అంశల నుండి దేవతలు, జంతువులు, నరులు, మొదలగు వారు సృష్టింపబడ్డారు.

శ్రీమహావిష్ణువు మొట్టమొదట సనక, సనాతన, సనందన, సనత్కుమార రూపములతో ఉద్భవించాడు. జీవితాంతము అస్థలిత బ్రహ్మచర్యము అవలంబించాడు. ఇది మొదటి అవతారము.

రసాతలమునకు తీసుకుపోబడిన భూమిని తిరిగి తీసుకొని వచ్చుటకు యజ్ఞవరాహ అవతారమును ధరించాడు. ఇది రెండవ అవతారము.

మూడవ అవతారంగా పరమాత్మ దేవర్షి అయిన నారద మహర్షి అవతారం ధరించాడు. ఇది ఋషుల అవతారము. నారదావతారములో పరమాత్మ లోకానికి సాత్వత తంత్రమును

బోధించాడు. దాని వలన మానవులకు భక్తి భావము పెంపొంది సంసారబంధనముల నుండి, ప్రాపంచిక విషయ వాసనల నుండి విముక్తి కలుగుతుంది.

నాలుగవ అవతారంగా శ్రీమహావిష్ణువు, ధర్మనికి, మూర్తికి నర నారాయణులు అనే ఋషుల రూపంలో జన్మించాడు. ఈ అవతారములో ఆత్మను ప్రసన్నం చేసుకొనే విధానము అయిన తపస్సును నర నారాయణులు అనుష్ఠించారు.

పరమాత్మ తన ఐదవ అవతారంగా సిద్ధులలో శ్రేష్టుడు అయిన కపిల మహర్షిగా జన్మించాడు. ఆ అవతారంలో, కాలవశమున అంతరించిన తత్త్వములను నిర్ణయించే సాంఖ్య దర్శనమును ఆసురి అనే బ్రాహ్మణునికి ఉపదేశించాడు.

అత్రి మహాముని భార్య అనసూయ. ఆమె శ్రీ హరిని తన కుమారునిగా పుట్టమని కోరింది ఆమె కోరికను మన్నించి పరమాత్మ ఆదంపతులకు దత్తాత్రేయుడుగా జన్మించాడు. ఇది ఆరవ అవతారము ఈ అవతారంలో అర్కుడు అనే బ్రాహ్మణునకు ప్రవక్షేదనకు, హైహయవంశీయులైన రాజులకు ఆత్మవిద్య ఉపదేశించాడు.

ఋచి అనే బ్రాహ్మణుని భార్య ఆకూతి. ఆ పుణ్యదంపతులకు యజ్ఞరూపంగా శ్రీహరి అవతరించాడు. ఇది ఏడవ అవతారము. ఈ అవతారంలో దేవతల తోడ్పాటుతో స్వాయంభువ మన్వంతర మును

రక్షించాడు.

ఎనిమిదవ అవతారంగా శ్రీహరి, నాభికి, మేరుదేవికి కుమారుడుగా జన్మించాడు. ఆకుమారుని పేరు ఋషభుడు. ఈ అవతారంలో శ్రీహరి సర్వాశ్రమపూజ్యమైన సన్యాసాశ్రమమును తాను ఆచరించి, సత్పురుషులకు చూపించాడు.

తన తొమ్మిదవ అవతారంగా శ్రీహరి ఈ భూమి యందు ఓషధులుగా అవతరించాడు.(మనం వేసుకొనే మందులను, అవి ఇచ్చే వైద్యుడిని(పన్నెండవ అవతారము ధన్వంతరి) నారాయణస్వరూపంగా భావిస్తున్నాము. వైద్యోనారాయణోహరి:)

చాక్షుష మన్వంతరంలో సముద్రంపొంగి పోయింది. అప్పుడు మానవ జాతిని, ఓషధులను రక్షించడానికి శ్రీహరి తన పదవ అవతారంగా మత్స్యవతారంగా ఉద్భవించాడు. ఈ అవతారంలో శ్రీహరి, వైవస్వత మనువును, ఋషులను, ఓషధులను ఒక నావలో కూర్చుండ బెట్టుకొని రక్షించాడు.

తన పదకొండవ అవతారంగా శ్రీహరి కూర్మావతారం ధరించాడు. దేవతలు దానవులు మంథర పర్వతము తో క్షీరసాగరమును ముఖిస్తుంటే ఆ పర్వతము సముద్రములో మునిగి పోకుండా, తన వీపు మీద ధరించాడు.

శ్రీహరి తన పన్నెండవ అవతారంగా క్షీరసాగరము నుండి అమృత కలశంతో ధన్వంతరిగా అవతరించాడు.

శ్రీ హరి, తన పదమూడవ అవతారంలో మోహినీ రూపంలో అవతరించి, తాను ధన్వంతరిగా తీసుకువచ్చిన అమృతమును దేవదానవులకు సమానంగా పంచిపెట్టే మిషతో అమృతమును, అసురులకు ఇవ్వకుండా, దేవతలకే పూర్తిగా ఇచ్చాడు.

తన పదునాలుగవ అవతారంగా శ్రీహరి నరసింహావతారము దాల్చి హిరణ్యకశిపుని తన గోళ్లతో చీల్చి సంహరించాడు. తన భక్తుడు ప్రహ్లాదుని కాపాడాడు.

తన పదునైదవ అవతారంగా శ్రీహరి వామనావతారము ధరించాడు. ఈ అవతారంలో శ్రీహరి, దేవతలకు స్వర్గాధిపత్యమును ఇవ్వడానికి గాను, బలిచక్రవర్తి యజ్ఞం చేస్తున్న ప్రదేశమునకుపోయి, బలిని మూడు అడుగుల భూమి ఇమ్మని దానంగా అడిగి, ఒక పాదంతో భూమిని, మరొక పాదంతో ఆకాశాన్ని ఆక్రమించి, తన మూడవ పాదాన్ని బలి చక్రవర్తి తల మీదపెట్టి, బలిని పాతాళానికి అణగదొక్కాడు. దేవతలకు స్వర్గాధిపత్యాన్ని ఇచ్చాడు.

శ్రీహరి తన పదునారవ అవతారంగా పరశురాముడుగా అవతరించాడు. ఆ సమయంలో క్షత్రియులు దేవతలను, బ్రాహ్మణులను ద్వేషిస్తూ ఉండేవాళ్లు. ఆ పరిణామాలకు కోపించిన పరశురాముడు, క్షత్రియుల మీద ఇరవై ఒక్కసార్లు దండెత్తి, క్షత్రియకులమును సమూలంగా నిర్మూలించాడు.

తరువాతి కాలంలో మానవులు అల్ల మేధస్సులు గానూ, జ్ఞాన హీనులుగా ఉన్నారు. వేదములను చదివి అర్థం చేసుకొనే శక్తిలేకపోయింది.

ఆ సమయంలో శ్రీహరి తన పదునేడవ అవతారంగా, పరాశరునికి సత్సవతికి వ్యాసుని రూపంలో అవతరించాడు. వేదములను నాలుగు భాగములుగా విభజించి వేదవ్యాసుడుగా ప్రసిద్ధిచెందాడు. ఒక్కొక్క వేదమును తన శిష్యులకు బోధించి, వారి ద్వారా వేదములను శాఖోపశాఖలుగా విస్తరింపజేసాడు. ఆ ప్రకారంగా వేదములు మానవులకు చేరువ అయ్యాయి. మానవ కల్యాణం జరిగింది.

త్రేతాయుగంలో అయోధ్య మహారాజు దశరథునికి, కౌసల్యకు శ్రీరామునిగా జన్మించి, సముద్రము మీద సేతువును నిర్మించి, తన బలపరాక్రమాలతో, వానరుల సాయంతో లోక కంటకులైన రావణ కుంభకర్ణులను సంహరించి దుష్టశిక్షణ చేసాడు. అది శ్రీహరి పదునెనిమిదవ అవతారము.

ద్వాపర యుగంలో, యదువంశంలో దేవకీ వసుదేవులకు శ్రీకృష్ణుడుగా జన్మించాడు. అలాగే బలరాముడుగా కూడా అవతరించాడు. ఇది శ్రీహరి పంతొమ్మిది, ఇరువది అవతారములు. ఈ అవతారములలో దుష్టశిక్షణ, శిష్టరక్షణ చేసాడు. భూభారాన్ని తగ్గించాడు.

కలియుగ ప్రవేశము తరువాత మానవులు దైవద్వేషులుగా మారారు. తామస గుణ ప్రధానులు అయ్యారు. కామాతురులు అయ్యారు. ఆ సమయంలో శ్రీహరి బుద్ధుడు అనే పేరుతో అవతరించాడు. బౌద్ధ మతమును స్థాపించి, మానవులను సన్మార్గంలో నడిపించాడు. ఇది శ్రీహరి ఇరువది ఒకటవ అవతారము.

కలియుగాంతంలో, యుగసంధి కాలంలో, రాజులందరూ అమిత క్రూరులుగా, రాక్షసులుగా మారి పోతారు. అధర్వం వృద్ధి చెందుతుంది. ఆ సమయంలో శ్రీహరి కల్కి అనే పేరుతో విష్ణుయశుడు అనే బ్రాహ్మణుని గృహములో జన్మిస్తాడు. ఇది శ్రీహరి ఇరువది రెండవ అవతారము.

ఓ శౌనకాది మహామునులారా! బ్రాహ్మణోత్తములారా, ఒక పెద్ద జీవ నది నుండి అనేక ఉపనదులు, కాలువలు వచ్చినట్టు, సత్వగుణ ప్రధానుడగు శ్రీహరి నుండి అనేక అవతారములు వెలువడ్డాయి

ప్రజాపతులు, తపోధనులైన మహాబుషులు, మునులు, మనువులు, దేవతలు, సమస్త మానవులు, అందరూ శ్రీహరి అంశనుండి వచ్చిన వారే.

బ్రహ్మ మొదలగు వారు శ్రీహరి యొక్క అంశకళలు. బ్రహ్మాది దేవతలు, ప్రతి యుగములోనూ ఈ జగత్తును దైత్యులనుండి తమ తమ అంశలతో కాపాడు తుంటారు. ద్వాపరంలో శ్రీహరి స్వయంగా శ్రీకృష్ణుడు గా అవతరించాడు.

మానవులు ప్రతిరోజూ, ఉదయము, సాయంత్రము, నిర్మలమైన మనస్సుతో, శ్రీహరి అవతార విశేషములను స్మరించుకుంటే ఈ సంసార సాగరము నుండి సత్స్వరమే విముక్తికలుగుతుంది.

నిజానికి పరమాత్ముడైన శ్రీహరికి ఏ రూపమూ లేదు. నిర్గుణుడు. నిరాకారుడు. తన మాయా విశేషము చేత అనేక రూపము

లలో, అనేక దేహములు ధరించి అవతరిస్తూ ఉంటాడు.

కాని మూఢులు అయిన మానవులు ఆకాశంలో ఆవరించిన మేఘములను చూచి అదే ఆకాశము అనుకుంటూ ఉంటారు. అలాగే నిరాకారుడు, నిర్గుణుడు అయిన శ్రీహరికి అనేకరూపములు ఆపాదించి ఆరూపములనే కొలుస్తూ ఉంటారు. అజ్ఞానంలో పడిపోతూ ఉంటారు.

స్థూలశరీరంలో జీవుడు అదృశ్యరూపంలో ఉంటాడు. అది ఎవరికీ కనపడదు. వినపడదు. ఆ జీవునిలో పూర్వజన్మవాసనలు, కర్మఫలాలు సూక్ష్మరూపంలో ఉంటాయి. వాటి ఫలితంగా జీవుడు పలుజన్మలు ఎత్తుతూ ఉంటాడు.

మానవులు తమ అజ్ఞానము చేత పరమాత్మకు ఒక స్థూల దేహమును, రూపమును కల్పించి, వివిధ రూపములతో పూజిస్తూ ఉంటారు. ఆ మానవులే తాము అంటే ఈ దేహము కాదనీ, తాము ఆ పరమాత్మ స్వరూపమనీ తెలుసుకొని, విజ్ఞాన వంతులై, జ్ఞాన స్వరూపమగు ఆ పరబ్రహ్మపదమును పొందుతారు.

అవిద్య అనే మాయలో పడి మానవులు కర్మలు చేస్తుంటారు. ఆ కర్మల వలన వచ్చిన ఫలములను అనుభవిస్తుంటారు. ఆ కర్మఫలములు అన్నీ అనుభవించడం పూర్తి కాగానే, మానవుని ఆవరించిన మాయ తొలగిపోగానే, జీవుడు జన్మరాహిత్యం పొంది నిరాకారుడు నిర్గుణుడు అయిన పరమాత్మలో లీనమైపోతాడు. జీవాత్మ చిదానంద స్వరూపమైన పరమాత్మగా విరాజిల్లుతాడు. ఈ విషయాన్ని తత్త్వవేత్తలు అందరూ ఎరుగుదురు.

ఏ వికారములు లేని వాడు, జనన మరణములు లేని వాడు, అంతటా తానే అయి ఉన్న వాడు అయిన ఆ పరమాత్మ యొక్క అవతారములను, లీలా విశేషములను పండితులు, జ్ఞానులు కీర్తిస్తూ ఉంటారు.

శ్రీమహావిష్ణువు ఈ అనంత విశ్వమును సృష్టించి పాలించి లయం చేస్తున్నాడు. ఈ విశ్వంలో ఉన్న అన్ని ప్రాణులు తానే అయి ఉన్నాడు. పరమాత్మ అన్ని ప్రాణులలో జీవాత్మగా ఉండి, కామ, క్రోధ, లోభ, మోహ, మద, మాత్సర్యములకు లోబడి ఇంద్రియముల ద్వారా ఎన్నో కార్యములను చేస్తున్నాడు. కానీ ఏ కార్యములలోనూ ఆసక్తిని చూపడు. నిర్లిప్తంగా ఉంటాడు. ఎలాగంటే, మనం మంచి పని చేస్తున్నా, చెడ్డ పనిచేస్తున్నా, లోపల ఉన్న అంతర్యామి, ఈపని చెయ్యి, ఆ పని వద్దు, అని అనడు. కాని చేసిన కర్మలకు మంచి ఫలితములు, చెడు ఫలితములు ఇస్తుంటాడు. ఆ ఫలితములను మనం అనుభవిస్తుంటాము.

కాని ఈ మూర్ఖ మానవులు ఈ జగన్నాటకము గురించి, జగన్నాటక సూత్రధారి గురించి తెలుసుకొనలేక, ఆ పరమాత్మకు నామములు, రూపములు కల్పించి పూజిస్తుంటారు. పరమాత్మ లీలలను తెలుసుకోలేకపోతున్నారు.

నిర్మలమైన మనస్సుతో ఎల్లప్పుడూ శ్రీహరి పాదపద్మములను సేవించు వాడు, ఆ శ్రీహరి తత్త్వమును తెలుసుకోగలడు.

ఓ మహాబుషులారా! మీరందరూ కృతార్థులు. మీరు నన్ను ఎన్నో ప్రశ్నలు అడిగి, శ్రీహరి యందు మీకు గల ఏకాగ్రబుద్ధి, భక్తిప్రమత్తులు చాటుకున్నారు. మీరు ఇదే నిశ్చలభావంతో ఉంటే, మీకు మాటి మాటికీ పుట్టడం చావడం అనే జనన మరణ చక్రము నుండి విముక్తి కలుగుతుంది. దానినే జన్మరాహిత్యము అంటారు.

. వేదవ్యాసుడు, చతుర్వేదసారము, భగవంతుని లీలావిశేషము లతో నిండినది, అందరికీ శ్రేయస్సును కలిగించేది అయిన భాగవత పురాణమును లోకకల్యాణము నిమిత్తము రచించి మనకు అందించాడు.

మొదట వ్యాసుడు ఆ భాగవత పురాణాన్ని తన కుమారుడు శుకునికి బోధించాడు. తన తండ్రి నుండి తాను నేర్చుకున్న భాగవత పురాణమును, శుకుడు, శాపగ్రస్తుడై, వైరాగ్యంతో ప్రాయోపవేశం చేస్తూ, మరణం కోసం ఎదురుచూస్తున్న పరీక్షిత్ మహారాజుకు, ఏడురోజులపాటు వినిపించాడు. ఆ ప్రకారంగా భాగవతపురాణము లోకంలో వ్యాప్తిచెందింది

. లీలామానుషవిగ్రహుడగు శ్రీకృష్ణుడు తన అవతారమును చాలించి వైకుంఠమునకు వెళ్లిన తరువాత, కలియుగము ప్రవేశించింది. జనులు అజ్ఞానాంధకారంలో మునిగిపోయారు. అజ్ఞానమనే చీకట్లో మునిగి పోయిన ఈ లోకానికి దివ్యజ్ఞానదీపం లాగా భాగవతపురాణము అనే సూర్యుడు ఉదయించాడు.

ఓ మహామునులారా! శుకమహర్షి పరీక్షిత్తుకు భాగవత పురాణమును వినిపించేటప్పుడు నేను అక్కడే ఉండి విన్నాను.

శ్రీ శుకమహర్షి ముఖతా విన్న భాగవతపురాణమును ఇప్పుడు నేను మీకు
వినిపిస్తాను. సావధానంగా వినండి.

శ్రీమద్భాగవతము
ప్రథమస్కంధము
మూడవ అధ్యాయము సంపూర్ణము
ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము

ప్రథమస్కంధము

నాలుగవ అధ్యాయము.

ఆ విధంగా పలికిన సూతపౌరాణికుని చూచి దీర్ఘసత్ర
యాగము చేయుచున్న మునులలో కెల్లా శ్రేష్ఠుడు అయిన శౌనక
మహాముని సూతపౌరాణికునితో ఇలా అన్నాడు.

“ ఓ సూత మహాభాగా! నీవు పురాణములను చెప్పడంలో
గొప్పవాడివి. శుకమహర్షి పరీక్షిత్తుకు చెప్పిన భాగవత పురాణమును మాకు
కూడా వినిపించు.

ఈ భాగవత కథను వ్యాసుడు రచించాడు అని చెప్పారు కదా!
వ్యాసుడు ఈ భాగవత కథను ఏ కాలంలో, ఏ ప్రదేశంలో, ఏ కారణం

చేత, ఎవరి ప్రోద్బలంతో రచించాడు.

వ్యాసుని కుమారుడు శుకమహర్షి మహాయోగి. అందరి ఎడల సమదృష్టి కలవాడు. ఎప్పుడూ ఏకాంతంలో ఉంటూ ఆ పరమాత్మను ధ్యానం చేసుకుంటూ ఉంటాడు. ఈ లౌకిక ప్రపంచానికి ఒక జడుడి మాదిరి కనపడుతుంటాడు.

చిన్న వయసులోనే శుకుడు సన్యాసాశ్రమము స్వీకరించి ఇంటి నుండి వెళ్లిపోయాడు. ముందు శుకుడు వెళుతుంటే వెనక నుండి వ్యాసుడు “కుమారా! కుమారా!” అని శుకుడిని పిలుస్తూ వెళుతున్నాడు. దారిలో కొంత మంది దేవతా స్త్రీలు బట్టలన్నీ విప్పి గట్టున పెట్టి ఒక జలాశయంలో దిగి స్నానాలు చేస్తున్నారు. ఆ దారి వెంట వెళుతున్న శుకుని చూచి వారు ఏ మాత్రం సిగ్గుపడకుండా తమ స్నానాల కార్యక్రమం కొనసాగించారు. కాని వెనక వస్తున్న వ్యాసుని చూచి గబగబా ఒడ్డుకు వచ్చి బట్టలు కట్టుకున్నారు. ఇది చూచి వ్యాసుడు ఆశ్చర్యపోయాడు. యువకుడైన శుకుని చూచి సిగ్గుపడకుండా, జ్ఞానవృద్ధుడు, వయో వృద్ధుడు అయిన తనను చూచి సిగ్గుపడి బట్టలు కట్టుకోడానికి కారణ మేమి అని వారిని అడిగాడు. అప్పుడు ఆ దేవతాస్త్రీలు ఇలా అన్నారు. “ఓ మహాత్మా! నీ కుమారుడు శుకునికి స్త్రీపురుష భేదములేదు. అతనిది పవిత్రదృష్టి. సమదృష్టి. కాని నీకు స్త్రీపురుష భేదము ఉంది. అందుకని నిన్ను చూచి బట్టలు ధరించాము” అని చెప్పారు. అటువంటి మహాత్ముడు శుకుడు.

అంతే కాకుండా శుకుడు ఒక పిచ్చివాడిలాగా, మూగవాడి లాగా, మూర్ఖుడి లాగా తిరుగుతూ ఉంటాడు కదా! అటువంటి శుకుని

హస్తినాపుర వాసులు ఎలా గుర్తించారు. పరీక్షిత్తు మహారాజు శుకుని ఎలా కలిసాడు. వారు ఏం మాట్లాడుకున్నారు?

శుక మహర్షి భిక్ష కోసరం గృహస్థుల ఇళ్లకు వెళ్లినపుడు, వారి ఇళ్ల దగ్గర గోవు నుండి పాలు పితికే సమయం కన్నా ఎక్కువ సేపు నిలువడు కదా! మరి హస్తినాపురంలో ఏడురోజులు ఎలా ఉన్నాడు. భాగవత కథను ఎలా చెప్పాడు.

అర్జునుని కుమారుడైన పరీక్షిత్తు మహాభాగవతుడు అని లోక ప్రసిద్ధి గదా! ఆయన గురించి, ఆయన జన్మను గురించి మాకు వివరించండి. రాజాధి రాజుగా ఉండి, లక్షణంగా రాజ్యము చేసుకొనేవాడు, రాజ్యాన్ని వదిలిపెట్టి ప్రాయోపవేశము ఎందుకు చేసాడు. ఆయనకు వచ్చిన కష్టం ఏమిటి?

శత్రువుల నుండి కూడా కానుకలు కష్టములు కట్టించుకొనే ధర్మాత్తుడు అయిన పరీక్షిత్ మహారాజుకు నిండు యౌవనంలోనే రాజ్యమును విడిచిపెట్టి ప్రాణత్యాగము చేయవలెనని కోరిక ఎందుకు పుట్టింది. ?

ఈ లోకంలో భగవద్భక్తులు తమ స్వార్థపరత్వమును వదిలిపెట్టి, జనుల సుఖం కోసరం వారి క్షేమం కోసరం జీవిస్తూ ఉంటారు కదా! అటువంటి పరీక్షిత్తు మహారాజు, తన స్వార్థమును విడిచిపెట్టి నిరంతరము ప్రజాక్షేమం కోసరం, ప్రజల అభ్యుదయము కొరకు పాటుపడే పరీక్షిత్తు మహారాజు, ప్రాయోపవేశం ఎందుకు చేసాడు. తన దేహాన్ని ఎందుకు విడిచిపెట్టాలని నిర్ణయించుకున్నాడు.

ఈ విషయాలన్నీ మీకు తెలిసినంతవరకూ మాకు తెలియ జేయండి. ఇటువంటి విషయములను, వేదములకు, శాస్త్రములకు సంబంధించిన విషయములను, చెప్పడంలో నీవు నిష్ణాతుడవు కదా! ”అని అడిగాడు శౌనక మహర్షి.

శౌనకుడు అడిగిన ప్రశ్నలకు సూతపౌరాణికుడు ఇలా బదులు చెప్పాడు. “ఓ బ్రాహ్మణోత్తములారా! త్రేతాయుగము ముగిసి మూడవ యుగమైన ద్వాపర యుగము ప్రవేశించింది. ఒకానొక శుభ ముహూర్త మున, ఉపరిచర వసువు వీర్యం విధివశాత్తు చేపనోట్లో పడగా, ఆ వీర్యం చేపకడుపులో శిశువుగా రూపొంది, దాశరాజు ఇంటికి చేరి, ఆయన ఇంట్లో సత్యవతి అనే పేరుతో పెరిగి పెద్దది అయింది. యౌవనంలో ఉన్న సత్యవతికి, పరాశర మహర్షికి, వ్యాసుడు జన్మించాడు. పుట్టి పుట్టగానే వ్యాసుడు బదరికాశ్రమమునకు వెళ్లిపోయాడు. సరస్వతీ నదీ తీరంలో ఆశ్రమము నిర్మించుకొని తపస్సు చేసుకుంటూ ఉన్నాడు.

ఒకరోజు వ్యాసుడు సరస్వతీ నదీ జలములలో స్నానం చేసి, ఆ నది ఒడ్డును కూర్చుని ఆలోచిస్తున్నాడు.

వ్యాసుడికి అన్ని కాలములతో జరిగే విషయములు తెలుస్తూ ఉంటాయి. యుగాలు గడిచే కొద్దీ కాలవశమున, దేహధారులైన మానవులలో శక్తి, సామర్థ్యములు నశించిపోతూ ఉండటం, మానవులకు తాము చేసే పనుల మీద శ్రద్ధ లేకపోవడం, ధైర్యము కోల్పోవడం, దుర్బలులు అవడం, బుద్ధిసరిగా ఉండకపోవడం, మందమతులుగా తయారవడం, తన యోగదృష్టి ద్వారా గమనించాడు వ్యాసుడు. యుగాలు గడిచేకొద్దీ మానవులకు ఆయుఃప్రమాణము తగ్గిపోతూ

ఉండటం, వారికి అదృష్టము కూడా అంతంత మాత్రంగానే ఉండటం చూచాడు. ఈ పరిస్థితులలో అన్ని వర్ణముల వారికీ, అన్ని జాతుల వారికీ, అన్ని ఆశ్రమముల వారికీ, శుభం కలుగచేయాలని అనుకున్నాడు వ్యాసుడు.

ఆ కాలంలో వేదములు అన్నీ ఒకటిగా ఒకే వేదంగా ఉండేవి. ఏ విషయం ఎక్కడ ఉన్నదో తెలుసుకోవడం కష్టంగా ఉండేది. కాబట్టి సామాన్యులు కూడా వైదిక కర్తలను సులభంగా ఆచరించడానికీ, యజ్ఞయాగాదులు చెయ్యగలగడానికీ, వీలుగా ఉండేటట్టు, సామాన్య మానవులు కూడా వేదములను అభ్యసించడానికి వీలుగా, వ్యాసుడు వేదములను నాలుగు భాగాలుగా విభజించాడు.

వాటికి ఋగ్వేదము, యజుర్వేదము, సామ వేదము, అథర్వణ వేదము అని పేర్లు పెట్టాడు. తాను రచించిన ఇతిహాసములు, పురాణములు అన్నీ కలిపి పంచమ వేదంగా అభివర్ణించాడు వ్యాసుడు.

తాను విభజించిన నాలుగు వేదములను లోకంలో ప్రచారం చెయ్యడానికి తన శిష్యులను నియమించాడు. ఋగ్వేదమును పైలునకు, జైమినికి సామవేదము, వైశంపాయనునకు యజుర్వేదము, సుమంతునికి అథర్వణ వేదము అప్పగించాడు. తాను రచించిన ఇతిహాసములు, పురాణములను మా తండ్రి గారైన రోమహర్షణుడు ఇతిహాస పురాణాలలో నిష్ఠాతుడు.

పైలుడు, జైమిని, వైశంపాయనుడు, సుమంతుడు తమకు అప్పగించిన వేదములను అనేక విభాగములుగా జేసి లోకములో వ్యాప్తి

చేసారు. వారి నుండి వారి శిష్యులకు, వారి ప్రశిష్యులకు అందచేసారు. ఆ ప్రకారంగా శిష్యపరంపరను అనుసరించి, వేదములు శాఖోపశాఖలుగా విభజింపబడి, లోకంలో విస్తరించాయి.

అల్పబుద్ధులు, బుద్ధిహీనులు అయిన మానవులు నేర్చుకోడానికి వీలుగా వేదమును నాలుగు భాగములుగా విభజించి అందరికీ అందుబాటులోకి తీసుకువచ్చాడు వ్యాసుడు.

కానీ, ఆనాటి యుగధర్మము ప్రకారము స్త్రీలకూ, శూద్రులకూ, కేవలం పుట్టుకతో బ్రాహ్మణులు అయితే, ఏ మాత్రమూ బ్రాహ్మణుల లక్షణములు లేని వారికీ, వేదము అధ్యయనము చెయ్యడానికి కానీ, వినడానికి అర్హతలేదు. అటువంటి వారికి కూడా శ్రేయస్సు కలిగించాలని అనుకున్నాడు వ్యాసుడు. అటువంటి అజ్ఞానులకు వేదములలో చెప్పబడిన యజ్ఞయాగాదులు చేయడం వలన ఏ ప్రకారంగా శ్రేయస్సు కలుగుతుంది అని ఆలోచించి, వారి కోసరం భారతము అనే ఇతిహాసమును రచించాడు.

ఆ భారతములో నాలుగువేదములలో ఉన్న అన్ని విషయములను పొందుపరిచాడు. ఎల్లప్పుడూ మానవ జాతికి ఏదోవిధంగా శ్రేయస్సు కలుగజేద్దామని నిరంతరం తాపత్రయపడే వ్యాసునికి, ఇతిహాసములు, పురాణములు రచించినా, ఆయన మనస్సుకు తృప్తి కలుగ లేదు. ఏదో అసంతృప్తి. ఇంకా చెయ్యాల్సింది ఏదో ఉందని వెలితి వ్యాసుని మనస్సును కలిచివేస్తూ ఉంది. అందుకే సరస్వతీ నదీతీరంలో కూర్చుని ఈ ప్రకారంగా ఆలోచిస్తున్నాడు.

“నేను ఎంతో నిష్ఠగా బ్రహ్మచర్యము మొదలగు వ్రతములను

ఆచరించాను. నిత్యము అగ్నిహోత్రము చేసాను. గురువులను పూజించాను. గురువుల ఆజ్ఞ ప్రకారము నడుచుకున్నాను.

మహాభారతము అనే పేరు మీద నాలుగు వేదములలో ఉన్న సారమును కథల రూపంలో లోకానికి వెల్లడి చేసాను. దాని వలన వేదములను చదవడానికి వినడానికి అర్హతలేని స్త్రీలకు, శూద్రులకు వేదాలను అందుబాటులోకి తెచ్చాను. వారు తమ తమ ధర్మములను, వారు చేయవలసిన కర్మలను తెలుసుకునేటట్టు చేసాను.

వేదములను విభజించినా, మహాభారత రచన చేసినా, ఇంకా నేను చేసిన పనులకు పరిపూర్ణత చేకూరలేదని నాకు మనసులో బాధగా ఉంది. నా ఆత్మ బ్రహ్మతేజస్సుతో కూడినది అయినను, ఇంకా అపరిపూర్ణంగానే ఉంది.

నేను రచించిన మహాభారతములో వేదములలో ఉన్న విషయములను వివరించాను కానీ, భగవంతుని చేరుకొనే ఉపాయమును ఎక్కడా వివరించలేదు. భగవంతునికి, భగవంతుని చేరుకోవాలని పరితపించేవారికీ, ప్రియమైన అంశములను నేను వివరించలేదు. అందుకనే నేను చేసిన రచనలన్నీ అసంపూర్ణంగా మిగిలి పోయాయి.” అని ఆవేదన చెందుతున్నాడు వ్యాసభగవానుడు.

శ్రీమద్భాగవతము

ప్రథమస్కంధము నాలుగవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము
ప్రథమ స్కంధము
ఐదవ అధ్యాయము.

ఆ సమయంలో నారద మహర్షి వ్యాసుని వద్దకు వచ్చాడు. నారదుని రాకను చూచి వ్యాసుడు లేచి ఆయనను ఆహ్వానించి అతిథి సత్కారములు చేసాడు. ఆ దేవర్షిని యథావిధిగా పూజించాడు.

. వ్యాసుని వద్దకు వచ్చిన నారద మహర్షి వ్యాసునితో ఇలా అన్నాడు. “ఓ పరాశరనందనా! ఎలా ఉన్నారు? నీ ఆత్మ, నీ మనసు చేసే ఆలోచనల చేతా, నీ శరీరము చేసే పనుల చేతా, సంతుష్టి పొందుతూ ఉందా!

నీవు ఒక జిజ్ఞాసువు. నీకు తెలియని విషయము, తెలుసుకోదగిన ధర్మం లేదు. నీకు అన్ని ధర్మాలు తెలుసు. నీకు తెలిసిన ధర్మములను చక్కగా ఆచరించావు. వేదములు విభజించావు. . ధర్మము, అర్థము, కామము, మోక్షము అనే నాలుగు పురుషార్థములను పరిపూర్ణంగా మహాభారత రచనలో పొందుపరిచావు.

అదీకాకుండా నీవు సనాతనమైన బ్రహ్మ తత్త్వమును బాగా తెలుసుకున్నావు. కాని నీ మొహం చూస్తుంటే ఏదో చింత కనిపిస్తూ ఉంది. ఇన్ని చేసినవాడివి ఇంకా దేనికోసం చింతిస్తున్నావు. నీవు ఇంకా కృతార్థుడవు కాలేదని నీ సంశయమా!” అని అడిగాడు నారదుడు.

దానికి వ్యాసుడు ఇలా చెప్పాడు. “ఓ నారద మహర్షి! తమరు చెప్పింది అంతా నిజమే. నేను లోకకల్యాణార్థము ఎన్నో పనులు చేసాను. కానీ ఎందుకో నా శరీరము, నా మనస్సు తృప్తి చెందలేదు. ఇంకా ఏదో చెయ్యాలని తపన. నేను ఏది చెయ్యాలో తెలియడం లేదు. నీవు స్వయంభువు అయిన బ్రహ్మ మానస పుత్రుడవు. నీ జ్ఞానము పరిపూర్ణము. నీకు తెలియని విషయములు లేవు. అందుకని తమరిని అడుగుతున్నాను. నా అసంతృప్తికి, అప్రసన్నతకు కారణమేమిటి? నేను ఇంకా ఏమి చెయ్యాలి? ఏం చేస్తే నా శరీరానికి మనసుకు తృప్తి కలుగుతుంది. దయచేసి చెప్పండి.

ఎందు కంటే నీవు త్రిలోక సంచారివి. ఈ అనంత విశ్వమునకు సర్వాధికారి, నిరాకారుడు, సంకల్ప మాత్రం చేత సత్త్వ, రజస్, తమోగుణముల ద్వారా ఈ జగత్తుకు సృష్టి, స్థితి, లయకారకుడైన ఆ శ్రీమహావిష్ణువును నిరంతరము ఉపాసిస్తుంటావు, భజిస్తుంటావు. నీకు విష్ణుతత్త్వము, ఆయన గురించిన సర్వరహస్యములు బాగా తెలుసు.

నీవు నిరంతరము లోకసంచారము చేస్తుంటావు. నీ యశస్సు మూడులోకములలో సూర్యతేజము వలె వ్యాపించి ఉంది. నీ యోగశక్తి చేత ఈ జగత్తులోని మానవుల యొక్క మనోగతములను అవగాహన చేసుకున్న సమర్థుడవు. నేను అనుదినము వేదాధ్యయనము చేస్తున్నాను. నియమ నిష్ఠలతో జీవితం గడుపుతున్నాను. కాని నాలో ఏదో వెలితి కనపడుతూ ఉంది. అదేదో నాకు తెలియజేయండి.” అని అడిగాడు వ్యాసుడు.

దానికి నారద మహర్షి ఇలా బదులు చెప్పాడు. “ఓ వ్యాస మునీంద్రా! నువ్వు మహాభారత రచన చేసావు. అందులో లౌకిక విషయాలు

మాత్రమే చెప్పగలిగావు. కానీ శ్రీహరి యొక్క పవిత్రమైనయశస్సును గురించి వివరంగా చెప్పలేదు. నీవు ఏమి చెప్పినా, ఎంత చెప్పినా శ్రీహరి మహిమను గురించి చెప్పక పోతే అది అసంపూర్ణమే అవుతుంది కదా! కాబట్టి శ్రీహరి మహిమను కీర్తించని గ్రంథములు చదివితే కలిగే జ్ఞానము ఎందుకూ పనికిరాదు.

నీవు రాసిన గ్రంథములలో కేవలము ధర్మము, అర్థము, కామము గురించి ప్రధానంగా చెప్పావు. కానీ వాసుదేవుని మహిమలను, వాసుదేవుని గురించిన కథలను గురించి ప్రధానంగా చెప్పలేదు.

నీవు రాసిన గ్రంథములు రసపుష్టిని కలిగి ఉండవచ్చు. అవి ఎంతో భావస్ఫోరకంగానూ ఉండి ఉండవచ్చు. కానీ పవిత్రమైన శ్రీహరి యశస్సును గురించి తెలుపకపోతే, అది నిష్ప్రయోజనమే కదా! ఎల్లప్పుడూ పరబ్రహ్మను గురించి విచారించువారు, భగవంతుని పాదపద్మములను ఆశ్రయించిన వారు, నీవు రాసిన గ్రంథముల గురించి ఆలోచించరు. అవి చదవడానికి ఆసక్తి చూపరు, అధ్యయనము చెయ్యరు.

ఏదయినా గ్రంథము అపశబ్దములతో కూడినది అయినప్పటికినీ, ఛందోబద్ధము కానప్పటికినీ, అందులో శ్రీహరి గానామృతము నిండి ఉంటే, అందులో శ్రీహరి యశస్సు కీర్తింపబడి ఉంటే, అది పరమపవిత్ర గ్రంథము అవుతుంది. ఆ గ్రంథములో ఉన్న అంశములనే భక్తులు వింటారు, పాడుకుంటారు, కీర్తిస్తారు అనడంలో సందేహము లేదు. ఎందుకంటే శ్రీహరి భక్తులకు కేవలము ఆ గ్రంథములో చెప్పబడిన భగవద్భక్తి, భగవంతుని లీలల మీదనే ఆసక్తి కానీ, అందులో ఉన్న అపశబ్దములు, అలంకార విశేషములు కాదు.

మానవులు నిష్కామ కర్మలు ఆచరించినప్పటికీ, అవి అచ్యుతుని మీద భక్తిభావంతో చెయ్యక పోతే, నిరర్థకములు అవుతాయి. ఆ నిష్కామ కర్మలు సాధించేటప్పుడు దుఃఖము కలుగుతుంది కానీ మనశ్శాంతి కలగదు. మానవులు ఏ విధములైన కర్మలు ఆచరించినప్పటికీ, అవి భగవంతుని మీద భక్తితో విశ్వాసంతో ఆచరించకపోతే, భగవంతునికి అర్పించకపోతే, వాటికి శోభచేకూరదు.

ఓ వ్యాసమునీంద్రా! నీ జ్ఞానదృష్టి అమోఘము. నీబుద్ధి బలము అద్వితీయము. అందులో సందేహము లేదు. నీకు శ్రీహరి కథలను వినడం లోనూ రాయడం లోనూ ఆసక్తి మెండుగా ఉంది. నీవు నియమ నిష్ఠలను చక్కగా పాటిస్తావు. ఎల్లప్పుడూ సత్యమునే పలుకుతావు. కాబట్టి నీవు మానవులు ముక్తిచెందే మార్గమును గురించి వివరించు. శ్రీహరి లీలలను ఏకాగ్రమైన మనస్సుతో విపులంగా వర్ణించు.

ఎందుకంటే, శ్రీహరి లీలలను కాకుండా, ఇతరములను ఇష్టపడువాడు, భగవంతునికి రకరకాల రూపములు, పేర్లు కల్పించి, ఆ రూపములను సేవిస్తూ, ఆ నామములను కీర్తిస్తూ, కేవలము ప్రాపంచిక సంబంధములైన కోరికలను కోరుతూ, ఆ కోరికలను తీర్చుకుంటూ కాలం గడుపుతాడు. వాడి బుద్ధి ఎప్పుడూ ఒక రూపానికి మరొక రూపానికి ఉన్న బేధభావముతో నిండి పోతుంది. వాడి మనస్సు నడిసముద్రంలో ఉన్న నావ లాగా కొట్టుమిట్టాడుతూ ఉంటుంది. వాడి బుద్ధి, మనస్సు ఎక్కడా ఏ దేవుడి మీదా స్థిరంగా ఉండదు. నిరంతరమూ చంచలంగా ఉంటుంది. (కొంత కాలం పాటు ఆంజనేయస్వామి చుట్టూ ప్రదక్షిణలు చేస్తాడు. తరువాత “ఆంజనేయస్వామి ఏం లాభం లేదండీ. అనుకున్నది అనుకున్నట్టు జరగడం లేదు. సాయిబాబా బెటర్. అన్ని కోరికలు తీరుస్తాడు.” అంటూ

షిర్డి5సాయి బాబా చుట్టు తిరుగుతాడు. కొంత కాలం తరువాత ఆయనా నచ్చడు. మరోదేవుడు. ఎక్కడా, ఎవరిమీద నిశ్చలంగా మనసు పెట్టలేడు. మానవుని ఈ స్వభావాన్ని నారదుడు ఆ నాడే గ్రహించాడు.)

~~####~~ మానవులు సహజంగా ప్రాపంచిక విషయముల మీద ఆసక్తులై ఉంటారు. నీవు రాసిన గ్రంథములలో మానవులకు, ధర్మం కోసరంగా, కోరికలతో కూడిన కర్మలను చేయమని ప్రోత్సహించావు. అదే ఆచరించ వలసిన ధర్మము అని తెలిపావు. అది చాలా అన్యాయము, జగుప్సాకరమైనది కదా! ఈ తెలివితక్కువ మానవులు నీవు చెప్పినదే ధర్మము అని భావించి, కోరికలతో కూడిన కర్మలనే ఆచరిస్తున్నారు. అదే ధర్మము అనుకుంటున్నారు. ఇప్పుడు అది ధర్మం కాదు అని చెప్పినా వినే పరిస్థితిలో లేరు ఈ మానవులు.

బుద్ధిమంతులు అయిన మానవులు ఆచరించ వలసిన ధర్మం ఏమిటంటే అన్ని కర్మలను చేయడం విడిచి పెట్టి, దేశమునకు, కాలమునకు అతీతుడు, సర్వత్రా వ్యాపించి ఉన్నవాడు అయిన శ్రీహరి సేవలో తరించడం, అందులోనే ఆనందం పొందడం, ఆ ఆనందంలోనే శ్రీహరి స్వస్వరూపం తెలుసుకోవడం. కానీ నీవు చెప్పిన కోరికలతో కూడిన కర్మలను చేసే అవివేకి అయిన మానవుడికి ఇది ఎన్నటికీ సాధ్యం కాదు. వాడు శ్రీహరిని గురించి తెలుసుకోలేడు. కనీసం తెలుసుకోడానికి కూడా ప్రయత్నించడు. కాబట్టి ఓ వ్యాసమహర్షీ! సత్త్వ, రజస్, తమోగుణములతో కర్మలను ఆచరిస్తున్న మానవులకు, కేవలం దేహం మీద అభిమానం చేతనే జీవిస్తున్న మానవులకు, శ్రీహరి లీలల గురించి తెలియచెయ్యి.

స్వధర్మమును విడిచి పెట్టినప్పటికినీ, నిరంతరమూ శ్రీహరి పాదపద్మములను సేవించే వాడికి, శ్రీహరి నామమును కీర్తించేవాడికి,

తరువాతి కాలంలో వాడు పతితుడైనా, మృతి చెందినా, వాడికి ఎలాంటి అమంగళం కలుగదు. కాని, స్వధర్మాన్ని ఆచరిస్తూ, నియమ నిష్ఠలతో జీవితం గడిపే మానవులకు, శ్రీహరి మీద భక్తి లేకపోతే, ఆ స్వధర్మానుష్ఠానము వలన, ఎలాంటి ప్రయోజనము సిద్ధించదు.

బ్రహ్మలోకము నుండి మానవ లోకము వరకూ సంచరించినప్పటికీ ఏ సుఖము లభించదో ఆ పరమమైన సుఖము కొరకు, అలౌకికానందము కొరకు, బుద్ధిమంతులు, వివేకులు అయిన వాళ్లు నిరంతరమూ ప్రయత్నిస్తూ ఉంటారు. కాని విషయ సుఖములు, ప్రాపంచిక సుఖములు మాత్రం ఎట్టి ప్రయత్నం చెయ్యకుండానే అన్ని కాలములలోనూ, అన్ని లోకములలోనూ లభిస్తూ ఉంటాయి.

ఎల్లప్పుడూ భగవంతుని ఉపాసించే మానవుడు, ఏ కారణం చేతనైన పాపపు జన్మ ఎత్తినా, అందులో లీనం కాడు. ఆ పాపపు జన్మలో కూడా భగవన్నామ్మ స్మరణను వదిలిపెట్టడు. ఎల్లప్పుడూ భగవంతుని పాదములను సేవిస్తూ ఉంటాడు.

ఓ వ్యాసమునీంద్రా! ఇవన్నీ నీకు తెలియని విషయములు కావు. ఈ చరాచర జగత్తులో ఆ భగవానుడు సర్వత్రా నిండి నిబిడికృతమై ఉన్నాడు. అన్నీ తానే అయి ఉన్నాడు. కాని తాను ఎందులోనూ ప్రవర్తించడు. సాక్షీభూతంగా చూస్తూ ఉంటాడు. ఈ విషయం కూడా నీకు తెలుసు కాని కేవలం సూచన ప్రాయంగా నీకు చెప్పాను.

ఓ వ్యాసమహర్షీ! నీవు కూడా ఆ పరమాత్మ అంశలో

జన్మించావు. నిజానికి నీవు జన్మరాహిత్యము పొందావు. నీకు జన్మ ఎత్తవలసిన అవసరం లేకపోయినా, లోక కల్యాణము కొరకు మరలా వ్యాసుడుగా జన్మించావు. అది కూడా నీకు తెలుసు. అందు వలన ఆ శ్రీహరి గురించి, శ్రీహరి లీలా విశేషముల గురించీ, నీ కన్నా బాగా చెప్పగలిగిన వాళ్లు వేరెవరూ లేరు. కాబట్టి శ్రీహరి లీలలను మనోహరంగా వర్ణించు.

మానవుడు తపస్సు చేసినా, వేదములు చదివినా, నియమ నిష్ఠలతో జీవితం గడిపినా, జ్ఞానము సముపార్జించినా, దానధర్మములు చేసినా, వాటివలన కలిగే ప్రయోజనము శ్రీహరియందు భక్తి ప్రమత్తులు కలిగిఉండడమే. శ్రీహరిని కీర్తించడమే. ఇది పండితులు చెప్పిన మాట.

ఓ వ్యాసమహర్షి! ఇంతకు ముందు కల్పంలో, నా పూర్వ జన్మలో నేను ఒక దాసీ పుత్రుడను. మా తల్లిగారు వేదవేదాంగపారంగతులైన కొంతమంది బ్రాహ్మణుల వద్ద దాసీగా పనిచేస్తూ ఉండేది. ఆ బ్రాహ్మణ యోగులు చాతుర్మాస్య వ్రతమును ప్రారంభించారు. మా తల్లితో పాటు నేను కూడా బాల్యమునుండి వారికి సేవచేస్తున్నాను.

నేను నా బాల్యమును తోటి బాలకులతో ఆడుకుంటూ కాలం గడపకుండా, ఎక్కువగా మాట్లాడకుండా, వారు చెప్పిన పనులు చేస్తూ వారి సేవ చేసుకుంటూ ఉండేవాడిని. నేను చేసిన సేవలకు ఆ యోగులు నన్ను చాలా బాగా మెచ్చుకున్నారు.

ఒకసారి నేను వారు తిన్న తరువాత భిక్షాపాత్రలో మిగిలిన ఆహారమును తిన్నాను.. అందువలన నా పురాకృత పాపములు అన్నీ

తొలగిపోయాయి. నా మనస్సు పరిశుద్ధము అయింది. నాకు ఈశ్వర సేవలో ఆసక్తి ఎక్కువ అయింది.

ఆ ఋషులు సాయంత్రము వేళలలో విష్ణుకథలను గానం చేసేవారు. నేను వారి పక్కనే నిలబడి ఆ కథలను ఆసక్తిగా శ్రద్ధగా వినేవాడిని. ఆ కథలను వినడం వలన నాకు శ్రీహరి యందు భక్తి కుదిరింది.

శ్రీహరి కథలను వినడం వలన నాకు శ్రీహరి మీద ప్రేమ ఎక్కువ అయింది. దానితో నా బుద్ధి నిశ్చలం అయింది. దాని ప్రభావం వలన నేను అంతర్ముఖుడనై నా ఈ స్థూల శరీరములో ఉన్న పరమాత్మను దర్శించగలిగాను.

ఇంతలో వర్ష శరదృతువులు పూర్తి అయ్యాయి. ఆ నాలుగు నెలల పాటు నేను విష్ణుకథలను శ్రద్ధగా విన్నాను. అప్పుడు నాలో ఉన్న రజోగుణము, తమోగుణమును నాశనం చేయు భక్తి ఏర్పడింది.

తరువాత ఆ యోగులు ఆ చోటు విడిచి వెళ్లడానికి ప్రయాణ మయ్యారు. వారు నాకు అత్యంత గుహ్యమైన ఈశ్వరజ్ఞానము ఉపదేశించారు.

వారి ఉపదేశ ఫలితంగా నేను పరమాత్మయొక్క అసలైన స్వరూపమును తెలుసుకోగలిగాను. ఆ జ్ఞానము చేతనే కదా జీవులు పరమాత్మను చేరుకోగలుగుతున్నారు. ఆ అదృష్టము నాకు కూడ లభించింది.

మానవులు చేసే కర్మలు అన్నింటినీ ఆ పరమాత్మకు అర్పిస్తే, ఆ కర్మల వలన కలిగే తాపత్రయములు మనలను అంటవు.

ఓ వ్యాసమహర్షి! ఏ పదార్థములను తింటే రోగములు వస్తాయో, అవే పదార్థములను తింటే ఆ రోగము తగ్గిపోదుకదా! కాని, ఏ పదార్థములను తింటే మనకు రోగము వచ్చిందో ఆ పదార్థములకు ఓషధులు కలిపి సేవిస్తే, రోగము తగ్గిపోతుంది.

అలాగే, మానవులు శాస్త్ర ప్రకారము రోజూ చేసే కర్మలు, వారిని సంసార బంధములలోకి నెడుతుంటాయి. కాని అవే కర్మలను ఈశ్వరార్పణము చేస్తే, మనలో ఉన్న అహంకారము నశించి పోతుంది. ఆ కర్మల ఫలములు మనలను అంటవు.

కాబట్టి మనము ఏ కర్మలు చేసినా దానిని భగవంతుని ప్రీతికొరకు చెయ్యాలి. ఆ కర్మల ఫలమును భగవంతునికి అర్పించాలి. ఇదంతా కేవలం భక్తియోగము వలననే సాధ్యము అవుతుంది.

కాబట్టి మానవులు ఏ కర్మలను చేయ తలపెట్టినా, ఆ సమయంలో వారు కృష్ణనామ సంకీర్తనము చేస్తూ కర్మలను ఆచరించాలి.

ఓ శ్రీకృష్ణా! నీవు వాసుదేవుడు, ప్రద్యుమ్నుడు, అనిరుద్ధుడు, సంకర్షణుడు అనే నాలుగు వ్యూహములు కలిగిన వాడివి. నిన్న నా మనఃపూర్వకముగా ధ్యానిస్తున్నాను. నమస్కరిస్తున్నాను.

అట్టి శ్రీకృష్ణ పరమాత్మను నిరంతరము ధ్యానించే వ్యక్తి, పూజించే వ్యక్తి అందరిలోనూ పరమాత్మను చూడగలడు. అందరి ఎడల సమదృష్టి కలిగి ఉంటాడు.

నాకు ఆ యోగులు ఉపదేశించిన ఈ ఈశ్వరజ్ఞానాన్ని చక్కగా అనుష్ఠించాను. దాని ఫలితంగా నాకు ఆ కృష్ణపరమాత్మ తన ఎడల అచంచలమైన భక్తి అనే ఐశ్వర్యాన్ని ప్రసాదించాడు.

కాబట్టి ఓ వ్యాసమహర్షీ! నీవు కూడా ఆ విష్ణుమూర్తిని, ఆయన అవతార విశేషములను కీర్తించు. భక్తి మార్గమును బోధించు. ఈ ఈశ్వరజ్ఞానాన్ని తెలుసుకుంటే, సమస్తమూ తెలిసినట్టే. దీనిని తెలుసుకున్న విద్వాంసులు కూడా తరిస్తారు. నిరంతరమూ సంసారసాగరంలో పడి కొట్టుకుంటున్న ఈ మానవుల బాధలు తొలగించడానికి భక్తి మార్గము కంటే వేరు ఉపాయము లేదు.” అని నారద మహర్షి వ్యాసునికి తాను విష్ణుభక్తుడు ఎలా అయిందీ వివరించాడు.

శ్రీమద్భాగవతము

ప్రథమస్కంధము ఐదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము
ప్రథమస్కంధము
ఆరవ అధ్యాయము.

సూత పౌరాణికుడు శౌనకాది మహామునులను చూచి ఇలా అన్నాడు. “ఓ మహామునులారా! నారదుడు చెప్పిన మాటలను విన్న వ్యాసుడు నారదుని ఇలా అడిగాడు.

“నారద మునీంద్రా! నీకు జ్ఞానభిక్షను పెట్టిన ఆ సన్యాసులు వెళ్లిపోయిన తరువాత నీ బాల్యము ఎలా గడిచింది. తరువాత జీవితము ఎలా గడిచింది. వార్ధక్యములో ఏమి చేసారు? కాలం గడిచేకొద్దీ ముసలి తనం వస్తుంది కదా. ఆ తరువాత దాసీగర్భమునుండి జన్మించిన ఈస్థూల శరీరమును ఏ ప్రకారంగావిడిచిపెట్టావు? కాలం గడిచేకొద్దీ అన్నీ మరిచిపోతాము కదా! మానవుడు ఒక శరీరం విడిచి మరొక శరీరం ధరించగానే పూర్వజన్మ స్మృతి ఉండదు కదా. అదేమాదిరి నీ పూర్వజన్మ స్మృతి కూడా ఎందుకు నాశనం కాలేదు. నాకు తెలుపండి.” అని అడిగాడు.

నారదుడు ఇలా చెప్పసాగాడు. “ఓ వ్యాసమహర్షీ! నాకు బ్రహ్మజ్ఞానమును ఉపదేశించిన సన్యాసులు వెళ్లిపోయిన తరువాత, నేను నా తల్లి సంరక్షణలో పెరుగుతున్నాను. నా తల్లి ఒక దాసి. స్వతంత్రురాలు కాదు. ఆమెకు అంతగా తెలివితేటలు లేవు. ఆమెకు నేను ఒక్కడినే కుమారుడను. అందుకని మా అమ్మకు నేను అంటే ఎక్కువ ప్రేమ. ఇంతకూ అప్పుడు నాకు 5 సంవత్సరములు. నాకు ప్రపంచ జ్ఞానము

అంతగా లేదు. నా తల్లి ఏం చెబితే అది చేసేవాడిని. ఆ ప్రకారంగా నేను, నా తల్లి, బ్రాహ్మణుల ఇంట్లో వాళ్లు చెప్పిన పనులు చేస్తూ కాలం గడుపుతున్నాము.

ఒక రోజు రాత్రి మా అమ్మ పాలు పితకడానికి బయటకు వెళ్లింది. దారిలో ఆమెను ఒక తాచు పాము కరిచింది. విషం తలకు ఎక్కి మా అమ్మ మరణించింది. నాకు ఈ లోకంలో ఉన్న ఆ ఒక్క బంధం కూడా తెగిపోయింది. ఏకాకిగా మిగిలాను. నా తల్లి మరణం కూడా ఒక విధంగా భగవంతుడు నాకు చేసిన మేలు అని అనుకున్నాను.

తరువాత నేను ఆ ఊరు విడిచి పెట్టి, ఉత్తర దిశగా ప్రయాణం సాగించాను. ఎన్నో దేశాలు తిరిగాను. అడవులు, నదులు, జనపదాలు దాటాను. ఒక మహారణ్యములో ప్రయాణం చేస్తున్నాను. నాకు ఆకలి వేస్తూ ఉంది. దాహంగా కూడా ఉంది. శరీరం బాగా అలసిపోయింది. నాకు ఒక నది కనిపించింది. నేను ఆ నదిలో స్నానం చేసి స్వచ్ఛమైన ఆ నదీజలములతో నా దాహము తీర్చుకున్నాను. నా శారీరక బడలిక తీరిపోయింది.

నేను ఒక రావి చెట్టు కింద కూర్చున్నాను. భగవంతుడిని ధ్యానం చేస్తున్నాను. బాహ్య ఇంద్రియములను నియంత్రించి మనసును అంతర్ముఖం చేసాను. సమాధిలో మునిగిపోయాను. పరమాత్మను సందర్శించవలెనని కోరిక గాఢంగా కలిగింది. నేను తదేకంగా పరమాత్మను ధ్యానిస్తున్నాను.

నా హృదయంలో ఒక మెరుపు మెరిసి నట్టయింది. నా హృదయంలో ఆ సర్వాంతర్యామి అగు శ్రీహరి సాక్షాత్కరించాడు. అంతలోనే

మాయం అయ్యాడు. మరలా కనపడలేదు. నేను కళ్లు తెరిచాను. అయ్యో ఆ పరమాత్మను కనులారా చూడలేకపోయానే అని ఏడిచాను. మరలా కళ్లు మూసుకున్నాను. మనస్సును ఏకాగ్రం చేసాను. అంతర్ముఖుడను అయ్యాను కానీ పరమాత్మ నాకు సాక్షాత్కారం కాలేదు. కాని నేను నా పట్టు విడువ లేదు. మాటి మాటికీ ప్రయత్నించాను.

అప్పుడు వాక్కుకు, మనసుకు అందని ఆ పరమాత్మ నాతో ప్రేమగా ఇలా అన్నాడు. “బాలకా! కేవలం నా మీద నీకు భక్తి కలగడం కోసమే నీ మనసులో తళుక్కున మెరిసాను. మరలా నీకు ఈ జన్మలో నా దర్శనం కాదు. నా యందు భక్తి కలిగిన భక్తుడు కామ, క్రోధ, మోహము లను త్యజించి నా కోసం పరితపిస్తాడు.

నీవు సత్పురుషులకు చేసిన సేవ కొద్ది కాలమే అయినను అది నీకు నా యందు స్థిరమైన బుద్ధికలిగేటట్టు చేసింది. నీవు ఈ జన్మను వదిలిన తరువాత, మరుజన్మలో నన్ను చేరుకుంటావు. నీకు నా యందు ఉన్న భక్తి కాలము గడిచే కొద్ది వృద్ధిపొందుతుందే కానీ, తరిగిపోదు. నీవు ఎన్ని జన్మలు ఎత్తినను నీకు నా యందు ఉన్న భక్తి వలన, నీ పూర్వజన్మ స్మృతి తొలగి పోదు.” అని నాతో చెప్పిన పరమాత్మ తరువాత ఊరకుండి పోయాడు.

ఆ మాటలతో నాలో ఉన్న సందేహాలు తొలగి పోయాయి. ఆ పరమాత్మకు తలవంచి భక్తితో నమస్కరించాను. ఆ తరువాత నాకు భగవన్నామ స్మరణ తప్ప వేరే ధ్యాసలేదు. భగవంతుని లీలలను గురించి తెలుసుకోవడం తప్ప వేరే పని లేదు. అలా నేను ఈ భూమి అంతా తిరిగాను.

కోరికలను వదిలిపెట్టాను. ఇది కావాలి అది కావాలి అనే తాపత్రయాన్ని పూర్తిగా త్యజించాను. అహంకారాన్ని పూర్తిగా నాలో నుండి తొలగించాను. కాలాంతరమున నాకు మృత్యువు సమీపించింది. నాకు శ్రీహరి చెప్పిన మాటలను నేను అనుసరించాను. భగవంతుని మీదనే మనసు కేంద్రీకరించాను. భగవన్నామాన్ని సతతం స్తుతించాను. నేను భగవంతుని కృపకు పాత్రుడను అయ్యాను. నా భౌతిక శరీరం పతనమయింది.

కల్పాంతంలో ఈ జగములన్నీ జలమయం కాగా, శ్రీమన్నారాయణుడు వటపత్రశాయిగా శయనించి ఉన్నాడు. బ్రహ్మదేవుడు నిద్రపోవడానికి ఉపక్రమించాడు. అప్పుడు నేను బ్రహ్మదేవుడు తీసుకున్న శ్వాస గుండా, పరమాత్మ కడుపులోకి ప్రవేశించాను. తరువాత వేయి మహాయుగములు గడిచాయి.

శ్రీమన్నారాయణుడు నిద్రనుండి మేలుకొన్నాడు. మరలా సృష్టి మొదలయింది. ఆ సమయంలో పరమాత్మ ఇంద్రియముల నుండి నేను, మరుత్తులు, ఋషులు పుట్టాము. నాకు ఆ పరమాత్మ కటాక్షము పరిపూర్ణంగా లభించింది. నేను బ్రహ్మచర్యము అవలంబించాను. ముల్లోకములలో ఎక్కడికైనా వెళ్లగల గమన శక్తిని సంపాదించాను. శ్రీహరి నామ సంకీర్తనము చేస్తూ ముల్లోకములలో సంచరిస్తున్నాను. నాకు బ్రహ్మ దేవుడు ప్రసాదించిన ఈ వీణను శృతి చేసి, భగవంతుని లీలలను గానం చేస్తున్నాను.

ఈ జన్మలో నాకు శ్రీహరి ఎప్పుడు నేను తలచుకుంటే అప్పుడు నా హృదయాకాశంలో దర్శనం ఇస్తుంటాడు. నేను కేవలం భగవన్నామ

స్తరణతో, భగవంతుని మీద భక్తితో తరించాను. నిరంతరమూ ప్రాపంచిక విషయములలో మునిగితేలు మానవులు కూడా భగవన్నామ స్తరణతో, భగవంతుని మీద అచంచలమైన భక్తి విశ్వాసాలతో తరించగలరు.

మానవ జీవితంలో కామము, క్రోధము, మోహము, లోభము మదము, మాత్సర్యము, పట్టి పీడిస్తుంటాయి. వాటికి వశులయిన మానవులకు శాంతి కరువవుతుంది. ఎన్ని నియమాలు అనుసరించినా, ఎన్ని యోగములు ఆచరించినా వారికి శాంతి లభ్యము కాదు. కేవలము భగవంతుని సేవ, భగవన్నామ స్తరణ, భగవంతుని మీద భక్తి తోనే వారి మనసులకు శాంతి కలుగుతుంది.

ఓ వ్యాసమునీంద్రా! నా పూర్వజన్మవిశేషములను నీకు సవిస్తరంగా తెలియజేసాను.” అని నారదుడు వ్యాసునికి తన పూర్వజన్మవృత్తాంతమును చెప్పాడు. తరువాత నారదుడు వీణను మ్రోగిస్తూ హరికథా గానం చేస్తూ అక్కడినుండి వెళ్లిపోయాడు.” అని సూత పౌరాణికుడు శౌనకాది మహామునులతో చెప్పాడు.

శ్రీమద్భాగవతము

ప్రథమస్కంధము ఆరవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము
ప్రథమస్కంధము
ఏడవ అధ్యాయము.

శౌనకుడు మొదలగు మహామునులు సూతపౌరాణికుని ఇలా
అడిగారు.

“మహాత్మా! ఆ ప్రకారంగా నారదుడు వెడలిపోయిన తరువాత
నారదుని అభిప్రాయము తెలుసుకున్న వ్యాసుడు ఏమి చేసాడు. మాకు
చెప్పండి.” అని అడిగారు. దానికి సూతుడు ఇలా చెప్పసాగాడు.

“ఓ బ్రాహ్మణోత్తములారా! సరస్వతీ నదీతీరంలో పడమటి
ప్రాంతంలో బ్రాహ్మణులు నివశించే శమ్భాప్రాస అనే ఆశ్రమము ఉంది. ఆ
ఆశ్రమము యజ్ఞములు యాగములు చేసుకోడానికి అనుకూలంగా
ఉండేది. ఆ ఆశ్రమ ప్రాంతంలో నేరేడు చెట్లు సమృద్ధిగా ఉండేవి. వ్యాసుడు
ఆ ఆశ్రమంలో ఉండేవాడు. నారదుడు వెళ్లిపోయిన తరువాత, వ్యాసుడు
మనస్సును స్థిరపరచుకొని ధ్యానంలో నిమగ్నం అయ్యాడు.

భక్తి యోగముతో వ్యాసుని మనస్సు నిర్మలము అయింది.
ఇప్పుడు ఆయన మనసులో సందేహాలు లేవు. ఆయన మనసు నిశ్చలంగా
ఉంది. ఆయన తన హృదయంలో శ్రీకృష్ణుని ఆయనను ఆశ్రయించుకున్న
మాయను దర్శింపగలిగాడు.

ప్రతి జీవిలోనూ పరమాత్మ ఉంటాడు. ఆ పరమాత్మను మాయ

ఆవరించి నపుడు జీవాత్మ అవుతాడు. పరమాత్మ సత్త్వ రజస్తమో గుణములకు అతీతుడు. కాని జీవాత్మ ఆ గుణములను తనకు ఆపాదించు కుంటాడు. ఆ మూడు గుణములు తనే అనుకుంటాడు. ఈ శరీరమే తాను అనుకుంటాడు. దేహాభిమానము పెంచుకుంటాడు. అతనిలో అహంకారము అంకురిస్తుంది. దానివలన కలిగే అనర్థాలను అనుభవిస్తాడు.

దీనికి విరుగుడు శ్రీహరి యందు భక్తి కలిగి ఉండటమే. భక్తి మార్గమే అన్ని అనర్థములను పోగొడుతుంది. వ్యాసుడు ధ్యానం చేస్తుంటే ఈ భావాలు అతని మనసులో మెదిలాయి. భగవద్భక్తి భావము తెలియని పామరులైన ప్రజల కోసరము భాగవతము రచించాడు. ఈ భాగవతమును విన్న వారికి శోకము, మోహము, భయము ఉండవు. కేవలము కృష్ణుని యందు భక్తి మాత్రం ఉంటుంది.

భాగవత రచన పూర్తి చేసిన తరువాత వ్యాసుడు, ఆ భాగవత పురాణమును, భోగముల యందు, ప్రాపంచిక విషయములయందు ఏ మాత్రము ఆసక్తి లేనివాడు, నిరంతరమూ భగవంతుని స్మరించువాడు, అయిన తన కుమారుడు శుకునికి బోధించాడు.” అని అన్నాడు సూతుడు.

అప్పుడు శౌనకుమొదలగు ఋషులను ఒక సందేహము కలిగింది. “ఓ సూత పౌరాణికా! వ్యాసుని కుమారుడు శుకుడు ఏ మాత్రం భోగముల మీద ఆసక్తి లేనివాడు. ఏ సంకల్పమూ లేని వాడు. ఎప్పుడూ ఆ పరమాత్మను సందర్శిస్తూ బ్రహ్మానందాన్ని పొందుతూ ఉంటాడు అని చెప్పారు కదా! ఎల్లప్పుడూ ఆ పరమాత్మనే మనసులో ధ్యానిస్తూ ఉంటాడు కదా! మరి ఆయనకు ఈ భాగవతమును వినే అవసరము ఏమి వచ్చింది?”

అనే సందేహము వెలిబుచ్చారు.

అప్పుడు సూతుడు ఇలా చెప్పసాగాడు. “ఓ బ్రాహ్మణోత్తములారా! భాగవతము శ్రీహరి కథలతో శ్రీహరి లీలలతో, అవతార విశేషములతో, నిండి ఉంది! మీరు చెప్పినట్లు ఎల్లప్పుడూ బ్రహ్మానందములో తేలియాడేవారు, పరబ్రహ్మను గురించి ధ్యానించేవారు, తమలో ఉన్న క్రోధమును, మోహమును, అహంకారమును విడిచిపెట్టినవారు, ఎటువంటి ఫలాన్ని ఆశించకుండా శ్రీహరిని సేవిస్తూ ఉంటారు. అటువంటి వారు, శ్రీహరి అవతార విశేషములను, శ్రీహరి కథలను వినడంలో కూడా ఆసక్తి చూపుతారు కదా! అటువంటి వారిని శ్రీహరి తన వైపు ఆకర్షించు కుంటాడు కదా!

ఆ ప్రకారంగానే మహాయోగి, సర్వసంగపరిత్యాగి, విష్ణుజన ప్రియుడు అయిన శుకుడు, శ్రీహరి అవతార విశేషములకు, కథలకు ఆకర్షితుడై, తన తండ్రి వ్యాసుని ముఖతా భాగవతమును అధ్యయనం చేసాడు. ఆ ప్రకారంగా వ్యాసుడు రాసిన భాగవతము శుకుడు అధ్యయనం చేసాడు. తరువాత పరీక్షిత్తు మహారాజు పుట్టాడు. ఏడు రోజులలో మరణిస్తాడని ఆయనకు ఒక ముని శాపం తగిలింది. ఆ ఏడురోజులలో పరీక్షిత్తు మహారాజు శుకుని ముఖతా భాగవతమును విన్నాడు. ఆ కథను వివరిస్తాను శ్రద్ధగా వినండి.

కురు పాండవులకు రాజ్యం కోసరం యుద్ధం జరిగింది. ఇరుపక్షములలో ఎంతో మంది వీరులు వీర స్వర్గమును అలంకరించారు. భీముడు సుయోధనులకు గదాయుద్ధము జరిగింది. ఆ గదాయుద్ధములో

భీముడు సుయోధనుని తొడలు విరుగగొట్టాడు. సుయోధనుడు తొడలు విరిగి కదలలేక పడిఉన్నాడు. అప్పుడు అశ్వత్థామ, కృపాచార్యుడు, కృతవర్త సుయోధనుని కలుసుకున్నారు. సుయోధనుడు అశ్వత్థామను పాండవుల వంశమును నిర్వంశము చెయ్యమని కోరాడు. అంటే పాండవుల వంశంలో ఒక్కడు కూడా మిగలకుండా చంపమని కోరాడు. సుయోధనుని ఆదేశము ప్రకారము బ్రాహ్మణుడైన అశ్వత్థామ క్షాత్రమును అవలంబించి ఆ రోజు అర్ధరాత్రి నిద్రించుచున్న ద్రౌపదీ కుమారుల శిరస్సులను నిర్దాక్షిణ్యంగా నరికాడు. ఆ విషయం సుయోధనునికి చెప్పినపుడు సుయోధనుడు కూడా అశ్వత్థామను నిందించాడు. అశ్వత్థామ చేసిన పనికి అందరూ అతనిని నిందించారు.

కుమారుల మరణ వార్త విని ద్రౌపది శోకసముద్రంలో మునిగి పోయింది. ఎంత మంది ఓదార్చినా ద్రౌపది శోకము తగ్గలేదు. అప్పుడు అర్జునుడు ద్రౌపదిని ఓదారుస్తూ ఇలా అన్నాడు.

“నీ కుమారులను అశ్వత్థామ నిర్దాక్షిణ్యంగా చంపాడు. అందుకని నేను ఇప్పుడే వెళ్లి ఆ బ్రాహ్మణాధముని నా బాణములకు బలి చేస్తాను. అతని శిరస్సును తెచ్చి నీకు కానుకగా సమర్పిస్తాను. నీ కుమారుల దహన సంస్కారములు అయిన తరువాత, నీవు అశ్వత్థామ తలమీద కూర్చుని, తలారా స్నానం చెయ్యి. అప్పుడు వచ్చి నేను నీ కళ్లలో నుండి జాలువారు కన్నీటిని తుడుస్తాను. ” అని ద్రౌపదిని ఓదార్చాడు.

తరువాత అర్జునుడు, తన రథము మీద ఎక్కి, శ్రీకృష్ణుడు సారథిగా రథము తోలుతూ తనకు తోడు రాగా, అశ్వత్థామను వెతుకుతూ బయలుదేరాడు. అర్జునుడు తనను తరుముకుంటూ రావడం అశ్వత్థామ

చూచాడు. భయంతో వణికిపోయాడు. ప్రాణభయంతో పరుగెత్తాడు.

(ఇక్కడ ఒక శ్లోకం ఉంది. అశ్వత్థామ ఎలా పరుగెడుతున్నాడు అన్న దానికి ఒక ఉపమానం రాసాడు వ్యాసుడు. బ్రహ్మ తన కూతురిని మోహించి, ఆమెతో రతిక్రీడలు సలిపాడట. అది తెలిసి ఈశ్వరుడు బ్రహ్మను తరుముకున్నాడట. అప్పుడు బ్రహ్మ ఒక మృగ రూపం ధరించి పరుగెత్తాడట. అలా అశ్వత్థామ పరుగెడుతున్నాడు అని ఆ శ్లోకం అర్థం. నిజానికి ఈ సంఘటనకు ఈ ఉపమానానికి ఎలాంటి పాఠాన లేదు, బ్రహ్మదేవుని గురించి చెడుగా చెప్పడం తప్ప. ఇది వ్యాసుడు రాసాడో, లేక మధ్యలో ఎవరైనా రసికశిఖామణులు రాసి జొప్పించారో తెలియదు. బ్రహ్మకైనను పుట్టు రిమ్మతెగులు అనే సామెత సార్థకం చెయ్యడానికి రాసారేమో!)

అలా పరుగెత్తి పరుగెత్తి అలసిపోయాడు అశ్వత్థామ. గత్యంతరం లేక తనకు తన తండ్రి ఉపదేశించిన బ్రహ్మశిరోనామకాస్త్రమును ప్రయోగించడానికి ఉద్యుక్తుడయ్యాడు. అశ్వత్థామకు ఆ అస్త్రాన్ని ప్రయోగించడం మాత్రమే తెలుసు, ఉపసంహరించడం తెలీదు. అయినా అశ్వత్థామ తన ప్రాణములు రక్షించుకోడానికి అర్జునుడి మీద బ్రహ్మశిరోనామకాస్త్రమును ప్రయోగించాడు.

ఆ బ్రహ్మాస్త్ర ప్రభావంతో లోకాలన్నీ భయంకరమైన తేజస్సుతో నిండిపోయాయి. దానివలన ముల్లోకములకు ప్రాణాపాయము కలుగుతుందని అనుకున్నాడు అర్జునుడు. శ్రీకృష్ణుని చూచి ఇలా అన్నాడు. అప్పటికే అర్జునుడు కృష్ణుని వలన గీతోప దేశము పొంది ఉన్నాడు. కాబట్టి శ్రీకృష్ణుని పరమాత్మ స్వరూపంగా తలచి ఇలా అంటున్నాడు.

“ఓ శ్రీకృష్ణా! భక్తులకు సదా అభయప్రదాతా! ఈ సంసారంలో పడి కొట్టుమిట్టాడుతున్న ప్రజలను ఒడ్డుకు చేర్చే మహానుభావుడవు. నీవు గుణములకు అతీతుడవు. నీవు సాక్షాత్తు ఈశ్వరుడవు. స్వస్వరూపములో ఉన్న నిన్ను ఏ మాయా అంటదు. నీకు అవిద్య అంటదు. మాయకు అతీతుడవు అయిన నీవు, మాయామోహితులైన మానవులకు శుభాన్ని శ్రేయస్సును కలుగజేస్తుంటావు. భూభారాన్ని తగ్గించడానికీ, నీ భక్తులను ఉద్ధరించడానికీ నీవు ఈ కృష్ణావతారంగా ప్రకటితమవుతున్నావు.

ఓ దేవదేవా! ఈ అగ్ని ఎక్కడి నుండి వచ్చిందో, ఎలా వచ్చిందో అర్థం కావడం లేదు. దయచేసి తెలుపవలసింది” అని వినయంగా ప్రార్థించాడు అర్జునుడు.

అప్పుడు భగవానుడైన శ్రీకృష్ణుడు ఇలా అన్నాడు. “ద్రోణుని కుమారుడైన అశ్వత్థామ బ్రహ్మాస్త్రమును ప్రయోగించాడు. దాని ప్రభావం చేతనే ఈ అగ్ని పుట్టింది. నీవలన తన ప్రాణములకు హాని కలుగుతుందని తెలిసి బ్రహ్మాస్త్ర ప్రయోగం చేసాడు అశ్వత్థామ. కాని అతనికి దీనిని ఎలా ఉపసంహరించాలో తెలియదు. నీకు బ్రహ్మాస్త్రమును ప్రయోగించడం, ఉపసంహరించడం రెండూ తెలుసు. అశ్వత్థామ ప్రయోగించిన బ్రహ్మాస్త్రము మరియొక బ్రహ్మాస్త్రము చేతనే ఉపసంహరింపబడుతుంది కానీ వేరే ఏ అస్త్రమూ బ్రహ్మాస్త్రమును ఉపసంహరించలేదు. నీకు బ్రహ్మాస్త్రము ప్రయోగము ఉపసంహారమూ తెలుసు కాబట్టి నీవు కూడా బ్రహ్మాస్త్రము ప్రయోగించి అశ్వత్థామ ప్రయోగించిన బ్రహ్మాస్త్రమును ఉపసంహరించు.” అని అన్నాడు కృష్ణుడు.

తరువాత అర్జునుడు శ్రీకృష్ణునికి ప్రదక్షిణ నమస్కారము చేసి, బ్రహ్మాస్త్రమును మనసులో స్మరించి ప్రయోగించాడు. రెండు బ్రహ్మాస్త్రములు ఒకదానితో ఒకటి ఢీకొన్నాయి. ముల్లోకములు ప్రళయకాలము నందు పుట్టిన అగ్ని వలె ప్రకాశించాయి. లోకాలు దగ్ధం అవుతున్నాయి. జీవరాసులు అన్నీ నశించిపోతున్నాయి. వెంటనే శ్రీకృష్ణుడు ఆ రెండు బ్రహ్మాస్త్రములను ఉపసంహరించమని అర్జునుని ఆదేశించాడు. శ్రీకృష్ణుని ఆజ్ఞ మేరకు అర్జునుడు రెండు బ్రహ్మాస్త్రములను ఉపసంహరించాడు. లోకాలు అన్నీ శాంతించాయి.

అశ్వత్థామ నిస్సహాయంగా నిలబడి పోయాడు. అర్జునుడు కోపంతో చెలరేగిపోయాడు. అశ్వత్థామను పశువును కట్టినట్టు తాళ్లతో కట్టిపడేశాడు. పాండవ శిబిరమునకు తీసుకొని పోవడానికి అశ్వత్థామను రథంలో పడేశాడు. అప్పుడు కృష్ణుడు అర్జునుని చూచి ఇలా అన్నాడు.

“అర్జునా! నీకు తెలుసు కదా! ఈ అశ్వత్థామ ఏ పాపమూ ఎరుగని ద్రౌపదీ కుమారులను అర్థరాత్రి నిద్రపోయే సమయంలో అతి దారుణంగా చంపాడు. ఇతని పాపము క్షమించరానిది. ముందు ఇతనిని చంపు. ధర్మరక్షణ గావించు.

కానీ, మధ్యము సేవించి ఆ మత్తులో ఉన్న వాడినీ, తన మనస్సు తన అభీనంలో లేని వాడినీ, గ్రహముల చేత, గాలి మొదలగు వాటి చేత పీడింపబడేవాడినీ, నిద్రిస్తున్న వాడినీ, ఆశ్చర్యకరమైన, వినకూడని వార్త విన్నప్పుడు నిశ్చేష్టుడుగా ఉన్న వాడిని, శరణు పొందిన వాడినీ, రథము విరిగిన వాడినీ, భయంతో వణికిపోయేవాడినీ, స్త్రీలను, వారు పరమ

శత్రువులైనా, వారిని చంపకూడదు అని ధర్మశాస్త్రము.

ఇంక చంపదగినవారు ఎవరంటే..... తన ప్రాణాలను కాపాడు కోడానికి మరొకరి ప్రాణాలు తీసే దయాదాక్షిణ్యములు లేని వాడినీ, , పాపాత్ముని, క్రూరుని చంపడమే మంచిది. లేకపోతే, ఈ పాపాత్ముని చంపకుండా వదిలిపెట్టిన నేరానికి నీకు పాపం చుట్టుకుంటుంది. నరకానికి పోతావు.

అదీ కాకుండా నీవు ద్రౌపదితో ఏమని ప్రతిజ్ఞచేసావు. ఈ అశ్వత్థామను చంపి ఇతని తలను ద్రౌపదికి కానుకగా ఇస్తానని అన్నావు కదా! మరి ఆ ప్రతిజ్ఞను చెల్లించవా!

పోనీ, ఇతడు తన ప్రభువు ఆజ్ఞమేరకు ఈ పని చేసాడని అనుకుందామా అంటే ఇతడు చేసిన మారణహోమామము, ఇతని ప్రభువు సుయోధనునికి కూడా ఇష్టం లేదు. కాబట్టి ఇతడు క్షమార్హుడు కాడు. ఇతనిని చంపడమే యుక్తము.” అని అర్జునుని అశ్వత్థామను చంపమని ప్రేరేపించాడు.

కాని అర్జునుడు అందుకు ఒప్పుకోలేదు. అశ్వత్థామను తన రథంలో పడవేసి, రథాన్ని పాండవ శిబిరానికి పోనిచ్చాడు. ద్రౌపది ముందు అశ్వత్థామను పడవేసాడు. పశువు మాదిరి కట్టబడి తన ఎదురుగా దీనంగా నిలబడి ఉన్న అశ్వత్థామను చూచి ద్రౌపది అతనికి నమస్కరించింది. వెంటనే అక్కడ ఉన్న భటులతో “ ఇతడు బ్రాహ్మణుడు మనకందరికీ పూజనీయుడు వెంటనే ఇతని కట్లు విప్పండి.” అని ఆజ్ఞాపించింది. భటులు అశ్వత్థామ కట్లు విప్పారు.

అప్పుడు ద్రౌపది అర్జునునితో ఇలా అంది. “నాథా! ఈ అశ్వత్థామ తండ్రి ద్రోణుడు మీకందరికీ గురువు. ఆయన వద్ద మీరు అస్త్ర శస్త్ర విద్యలు నేర్చుకున్నారు. ప్రస్తుతము మన ఎదుట దోషిగా నిలబడి ఉన్న అశ్వత్థామ ఆయన తండ్రి ద్రోణాచార్యులకు ప్రతిరూపము. ద్రోణుని భార్య కృపి, బ్రాహ్మణ స్త్రీ అవడం చేత పతితో సహగమనం చేయలేదు.

నా కుమారులను పోగొట్టుకొని నేను అపారమైన దుఃఖములో మునిగి ఉన్నాను. ఇప్పుడు ఈ అశ్వత్థామను చంపి మీ గురుపత్ని కృపిని కూడా నా మాదిరి పుత్రశోకం అనుభవించమంటారా! అది భావ్యమా!

నా మాదిరి మరొక తల్లి పుత్రశోకము అనుభవించడం నాకు ఇష్టం లేదు. మీరు మనో నిగ్రహం లేకుండా, క్షణికావేశంతో ఈ అశ్వత్థామను చంపితే, బ్రాహ్మణ వంశం అంతా మనలను శపిస్తుంది. ఒక బ్రాహ్మణుని చంపిన పాపానికి క్షత్రియ వంశం పూర్తిగా నాశనమవుతుంది.” అని పలికింది ద్రౌపది.

దయతోనూ, నిర్మలమైన మనస్సుతోనూ. న్యాయంగా, ధర్మంగా, ఉదారంగా ద్రౌపది పలికిన పలుకులను ధర్మరాజు మనస్ఫూర్తిగా ఆమోదించాడు. ఆయనే కాదు, నకుల సహదేవులు, సాత్యకి, అర్జునుడు, కృష్ణుడు, ఇంకా అక్కడ చేరిన స్త్రీలు పురుషులు ఆమోదించారు.

కాని భీముడు మాత్రము ఆమోదించలేదు. కోపంతో కళ్లు ఎర్రచేసి ఇలా అన్నాడు. “ఈ దుర్మార్గుడు, తనకు కానీ, తన ప్రభువైన

సుయోధనునికి కానీ ఏ మాత్రం ప్రయోజనం లేకపోయినా, అకారణ కోపంతో ద్రౌపదీ పుత్రులను దారుణంగా వధించాడు. ఇతనిని క్షమించ రాదు. వీడిని చంపడమే మంచిది. లేకపోతే మనం అందరం నరకానికి పోతాము.” అని పలికాడు భీముడు.

ఆ మాటలకు కృష్ణుడు అర్జునుని వంక చూచి ఇలా అన్నాడు. “అర్జునా! ధర్మశాస్త్రము ప్రకారము బ్రాహ్మణుడు ఎంతటి అధముడైనా, ఏ తప్పుచేసినా చంపకూడదు. కానీ, ఈతడు బ్రాహ్మణుడు అయి ఉండీ కూడా, బ్రాహ్మణులకు ఉచితము అయిన ధర్మమును మరిచి, ఆయుధములను ధరించి, ద్రౌపదీ పుత్రులను వధించి నందుకు ఇతడుచంపదగిన వాడు అని నీకు చెప్పాను. ఒకదానికి ఒకటి వ్యతిరేకంగా నేను చెప్పిన మాటలను నీవు ధర్మశాస్త్రము ప్రకారము పరిశీలించు. అదీ కాకుండా, ఈ అశ్వత్థామ తలను తెచ్చి కానుకగా ఇస్తాను అని ద్రౌపదికి మాట ఇచ్చావు. మరి ఆ మాటకూడా నెరవేర్చాలి కదా. అదే కదా క్షత్రియ ధర్మము. కాబట్టి, బ్రాహ్మణుని చంపకుండా, భీముని మాట నిలబెడుతూ, ద్రౌపదికి ఇచ్చిన మాట నెరవేరుస్తూ, ఒక నిర్ణయం తీసుకో.” అని నర్మగర్భంగా మాట్లాడాడు కృష్ణుడు.

కృష్ణుని మాటలలో ఆంతర్యం గ్రహించాడు అర్జునుడు. కొంచెం సేపు ఆలోచించాడు. ఒక కత్తి తీసుకున్నాడు. అశ్వత్థామ వద్దకు వెళ్లాడు. అశ్వత్థామ పుట్టుకతోనే తలలో ఒక మణితో పుట్టాడు. అర్జునుడు కత్తి తీసుకొని అశ్వత్థామ తలమీద ఉన్న మణిని, దానికి అంటుకున్న వెంట్రుకలతో సహా కోసేసాడు. అది తీసుకు వచ్చి ద్రౌపదికి ఇచ్చాడు. వెంటనే భటులను పిలిపించి అశ్వత్థామను శిబిరము నుండి వెళ్లగొట్టాడు.

అర్జునుడు అందరిని చూచి ఇలా అన్నాడు. “కృష్ణుడు చెప్పినట్టు బ్రాహ్మణుడు ఎంత అధముడైనా, హంతకుడైనా చంపడం తగదు. చంపడానికి ప్రత్యామ్నాయంగా, తల గొరిగించడం, అతని వద్ద ఉన్న ధనమును తీసుకోవడం, అతనిని దేశం నుండి బహిష్కరించడం చేయవచ్చును. ఇవి బ్రాహ్మణులకు శారీరక దండన అనగా మరణశిక్ష విధించకుండా చేయదగ్గ పనులు. కాబట్టి నేను అతని వెంట్రుకలు గొరిగాను. అతని వద్ద ఉన్న మణిని తీసుకున్నాను. అతనిని దేశంనుండి వెళ్లగొట్టాను. ఇతనికి ప్రత్యామ్నాయ శిక్షలు అన్నీ విధించాను.” అని పలికాడు అర్జునుడు.

అర్జునుని బుద్ధికుశలతకు అందరూ అతనిని శ్లాఘించారు. తరువాత పాండవులు, ద్రౌపది యుద్ధములో చనిపోయిన బంధు మిత్రులకు దహనం కాండలు ఉత్తర క్రియలు శాస్త్రోక్తంగా నిర్వహించారు.

శ్రీమద్భాగవతము

ప్రథమ స్కంధము ఏడవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము
ప్రథమస్కంధము
ఎనిమిదవ అధ్యాయము.

పాండవులు యుద్ధములో మరణించిన బంధువులకు స్నేహితులకు ఉత్తర క్రియలు శాస్త్రోక్తంగా నిర్వహించిన తరువాత, పాండవులు ద్రౌపది, మిగిలిన స్త్రీలతో కలిసి గంగాతీరమునకు వెళ్లారు. అందరూ పవిత్ర గంగాజలములలో స్నానాలు చేసారు. జల తర్షణలు వదిలారు. మరలా గంగా స్నానం చేసారు.

ధర్మరాజు తన తమ్ములతోనూ తల్లి కుంతి తోనూ, భార్య ద్రౌపదితోనూ ఇతర భార్యలతోనూ, ధృతరాష్ట్రుడు తన భార్య గాంధారి, ఇతర భార్యలతోనూ గంగాతీరంలో కూర్చుండి జరిగిన మారణహోమానికి శోకిస్తున్నారు. చనిపోయిన వారిని పేరు పేరునా తలచుకొని ఏడుస్తున్నారు. శ్రీకృష్ణుడు కాలమహిమను గురించి చెప్పి వారిని ఓదారుస్తున్నాడు. కాలమును అతిక్రమించడం ఎవరి తరమూ కాదనీ, కాస్త ముందూ వెనకగా అందరూ కాలధర్మం చెందవలసిన వారే అనీ వారి శోకమును ఉపశమింపజేసాడు. తరువాత అందరూ హస్తినా పురానికి చేరుకున్నారు.

శ్రీకృష్ణుడు పాండవుల చేత మూడు అశ్వమేధ యాగములు చేయించాడు. ధర్మరాజు కీర్తి నలుదిక్కులా వ్యాపింపజేసాడు. వచ్చిన పని పూర్తి అయింది. ఇంక ద్వారకకు వెళతాను అని బయలుదేరాడు కృష్ణుడు. శ్రీకృష్ణుని ప్రయాణానికి సన్నాహాలు పూర్తి అయ్యాయి. రథము సిద్ధంగా ఉంది. శ్రీకృష్ణుడు, సాత్యకి, ఉద్ధవునితో సహా రథం ఎక్కడానికి వచ్చాడు.

అప్పుడు విరాటరాజు కుమార్తె, అర్జునుని కోడలు, పద్మ
వ్యూహంలో మరణించిన అభిమన్యుని భార్య అయిన ఉత్తర అరుస్తూ
పరుగెత్తుకుంటూ శ్రీకృష్ణుని వద్దకు వచ్చింది.

“దేవదేవా! ఈ జగత్తును శాసించేవాడా! నన్ను రక్షించు. నన్ను
కాపాడు. ఈ లోకంలో ఉండే వాళ్లంతా ఒకరిని ఒకరు చంపుకోడానికి
ఆసక్తి చూపిస్తున్నారు. శాంత మూర్తివి, నాకు అభయం ఇచ్చేవాడివి నువ్వు
ఒక్కడివే కనపడుతున్నావు. శ్రీకృష్ణా! నన్ను రక్షించు. ఈ ఆపద నుండి
నన్ను కాపాడు. ఓకృష్ణా! బాగా మండుతున్న ఒక లోహబాణము నా వైపుకు
దూసుకు వస్తూ ఉంది. ఆ బాణము నన్ను కాల్చివేస్తుందేమో అని భయంగా
ఉంది. నేను ఏమైనా పర్వాలేదు. పాండవ వంశాంకురము, అభిమన్యుని
తేజము నా గర్భంలో పెరుగుతూ ఉంది. దానిని రక్షించు. పాండవ
వంశమును కాపాడు.” అని ప్రార్థించింది ఉత్తర.

ఉత్తర పలుకులను విన్నాడు కృష్ణుడు. అది అశ్వత్థామ పని అని
అర్థం అయింది. ఎందుకంటే పాండవ వంశమును నాశనం చెయ్యడానికి,
అపాండవం చెయ్యడానికి అశ్వత్థామ బ్రహ్మాస్త్రమును ప్రయోగించాడు.
అర్జునుడు దానిని ఉపసంహరించాడు కానీ దాని ప్రభావము పోలేదు.

పాండవ వినాశము కొరకు సంధించిన బ్రహ్మాస్త్రము, ఐదు
అస్త్రములుగా విభజింపబడి, పాండవుల వైపుకు దూసుకు వస్తూ ఉంది.
తమ వైపుకు దూసుకుంటూ వస్తున్న బ్రహ్మాస్త్రమును నిలువరించడానికి
పాండవులు తమ అస్త్రములు చేత బట్టారు. ఇంతలో కృష్ణుడు తన సుదర్శన

చక్రమును ప్రయోగించి బ్రహ్మాస్త్రమును నిలువరించాడు. అప్పటికి పాండవులు రక్షింపబడ్డారు. తరువాత ఆ బ్రహ్మాస్త్రము ఉత్తర గర్భంలోకి ప్రవేశించింది. గర్భంలో ఉన్న ఉత్తరకు పుట్టబోయే శిశువును నాశనం చేయ సంకల్పించింది. ఇది గ్రహించిన కృష్ణుడు తన మాయ చేత ఉత్తర గర్భంలోకి ప్రవేశించాడు. ఉత్తర గర్భంలో ఉన్న శిశువును, తన యోగమాయతో కప్పివేసాడు.

ఉత్తర గర్భములోకి ప్రవేశించిన బ్రహ్మతేజము శిశువును కప్పిన విష్ణుతేజమును చూచి శాంతించింది. వెనుదిరిగి పోయింది. ఆ ప్రకారంగా ఉత్తర గర్భంలో ఉన్న శిశువును రక్షించాడు కృష్ణుడు.

సృష్టిస్థితిలయకారుడైన విష్ణువు తన మాయాశక్తి ద్వారా ఈ విశ్వమును సృష్టించి పాలించి లయం చేస్తున్నాడు. అటువంటి విష్ణుతేజము ముందు బ్రహ్మతేజము శాంతి పొందుట ఆశ్చర్యము ఏమీ లేదు కదా! తరువాత ద్వారకకు పోవడానికి సిద్ధం అయిన కృష్ణుని చూచి పాండవుల తల్లి కుంతి కృష్ణునితో ఇలా అంది.

“ ఓ కృష్ణా! నీకు నమస్కారము. నీవు ఆది దేవుడవు. ప్రకృతి కంటే వేరు అయిన వాడివి. మాయకు అతీతుడవు. నీవు ప్రాణుల లోపలా ఉన్నావు. బయట ప్రపంచంలో కూడా ఉన్నావు. నీవు బాహ్య ఇంద్రియము లకు కనపడవు. అట్టి సర్వాంతర్యామివి అయిన నీకు నమస్కారము.

నాకు భక్తి అంటే ఏమిటో తెలియదు. మాయచేత కప్పబడి ఉన్నాను. అందుచేత నీవు మాకు కనిపించవు. నువ్వు ఇంద్రియ

జ్ఞానమునకు అతీతుడవు. ఈ జగన్నాటకములో తెర వెనుక ఉండి ఈ నాటకమును నడిపిస్తున్నావు. నీకు నాశము లేదు. అట్టి నీకు నమస్కరించుచున్నాను. ఈ దేహమే ప్రధానమని తలచి, దేహము మీద అభిమానము పెంచుకున్న ఈ మానవులు నిన్ను చూడలేరు.

ఎల్లప్పుడూ నిన్నే స్తుతిస్తూ, రాగద్వేషములను వదిలిపెట్టి, ఆత్మవిచారము చేయు మహాపురుషులకు భక్తి యోగము అలవర్చడానికి అవతరించిన నిన్ను నా లాంటి స్త్రీలు ఎలా చూడగలరు?

మా కోసం అవతరించిన యశోదా నందనా, దేవకీ పుత్రా, కృష్ణా, వాసుదేవా, నందనందనా, గోవిందా నీకు నమస్కారము.

ఓ పంకజనాభా! ఓ పంకజమాలినే! ఓ పంకజనేత్రా! పాదముల యందు పద్మముల గుర్తులు కల ఓ మహావిష్ణూ! నీకు నమస్కారము.

నీ తల్లి దేవకీ దేవి, తన వివాహము అయినది మొదలు కంసుని కారాగారములో బంధింపబడి ఉంది. ఎన్నో బాధలు పడింది. అటువంటి నీ తల్లి దేవకీదేవిని చెరనుండి విడిపించావు. అదేమాదిరి పాండవుల తల్లి నైన నాకూ, నాకుమారులకూ రక్షకుడిగా ఉండి మమ్ములను రక్షించావు.

నీవు మాకు చేసిన మేళ్లు అన్నీ ఇన్నీ కావు. విషము కలపబడిన ఆహారము తిన్నా, లక్కఇంటిలో పెట్టి దహించినా, హిడింబుడు, బకాసురుడు మొదలగు రాక్షసులు మా మీదికి వచ్చినా, జూదమాడి ఓడిపోయినా, అత్యంత క్లిష్టమైన వనవాసము అనుభవిస్తున్నా, కౌరవులతో ఎన్ని యుద్ధ

ములు చేసినా, నా కుమారులను వెన్నంటి కాపాడావు. భీష్మ, ద్రోణ, కర్ణుల దివ్యాస్త్రముల బారి నుండి పాండవులను రక్షించావు. ఇప్పుడు కూడా పాండవ వంశ నాశనానికి ఉద్దేశింపబడిన బ్రహ్మాస్త్రము బారి నుండి పాండవులను, పాండవ వంశాంకురమును రక్షించావు.

కృష్ణా! మాకు ఇన్ని ఆపదలు కలుగ బట్టి కదా నీవు మా వెంట ఉండి రక్షించావు. నీవు మా వెంట అనుక్షణం ఉండాలంటే మాకు ఆపదలు అనుక్షణం వెన్నండి ఉండాలేమో కదా! మాకు ఆపదలు కలుగుతూ ఉంటే నువ్వు మా వెంటనే ఉండి మమ్ములను రక్షిస్తూ ఉంటావు గదా!

ఉన్నత కులంలో పుట్టాను అన్న అహంకారంతో గానీ, ధనము, పదవితో వచ్చిన అహంకారంతో గానీ, ఉన్నత విద్య అందచందాలతో వచ్చిన అహంకారంతో కానీ విర్రవీగే వాడికి, ఏ మాత్రము అహంకారము, దేహాభిమానము, కోరికలు లేకుండా ఉండే భక్తునకు లభించే నీ కరుణా కటాక్ష వీక్షణములు, నీ నామ స్మరణ, లభ్యము కావు కదా! అటువంటి గర్విష్టి అయిన మానవుడు పరిశుద్ధమైన నీనామములను ఎప్పుడూ కీర్తించడు. అసలు అటువంటివాడికి ఆ బుద్ధికూడా కలగదు.

ఓ కృష్ణా! ధనం లేని వాడికి నీ మీద భక్తియే పరమ ధనము. నీకు ధర్మము, అర్థము, కామము, మోక్షముల యందు ఆసక్తి లేదు. నీవు సచ్చితానంద స్వరూపుడవు. నీకు రాగద్వేషములు లేవు. అందరికీ మోక్షమును ప్రసాదించేవాడివి నీవే! అట్టి నీకు నమస్కారము.

ఓ కృష్ణా! నీవు ఆది, మధ్యము, అంతము లేని వాడివి. ఈ

జగమును పరిపాలించే వాడివి. అంతటా వ్యాపించిన వాడివి. నీవే కాలస్వరూపుడవు. అన్నీ తెలిసికూడా, ఈ ప్రపంచంలో ఉండే ప్రజలు నిన్ను రకరకాల రూపాలతో పూజిస్తూ, ఒక రూపం కంటే మరొక రూపం గొప్ప అని వారిలో వారే కలహించుకుంటున్నారు. అది వారి అజ్ఞానము. కాని నీలో ఎట్టి వైషమ్యములేదు.

ఈ విశాల విశ్వం అంతా నీచేత సృష్టింపబడినది కాబట్టి నీకు అందరూ ఇష్టమైన వారే. నీకు ఇష్టం లేని వారు అంటూ ఎవరూ లేరు. కానీ, నీవు ఈ జగత్తును పరిపాలిస్తున్నప్పుడు ఎప్పుడు ఏమి చేస్తావో ఎవరికీ తెలియదు. కాని మానవులు తమకు కష్టములు కలిగి నప్పుడు నిన్ను దూషిస్తూ, సుఖములు కలిగినప్పుడు నిన్ను పాగుడుతూ ఉంటారు. వారి వారి బుద్ధికి తోచినట్టు చేస్తుంటారు. అది వారి అజ్ఞానము తప్ప వేరు కాదు.

ఓ కృష్ణా! నీవు మాకోసరము మానవయోనులందు జన్మిస్తున్నట్టు అనిపిస్తావు కానీ, నిజానికి నీకు జన్మఅంటూ లేదు. నీకు పుట్టుక, చావు రెండు లేవు. నీవు చెయ్యాల్సిన పని అంటూ ఏమీ లేదు. మా కోసరం, మమ్ములను నీ దారిలో నడిపించడానికి, సత్కర్మలు చేస్తుంటావు. నీవు పరమాత్ముడవు కాబట్టి, ఇటు జలచరములలో మత్స్యము, కూర్మముగానూ, పశువులలో వరాహము, నరసింహము మొదలగు రూపములలోనూ, అవతరించావు, మానవులలో వామన, రామ, కృష్ణులుగా అవతరించావు. అంతేకాకుండా ఋషులుగా నర,నారాయణులుగా అవతరించావు. ఆ అవతారములలో నీవు చేసిన లీలలు అద్భుతములు. అసమాన్యములు. ముఖ్యముగా కృష్ణుడిగా నీ లీలలు సమ్రాహనకరములు.

నీ చిన్నతనంలో ఒక సారి నీవు పెరుగు కుండను పగుల గొడితో మీ అమ్మ యశోద కోపించి నిన్ను కట్టడానికి తాడును తెచ్చి నిన్ను కట్టబోతే, నీ కాటుక కళ్లలోనుండి నీళ్లు ఉబుకుతూ నీ చెక్కిళ్ల మీదికి జారుతుంటే, నీవు నీ కళ్లను అల్లరిగా అల్లల్లాడిస్తుంటే, నీవు భయపడ్డట్టు నటిస్తూ నేల చూపులు చూస్తుంటే, ఎవరికీ భయపడని నీవు నీ తల్లి యశోదకు భయపడుతుంటే, అబ్బా! ఆ దృశ్యము నయనానందకరము, జగన్మోహనకరంగా ఉంటుంది కృష్ణా!

నీకు జన్మఅనేది లేకపోయినా, యదువంశమును ఉద్ధరించడానికి ఆ వంశములో జన్మించావని నీ భక్తులు చెప్పుకుంటారు కానీ, నీవు మా కురు వంశమును కూడా ఉద్ధరించడానికి మాకు బంధువు అయ్యావు.

కృష్ణా! నీ తల్లి దేవకీదేవి, నీ తండ్రి, వారి పూర్వ జన్మలో నిన్ను తమ కుమారుడిగా జన్మించమని కోరగా, వారి కోరిక మేరకు ఈ జన్మలో వారు దేవకీ వసుదేవులుగా పుట్టి, నిన్ను వారి పుత్రుడుగా కన్నారు. వారు ఎంత అదృష్టవంతులొకదా!

నీకు మానవునిగా జన్మించే అవసరము లేకపోయినా, జగత్కల్యాణము కొరకు, దుష్టసంహారము కొరకు నీవు దేవకీ వసుదేవులకు పుత్రుడుగా జన్మించి, ఈ లోకమును ఉద్ధరించావు. భూభారము ఎక్కువైనపుడు, భూదేవి ప్రార్థించగా, ఆమె కోరిక మేరకు, దుష్ట శిక్షణ, శిక్షణ చేయడానికి తద్వారా భూభారము తగ్గించడానికి బ్రహ్మదేవుడు నిన్ను కృష్ణునిగా అవతరింపజేసాడు అని పెద్దలు చెబుతారు.

కాని మరి కొందరు ఏమంటారంటే, మానవులు దేహాభిమానంతో, అజ్ఞానంతో, సంసారసాగరంలో పడి కొట్టుమిట్టాడుతుంటే, వారిని ఉద్ధరించడానికి, వారి దుఃఖములను నివృత్తి చేయడానికి, వారిలో భక్తి మార్గాన్ని పెంపొందించి వారికి మోక్షం ప్రసాదించడానికి నీవు అవతరించావని అంటారు.

ఓ కృష్ణా! నీవు భక్తసులభుడవు. నిన్ను కీర్తించేవారికి, నీ కథలు వినేవారికి, గానం చేసేవారికీ, నీవు దర్శనం ఇస్తుంటావు. వారు మాత్రమే నీ పాదపద్మములను చూడగలుగుతున్నారు.

ఓ భక్తవత్సలా! నా కుమారులైన పాండవులకు నీవే దిక్కు. నీవే శరణు. వారికి నీ పాదపద్మములు ఆశ్రయించడం తప్ప వేరు మార్గము లేదు. సదా నీ పాద సేవ చేసుకుంటూ, నిన్ను మా కన్నుల ముందు ఉంచుకొని చూస్తూ తృప్తిపడాలనుకొనే మాకు నీ దర్శనభాగ్యం కలిగించకుండా ద్వారకకు పోవడం భావ్యమా కృష్ణా!

రోజూ నిన్ను చూడకుండా పాండవులు, యాదవులు జీవించి ఉన్నా ప్రయోజనము లేదు కదా! ఎందుకంటే, మానవునిలోని ఇంద్రియములను అతనిలోనిజీవాత్మ శాసిస్తూ ఉంటుంది. ఆ జీవాత్మ లేనపుడు ఆ ఇంద్రియములు జడపదార్థములు అవుతాయి. చైతన్య రహితము అవుతాయి. అలాగే ప్రతిరోజూ నువ్వు కనపడకపోతే ఈ పాండవులు, హస్తినాపుర వాసులు బతికీ ప్రయోజనము ఏముంటుంది. కేవలం పాండవులు అనే పేరుతో బతుకుతున్నాము అని అనుకోవడం తప్ప.

మా చేత పాలింపబడుతున్న ఈ కురు సామ్రాజ్యము నీ పాద స్పర్శతో పునీతమయింది. నీవు ద్వారకు వెళ్లిన తరువాత, ఈ కురు సామ్రాజ్యమును ఎవరు పునీతం చేస్తారు.

కృష్ణా! నీ చూపు పడితే చాలు పంటలు పుష్కలంగా పండుతాయి. వానలు కురుస్తాయి. ఓషధులు వృద్ధిపొందుతాయి. అటువంటి నీవు వెళ్లిపోతే ఈ కురుసామ్రాజ్యము ఎలా వృద్ధిచెందుతుంది.

కృష్ణా! చూచావు కదా! నాలోనూ, పాండవులలోనూ, ఇంకా ఈ ప్రేమబంధాలు, రాగద్వేషాలు ఎలా వృద్ధిచెందుతున్నాయో. నీ కరుణతో వాటిని ఛేదించు. నా మనస్సు నీ యందే నిరంతరము లగ్నం అయేట్టు నాకు, నా కుమారులకు మంచి బుద్ధిని ప్రసాదించు.

ఓ అర్జున సఖా! దుష్టసంహారా! గోవిందా! దుష్టులు, భూమికి భారంగా పరిణమించిన క్షత్రియ వంశములను దహించిన వాడా! గోబ్రాహ్మణుల దుఃఖమును తొలగించడానికి అవతరించిన వాడా! యోగేశ్వరా! జగద్గురూ! కృష్ణా! నీకు నమస్కారము.” అని కుంతీ దేవి తన మనసు నిరంతరమూ కృష్ణుని యందు లగ్నం చేయమని ప్రార్థించింది.

(ఈ సందర్భంలో పోతన గారు రాసిన పద్యము ప్రార్థనా పద్యంగా ప్రఖ్యాతి చెందింది.

శ్రీకృష్ణా! యదుభూషణా! నరసఖా! శృంగార రత్నాకరా!
లోకద్రోహినరేంద్రవంశదహనా! లోకేశ్వరా! దేవతా
నీకబ్రాహ్మణగోగణాల్తహరణా! నిర్వాణ సంధాయకా!
నీకున్ మొక్కెద ద్రుంపవే భవలతల్ నిత్యానుకంపానిధి!

ఇలాంటి ఆణిముత్యాల్లాంటి పద్యాలు వచ్చినపుడు వాటిని స్మరించు కుందాము. చదివి పులకించిపోదాము.)

ఇదంతా ఓపిగ్గా విన్నాడు కృష్ణుడు. తన మాయతో ఆమెను సమ్మోహితురాలిగా చేసాడు. తరువాత ఆమెను చూచి నవ్వుతూ ఇలా అన్నాడు. “తథాస్తు! నీవు అనుకున్నట్టే అన్నీ జరుగుతాయి.” అని అన్నాడు.

తరువాత ద్వారకకు పోవడానికి రథం ఎక్కబోతుంటే ధర్మరాజు అక్కడికి వచ్చి మరి కొంత కాలము హస్తినాపురములో ఉండి పామ్మని ప్రార్థించాడు.

అంతకు ముందు కృష్ణుడు, వ్యాసుడు, మహర్షులు ఎంతో మంది ఎన్ని విధములు ఓదార్చినా, ఎన్ని కథలు చెప్పినా, ఎన్ని ధర్మములు బోధించినా, ధర్మరాజు యుద్ధములో తన బంధుమిత్రులను అకారణంగా చంపిన పాపాన్ని మరిచిపోలేకుండా ఉన్నాడు.

ఇప్పుడు కూడా మరలా అదే మొదలెట్టాడు. శ్రీకృష్ణుడు ద్వారకకు

వెళ్లే సమయంలో అక్కడ గుమిగూడిన బ్రాహ్మణులను బంధుమిత్రులను చూచి ఇలా అన్నాడు.

“నేను అజ్ఞానాంధకారంలో మునిగి పోయి తుచ్చమైన రాజ్యభోగముల కొరకు తాతలను, తండ్రులను, బంధుమిత్రులను చంపుకున్న దుష్టుడను.. చచ్చిన తరువాత నక్కలకు, కుక్కలకు ఆహారం అయే ఈ శరీరం కోసరం, ఈ శరీర సుఖాల కోసరం అక్షౌహిణిల సైన్యములను వధించాను. వారి చావుకు కారణం అయ్యాను. దానివలన బాలురు వృద్ధులు, స్త్రీలు అనాధలు అయ్యారు. కోట్ల సంవత్సరములు నరకంలో ఉన్నా ఈ పాపం పోదు.

యుద్ధం చేయడం శత్రువులను చంపడం క్షాత్రధర్మము అనీ సమర్థించుకోవచ్చు కానీ ఈ దారుణ మారణహోమామము, తద్వారా లభించిన రాజ్యసుఖములు నాకు ఏ మాత్రం సంతోషం కలిగించడం లేదు. ఎన్ని యజ్ఞములు, యాగములు చేస్తే ఈ పాపం పోతుంది. బురదతో బురదను కడిగితే బురద పోదుకదా! మధ్యంతో శుద్ధిచేస్తే మధ్యం పవిత్రం కాదు కదా! అలాగే జీవహింసతో కూడిన ఎన్ని యజ్ఞములు, యాగములు చేసినా నేను చేసిన పాపము తొలగి పోదు.” అని పరి పరి విధాల చింతిస్తున్నాడు ధర్మరాజు” అని సూత పౌరాణికుడు శౌనకాది మహామునులకు భాగవతమును వినిపించాడు.

శ్రీమద్భాగవతము

ప్రథమస్కంధము ఎనిమిదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము
ప్రథమస్కంధము
తొమ్మిదవ అధ్యాయము

ఆ ప్రకారంగా దుఃఖిస్తున్న ధర్మరాజును చూచాడు కృష్ణుడు. తన ద్వారక ప్రయాణాన్ని కొన్ని రోజులు ఆపుజేసాడు. పాండవులను తీసుకొని అంపశయ్యమీద ఉన్న భీష్ముని వద్దకు వెళ్లాడు. వారి వెంట వ్యాసుడు, ధౌమ్యుడు, మొదలగు బ్రాహ్మణులు, తమ తమ వాహనముల మీద వెళ్లారు. పర్వతుడు, నారదుడు, బృహదశ్వడు, భరద్వాజుడు, పరశురాముడు, వశిష్ఠుడు, ఇంద్రప్రమదుడు, త్రితుడు, గృత్తమదుడు, అశితుడు, కాశీవానుడు, గౌతముడు, అత్రి, కౌశికుడు, సుదర్శనుడు మొదలగు మహామునులు కూడా భీష్ముని వద్దకు చేరుకున్నారు. ఇంకా శుకుడు, కశ్యపుడు, బృహస్పతి మొదలగు మునులు కూడా అక్కడకు చేరుకున్నారు. శ్రీకృష్ణుడు కూడా ధర్మరాజు వెంట తన రథము మీద భీష్ముని వద్దకు వెళ్లాడు.

అందరూ భీష్ముని చూచి నమస్కరించారు. భీష్ముడు కూడా అందరికీ వినయంగా ప్రతి నమస్కారము చేసాడు. భీష్ముడు శ్రీకృష్ణుని చూచి భక్తితో నమస్కరించి, శాలీరకంగా లేవలేడు కాబట్టి, యథాశక్తి మానసిక పూజ చేసాడు. తన సమీపములో కూర్చున్న తన మనుమలు పాండవులను చూచి ప్రేమతో ఇలా అన్నాడు.

“పాండవులారా! మీరు గోవులను, బ్రాహ్మణులను, మీదు మిక్కిలి శ్రీకృష్ణుని నిరంతరమూ పూజిస్తున్నారు. మీరు కష్టములు పడుటకు

యోగ్గులు కారు. నాయనలారా! మీరు పసివారుగా ఉండగానే మీ తండ్రి పాండురాజు కాలధర్తం చెందారు. మిమ్మల్ని పెంచి పెద్ద చేయడానికి మీ తల్లి కుంతీ ఎన్నో కష్టములు పడింది. మీరు చిన్న తనములో పడ్డ కష్టములు అన్నీ కాల వశమున, కాలానుగుణంగా సంభవించినవే కానీ ఎవరూ కావాలని చేసినవి కావు. అసలు మీరు పడ్డ కష్టములు కష్టములే కావు. ఎందుకంటే, ధర్మస్వరూపుడు ధర్మరాజు, మహాబలవంతుడు భీముడు, గాండీవధారి అర్జునుడు, మీకు అనుంగు బంధువుగా శ్రీకృష్ణుడు ఉన్న చోట కష్టములు కాపురము చేయలేవు కదా! ఇదంతా కృష్ణమాయ. ఆయన లీలా విశేషము. ఎప్పుడు ఎవరికి ఏమి జరుగుతుందో ఎవరికీ తెలియదు ఒక్క ఈశ్వరుడికి తప్ప. మనజీవితములలో జరిగే సంఘటనలు అన్నీ ఈశ్వరుని అధీనములే కదా! అనుభవించడమే మన కర్తవ్యము. ఆ సత్యమును గుర్తించి, నీవు ప్రజలను కన్నబిడ్డలవలె పాలించు. ఈ హస్తినాపుర సామ్రాజ్యమును పాలించుటకు నీవే సమర్థువు.

ఈ శ్రీకృష్ణుడు సాక్షాత్తు భగవదవతారము. ఆద్యుడు. నారాయణుడు. ఈ లోకాన్ని తన మాయాశక్తితో మోహపరవశులను చేయు చున్నాడు. అందరి హృదయములలో తానై విహరిస్తున్నాడు. ఈ మహానుభావుని మహిమలను తెలుసుకోవడం మహానుభావుడైన శివుడు, నారదుడు, కపిలుడు, మొదలగు మహాఋషులకు తప్ప వేరెవరికీ సాధ్యం కాదు. అటువంటి శ్రీకృష్ణుని నీకు బంధువుగానూ, మిత్రుడుగానూ, నీ దూతగానూ, అర్జునుడికి సారథిగానూ చేసుకున్నావు.

శ్రీకృష్ణుడు రాగద్వేషములకు అతీతుడు. మానాభిమానములు లేని వాడు. ఒకరి యందు ఇష్టము మరొకరి యందు అయిష్టము అనే బేధబుద్ధి లేని వాడు. అందరినీ సమంగా ఆదరిస్తాడు. అందరిలోనూ తానే

అయి ఆత్మస్వరూపంగా వెలుగుతున్నాడు. అటువంటి శ్రీకృష్ణుని నీవు గొప్ప పనులకు వినియోగించినా, నీచమైన సారథిలాంటి పనులకు వినియోగించినా, ఆయన ఎప్పుడూ ఎటువంటి వికారమును పొందలేదు. వీటికన్నిటికీ అతీతుడు శ్రీకృష్ణభగవానుడు. లేక పోతే అంపశయ్యమీద పరుండి, మరణము కోసరము దినములు లెక్కపెట్టుకుంటున్న ఈ అభాగ్యుడిని చూడటానికి తానే స్వయంగా నా దగ్గరకు వచ్చి నాకు తన దివ్యదర్శనభాగ్యము కలిగిస్తాడా!

ఆ మహానుభావుని నిర్మలమైన మనస్సుతో కొలిచిన వారికి, ఆయనను భక్తితో కీర్తించినవారికి, ఇహలోక కర్మ బంధనముల నుండి విముక్తి తప్పకుండా లభిస్తుంది. ఈ మహానుభావుడు, శ్రీకృష్ణుడు, ఎప్పుడూ చిరునవ్వు తన మొహము మీద చెరగని వాడు, పద్మముల వంటి కన్నులు కలవాడు, ఎల్లప్పుడూ భక్తుల హృదయ కుహరములలో నివసించేవాడు, నాలుగు భుజములతో దర్శనం ఇచ్చేవాడు, నేను ప్రాణములు విడిచేదాకా నా ఎదుట ఉండి, తన జగన్మోహనాకారంతో నాకు కనువిందు చేస్తాడని అనుకుంటున్నాను.” అని భక్తితో శ్రీకృష్ణునికి నమస్కరించాడు.

తరువాత ధర్మరాజు భీష్మపితామహుని కొన్ని సందేహాలను అడిగాడు. ధర్మరాజు అడిగిన ప్రశ్నలకు సమాధానంగా భీష్ముడు, ధర్మార్థకామ మోక్షముల గురించి, సామ,దాన,భేద,దండోపాయముల గురించి, వాటిని సాధించే ఉపాయముల గురించి కొన్ని ఉపాఖ్యానములను, ఇతిహాసములను చెప్పాడు.

ఇంతలో ఉత్తరాయణ పుణ్యకాలము ప్రవేశించింది. భీష్ముడు మౌనవ్రతము వహించాడు. ఎదురుగా నిలబడి ఉన్న శ్రీకృష్ణుని మనసులో

నిలుపుకున్నాడు. మనస్సును నిశ్చలంగా ఉంచుకున్నాడు. తన మనస్సును శ్రీకృష్ణుని మీద లగ్నం చేసాడు. శ్రీకృష్ణుని కృపాకటాక్షవీక్షణములు తన మీద ప్రసరించడంతో, భీష్మునికి తన శరీరములో గుచ్చుకున్న బాణముల వల్ల కలిగే బాధ తొలగిపోయింది. శరీరం ప్రశాంతంగా ఉంది. బాహ్యేంద్రియములు పనులు చేయడం మానేసాయి. భీష్ముడు తాను శరీరం విడిచిపెట్టే సమయం ఆసన్నమయింది అని తెలుసుకున్నాడు. నిర్మలమైన మనస్సుతో శ్రీకృష్ణుని ఇలా ధ్యానం చేస్తున్నాడు.

“ఈ సృష్టికి కారణమైన ప్రకృతిని లీలామాత్రంగా స్వీకరించిన వాడు, ఎల్లప్పుడూ తన స్వస్వరూపంతో పరమానందాన్ని పొందేవాడూ, యాదవ కులమును ఉద్ధరించినవాడూ అయిన శ్రీకృష్ణునకు నా మనస్సును అర్పిస్తున్నాను.

త్రిభువనమోహనాకారుడు, నీలమేఘశ్యాముడు, పీతాంబర ధారుడు, వికసించిన పద్మము వంటి ముఖము కలవాడూ, అర్జునుని సఖుడు అయిన శ్రీకృష్ణపరమాత్మయందు నా మనస్సు లగ్నం అగుగాక!

యుద్ధభూమిలో ఎగిరిన దుమ్ముమొహం అంతా నిండిపోగా, ముంగురులు మోహంమీద అల్లల్లాడగా, నేను ప్రయోగించిన బాణముల దెబ్బలకు శరీరం అంతా రక్తసిక్తంకాగా, ద్విగుణీకృత సౌందర్యంతో ప్రకాశిస్తున్న శ్రీకృష్ణుని నేను ధ్యానిస్తున్నాను.

యుద్ధం మొదలు పెట్టక ముందు, తన బావ అర్జునుని మాట ప్రకారము రథమును ఇరుసైన్యముల మధ్య నిలిపి, శత్రుసైన్యముల వంక తేరిపారజూచి, శత్రువుల ఆయుఃప్రమాణమును హరించిన శ్రీకృష్ణుని నేను

స్తుతిస్తున్నాను. శత్రుసేనలలో ఉన్న తాతలను, తండ్రులను, సోదరులను, మామలను, బంధువులను చూచి విషాదమును పొందిన అర్జునునికి ఆత్మవిద్యను, యోగశాస్త్రమును బోధించి, యుద్ధోన్ముఖుని చేసిన ఆ పరమాత్మను స్తుతిస్తున్నాను.

ఆయుధము పట్టను, యుద్ధము చేయను అని అర్జునునికి ఇచ్చిన మాటను తప్పి, రథచక్రమును చేత ధరించి, ఏనుగు మీదికి దుమికే సింహము మాదిరి నన్ను చంపడానికి నా మీదికి వస్తుంటే, అర్జునుడు వెనక్కు లాగుతూ, తన పరువు కాపాడమని ప్రార్థిస్తుంటే, ఆయన మాట వినిపించుకోకుండా “ఈ రోజు భీష్ముని చంపి నిన్ను రక్షిస్తాను” అని నా మీదికి వస్తున్న ఆ శ్రీకృష్ణుడేదిక్కు నాకు.

ఈ సందర్భంలో పోతన గారు రాసిన ఆణిముత్యం లాంటి లోక ప్రసిద్ధి చెందిన పద్యం ఒకటి మనం చదువుకుందాము.

సీ॥ కుష్ఠించి యెగసిన గుండలంబుల కాంతి గగనభాగంబెల్ల గష్టిగొనగ నుఱికిన నోర్వక యుదరంబులో నున్న జగముల వ్రేగున జగతి గదల జక్రంబు జేపట్టి చనుదెంచు రయమున బైనున్న పచ్చని పటము జాఱ నమ్మితి నాలావు నగుబాటు సేయకు మన్నింపు మనిక్రిడి మరల దిగువ

తే॥గరికి లంఘించు సింహంబుకరణి మెఱసి

నేడు భీష్ముని జంపుదు నిన్నుగాతు

విడువు మర్జున యనుచు మద్విశిఖ వృష్టి

దెరలి చనుదెంచు దేవుండు దిక్కు నాకు.

అర్జునుని రథము మీద సారథిగా కూర్చుని, రథమును తోలుతూ, యుద్ధములో చనిపోయిన సైనికులకు తన దర్శన మాత్రం చేతనే ముక్తిని ప్రసాదించిన శ్రీకృష్ణుడు నాకు కూడా ముక్తిని ప్రసాదించు గాక!

తన మందగమనంతో, దరహాసంతో, ప్రేమతో నిండిన చూపులతో, గోపికలను ప్రేమ అనే ఉన్నాదావస్థలో ముంచి, వారికి ముక్తిని, సాయుజ్యమును ప్రసాదించినట్టి దేవదేవుడు, శ్రీకృష్ణుడు, నన్ను కూడా కరుణించుగాక!

రాజసూయ యాగము అయిన తరువాత అగ్రపూజ సమయంలో సభాభవన మధ్యంలో, ఉన్నతాసనము మీద కూర్చుని పాండవులచేత అగ్రపూజలందుకున్న ఆ దేవదేవుడు నా కళ్లముందు సాక్షాత్కరించాడు.

ఈ చరాచర జగత్తులో, సకల ప్రాణులలోనూ ఆత్మస్వరూపుడై వెలుగొందుతూ, సూర్యుడు ఒక్కడే అయిననూ ఒక్కొక్కరికీ ఒక్కొక్కసూర్యుడిలాగా ఎలాగైతే కనపడుతుంటాడో అట్టి సర్వాంతర్యామి అయిన శ్రీకృష్ణుని నేను ఎటువంటి బేధభావము లేకుండా శరణుజొచ్చాను.” అని నిర్మలమైన మనస్సుతో ప్రార్థించాడు భీష్ముడు.

పైభావాన్ని పోతన గారు ఈ క్రింది పద్యంలో పొందుపరిచారు. ఈ ఆణిముత్యం కూడా అందుకోండి.

మ॥ఒక సూర్యుండు సమస్తజీవులకు దా నొక్కొక్కడై తోచు పో
లిక నే దేవుడు సర్వకాలము మహాలీలన్ నిజోత్తన్న జ
న్యకదంబంబుల హృత్సరోహములన్ నానావిధానూనరూ
పకుడై యొప్పుచు నుండు నట్టిహరి నే బ్రార్థింతు శుద్ధుండనై.

తరువాత భీష్ముడు తన ఇంద్రియ వృత్తులను నిరోధించాడు.
మనస్సును భగవంతుని మీద లగ్నం చేసాడు. శ్వాసను నిలిపివేసాడు.
తరువాత భీష్ముడు తన మనస్సును, వాక్కును, దృష్టిని, ఇంద్రియములను,
ఆ పరమాత్మయందు లగ్నం చేసాడు. శ్వాసను నిరోధించాడు. తన
ప్రాణములను ఊర్ధ్వముఖంగా విడిచిపెట్టాడు. భీష్ముడు ఆ పరమాత్మలో
ఐక్యమయ్యాడు. భీష్ముడు పరబ్రహ్మలో కలవడం ప్రత్యక్షంగా చూచిన వారు
ధన్యులయ్యారు. దేవతలు భీష్ముని మీద పుష్పవృష్టి కురిపించారు.

తరువాత ధర్మరాజు భీష్ముని పార్థివ దేహానికి అంత్యక్రియలు
శాస్త్రోక్తంగా నిర్వహించాడు. అక్కడకు చేరుకున్న మునులు, ఋషులు
పరమాత్ముడైన శ్రీకృష్ణుని వేనోళ్ల స్తుతించారు. తరువాత తమ తమ
ఆశ్రమములకు వెళ్లిపోయారు. తరువాత ధర్మరాజు తమ్ములతో హస్తినా
పురమునకు వెళ్లాడు. తన పెద తండ్రి ధృతరాష్ట్రుని, గాంధారిని ఓదార్చాడు.
తరువాత ధృతరాష్ట్రుని అనుమతితో, శ్రీకృష్ణుని ఆశీస్సులతో ధర్మరాజు
హస్తినాపుర రాజ్యమునకు పట్టాభిషిక్తుడయ్యాడు. ప్రజలను జనరంజకంగా
పాలించాడు.

శ్రీమద్భాగవతము

ప్రథమస్కంధము తొమ్మిదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము
ప్రథమస్కంధము
పదవ అధ్యాయము.

నైమిశారణ్యంలో సత్రయాగ సందర్భంలో భాగవతపురాణమును వీనుల విందుగా ప్రవచిస్తున్న సూత పౌరాణికుని చూచి శౌనకుడు ఇలా అడిగాడు. “మహాత్మా! మహాభారత యుద్ధంలో విజయాన్ని పొంది, హస్తినకు పట్టాభిషిక్తుడైన ధర్మరాజు ఏ ప్రకారంగా రాజ్యపాలన చేసాడు వివరించండి.” అని అడిగారు.

అప్పుడు సూత పౌరాణికుడు ఇలా చెప్ప సాగాడు. “ఓ బ్రాహ్మణో త్తములారా! భీష్మనిర్యాణము తరువాత ధర్మరాజు పట్టాభిషిక్తుడు అయ్యాడు. ‘ఈ ప్రపంచం అంతా భగవంతుని అభీనములో ఉంది. తన చేతిలో ఏమీ లేదు. భగవంతుడు ఆడించినట్టు ఆడటమే మన కర్తవ్యము’ అనే సత్యాన్ని గ్రహించిన ధర్మరాజు, ఇహలోక భ్రమలన్నీ తొలగి పోయి, స్వార్థచింతనలు వీడి, అహంకారము నశించి, సాత్వికుడై, కురు సామ్రాజ్యమును జనరంజకంగా పరిపాలిస్తున్నాడు.

శ్రీకృష్ణునికి వచ్చిన కార్యము పూర్తి అయింది. ఇంక ద్వారకకు వెళదామనుకుంటున్నాడు. కానీ హస్తినలో ఉన్న ద్రౌపది, సుభద్ర తనను పోనివ్వడం లేదు. వారి తృప్తికై మరికొన్ని రోజులు హస్తినలో ఉన్నాడు శ్రీకృష్ణుడు. ఒక సుముహూర్తమున ద్వారకకు బయలుదేరాడు. అందరి వద్దా సెలవు తీసుకున్నాడు. రథమును ఎక్కాడు. సుభద్ర, ద్రౌపది, కుంతీ,

ఉత్తర, గాంధారీ, ధృతరాష్ట్రుడు, యుయుత్సుడు, కృపాచార్యుడు, నకుల సహదేవులు, భీముడు, ధౌమ్యుడు, సత్యవతి మొదలగువారు శ్రీకృష్ణుడు వెళ్ళిపోతుంటే ఆయన వియోగమును సహించలేకపోయారు. సత్పురుషుల వియోగము భరించడం కష్టం కదా!

శ్రీకృష్ణుని లీలలను, ఆయన మహిమలను ఒక్కసారి వింటే ఎలా మరిచిపోలేరో అలాగే అన్నినెలల పాటు శ్రీకృష్ణునితో పాటు ఉంటూ, తింటూ, నిద్రిస్తూ, ప్రతిరోజూ ఆయనను దర్శిస్తూ, ఆయనను తాకుతూ, ఆయనతో సరససల్లాపాలు ఆడుతూ, శ్రీకృష్ణుని దివ్యదర్శనభాగ్యమును నెలల కొద్దీ అనుభవించిన పాండవులు మున్నగు వారు, ఆయన వెళ్ళిపోతున్నాడు అంటే బాధపడటం సహజమే కదా! అందుకనీ, శ్రీకృష్ణుడు ద్వారకకు ప్రయాణం అవుతుంటే ఆయనను రెప్ప వాల్చకుండా చూస్తున్నారు.

అంతఃపుర స్త్రీలు ఆయనను చూస్తూ కళ్ళలో నీరుకుక్కు కుంటున్నారు. పైకి ఏడిస్తే అమంగళ సూచకమని తలచి లోలోపలే బాధపడుతున్నారు. శ్రీకృష్ణునికి వీడ్కోలుసందర్భంగా మంగళవాద్యములు మోగుతున్నాయి. హస్తినా పురంలో ప్రజలు మేడల మీద ఎక్కి శ్రీకృష్ణుని మీద పూలవాన కురిపిస్తున్నారు. వారిలో వారు శ్రీకృష్ణుని మహిమల గురించి చర్చించుకుంటున్నారు.

“ ప్రళయ కాలంలో త్రిగుణాత్మకమైన ఈ ప్రకృతి అంతా పరమాత్మలో లయం అయిపోగా, జీవుడు కూడా పరమాత్మలో లీనం కాగా, తన నిజరూపంతో అన్నిటికన్నా అతీతంగా వెలుగొందే ఆది పురుషుడు ఈ శ్రీకృష్ణుడేనే!

తరువాత ఆ పరమాత్మ, అనాది నుండి వస్తున్న సృష్టిచేయడం మొదలు పెట్టాడు. నామము రూపము లేని జీవాత్మకు నామ రూపములు కల్పించాడు. తన అంశతో సమస్త భూతములను సృష్టించి, వారందరి లోనూ అంతర్యామిగా నిలిచి ఉన్నాడు. ఈ జగత్తులో కర్తలను చేయుట కొరకు వేదములను సృష్టించాడు. ఇవన్నీ చేసిన వాడు ఈ శ్రీకృష్ణుడేనే!

యోగులు, భక్తులు, ప్రాణాయామంతో శ్వాసను నియమించి, ఇంద్రియములను నిగ్రహించి, భక్తిమార్గమును అనుసరించి, ఏ పరమాత్మ దర్శనం కోసరం పరితపిస్తారో ఆ పరమాత్ముడే ఈ శ్రీకృష్ణుడు. ఈ పరమాత్మను స్మరించడం వల్ల, కీర్తించడం వలననే మానవుని అంతఃకరణ పరిశుద్ధము అవుతుంది గానీ, వేరే ఏయోగముల వలనా కాదు.

ఈ పరమాత్మ చరాచరజగత్తును సృష్టిస్తున్నాడు, పోషిస్తున్నాడు, లయం చేస్తున్నాడు. కానీ తాను మాత్రం ఎందులోనూ లీనం కాడు. సాక్షీభూతంగా చూస్తూ ఉంటాడు. ఈ విషయాలన్నీ వేదాలు, ఆగమాలు, శాస్త్రములు, ఇతిహాసములు గానం చేసాయి. ఆ మహానుభావుడే ఈ శ్రీకృష్ణుడు.

రజోగుణ, తామస గుణ ప్రధానులు అయిన క్షత్రియులు అధర్మము ఆచరిస్తూ, యుద్ధములు చేస్తూ, ప్రాణులను సంహరిస్తూ, కాలం గడుపుతుంటారు. కాని ఈ శ్రీకృష్ణుడు సత్వగుణ ప్రధానుడు. సత్యము, ధర్మము, ఋతము, దయా గుణము, యశస్సు మొదలగు గుణములతో అన్ని యుగములలో అవతరిస్తూ మానవులను ఉద్ధరించే పరమాత్ముడే

ఈ శ్రీకృష్ణుడు.

ఈ శ్రీకృష్ణునికి జన్మఇచ్చిన యదువంశము ఎంత పవిత్రమైనదో, ఈ శ్రీకృష్ణుడు తిరిగిన బృందావనము, శ్రీకృష్ణుడు సంచరించిన మధురా నగరము కూడా అంతే పవిత్రమైనవి. శ్రీకృష్ణుడు నివసించిన ద్వారకా నగరము స్వర్గమును మరపించింది. నాలుగు సముద్రము లతో ఆవరించి ఉన్న ఈ భూమి యందు ఉత్కృష్టమైన పట్టణంగా నిలిచింది ద్వారక. శ్రీకృష్ణుని ప్రతి రోజూ దర్శించుకొనే ఆ ద్వారకావాసులు ఎంతటి అదృష్టవంతులో కదా!

శ్రీకృష్ణుని ఎనిమిది మంది భార్యలు, పూర్వజన్మలలో ఎన్ని నోములు నోచారో ఎన్ని వ్రతాలు చేసారో ఈ జన్మలో ఆయనకు భార్యలు అయ్యారు. శ్రీకృష్ణుని బాల్య చేష్టలతో అను నిత్యము ఆనందించిన గోపకాంతల అదృష్టమే అదృష్టము కదా!

తన మీద మనసు పడ్డ రుక్మిణి మనోభీష్టము నెరవేర్చడం కోసరం శిశుపాలుడు మొదలగు రాజుల నోడించి, రుక్మిణిని చేపట్టిన కృష్ణుడు ఈయనే! నరకాసురుని వధించి, నరకుని చెరలో ఉన్న వేల మంది స్త్రీలను బంధవిముక్తులను చేసి వారికి కొత్త జీవితమును ప్రసాదించినమహానుభావుడు ఈయనే! తన భార్య సత్యభామ కోరిక మేరకు స్వర్గము నుండి పారిజాతమును తెచ్చి ఇచ్చిన సత్యభామా విధేయుడు ఈయనే సుమా!” అంటే హస్తినాపుర వీధులలో మేడల మీద నుండి శ్రీకృష్ణుని చూస్తూ మాట్లాడుకుంటున్న హస్తినాపుర స్త్రీల మాటలను అలా అలా వింటూ, చిరునవ్వులు చిందిస్తూ తన రథము మీద వెళుతున్నాడు శ్రీకృష్ణుడు.

అందరినీ రక్షించే శ్రీకృష్ణుని వెంట, ఆయనకు రక్షణగా చతురంగ బలములు వెళుతున్నాయి. శ్రీకృష్ణుని ఎడబాటును సహించలేక ఆయనవెంట హస్తినాపుర పాలిమేరల దాకా వచ్చిన పౌరులు శ్రీకృష్ణుని రథం వెళ్లిన మేరా చూస్తూ, రథము కను మరుగు అయిన తరువాత వెనకకు తిరిగారు.

శ్రీకృష్ణుడు యమునా నదీ తీరంలో ప్రయాణిస్తూ, కురు భూములను, పాంచాలమును, శూరసేనరాజ్యమును, బ్రహ్మవర్తమును, కురుక్షేత్రమును, మత్తదేశమును, సారస్వత దేశమును, మరుధన్వమును, సౌవీర దేశమును, ఆభీర దేశమును ... ఈ దేశముల గుండా ప్రయాణించి ఆయాదేశాధీశులు ఇచ్చిన కానుకలు స్వీకరిస్తూ, ద్వారకా నగరమును చేరుకున్నాడు. సూర్యాస్తమయము అవడం మూలాన సంధ్యావందనాది కార్యక్రమములు నిర్వహించాడు.

శ్రీమద్భాగవతము

ప్రథమస్కంధము పదియవ అధ్యాయముసంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్.

శ్రీమద్భాగవతము
ప్రథమ స్కంధము
పదకొండవ అధ్యాయము.

నైమిశారణ్యంలో సత్రయాగ సందర్భంలో సూతపౌరాణికుడు శౌనకాదిమహామునులకు భాగవత పురాణమును ఇలాచెప్పసాగాడు.

“శ్రీకృష్ణుడు ద్వారకా నగర పాలిమేరల వద్దకు వచ్చాడు. తాను వచ్చినట్టు సూచనగా పాంజన్యము అనే పేరుగల తన శంఖమును పూరించాడు. తెల్లని ఆ శంఖము ఎర్రటి శ్రీకృష్ణుని పెదవులు తాకి ఎరుపెక్కిపోయింది. (సీతారామ కల్యాణ సమయంలో, సీతా రాములు ఒకరి తలమీద ఒకరు తలంబ్రాలు పోసుకొనేటప్పుడు, తెల్లనిముత్యాలు నీల మేఘశ్యాముడైన రాముని దోసిట్లో పోస్తే, అవి నీలంగా మారి పోయాయి అని రామాయణంలో వర్ణించారు.)

ద్వారకా వాసులందరూ శ్రీకృష్ణుడు వచ్చాడని తెలుసుకొని ఆతురతగా, పసిపిల్లలు తండ్రివద్దకు ప్రేమతో పరుగులు తీసినట్టు, పరుగు పరుగున ఆయన వద్దకు చేరుకున్నారు. వారందరూ తమ తమ శక్తి కొద్దీ శ్రీకృష్ణునికి కానుకలు సమర్పించుకున్నారు. తరువాత ఆయనతో ఇలా అన్నారు.

“ఓ కృష్ణా! భక్తజనులకు శరణ్యమైనవీ, సనకాదులకు, బ్రహ్మ, ఇంద్రుడు మొదలగు వారిచేత నిరంతరమూ పూజింపబడేవీ అయిన నీ పాద పద్మములకు నమస్కరించుచున్నాము. ఓ కృష్ణా! నీవే మాకు తల్లి, తండ్రి, గురువు, దైవము, బంధువు, మిత్రుడు. మేమందరమూ సదా నిన్నే

స్తరిస్తుంటాము. స్వర్గవాసులకు కూడా దుర్లభమైన నీ జగన్మోహనా కారమును చూచి మేము కృతార్థులము అయినాము. నీవు ద్వారకలో లేకపోవడంతో అనాధలుగా ఉన్న మేము నీ రాకతో సనాధులము అయ్యాము.

కృష్ణా! నీవు నీ బంధువులను చూడటానికి హస్తినకు వెళ్ళావు. నీవు లేని ద్వారకలో మేము దినము ఒక యుగంగా గడిపాము. ఇన్ని రోజులు నీ సుందరమైన వదన సరోజమును చూడకుండా ఎలాగడిపామో మాకే తెలియకుండా ఉంది. ఇప్పుడు నీవువచ్చావు. మా హృదములు ఆనందంతో నిండిపోయాయి.” అని అన్నారు.

ద్వారకావాసులు తనమీద ప్రీతితో ప్రేమతో అంటున్న మాటలు ఆలకిస్తూ శ్రీకృష్ణుడు ద్వారకలో ప్రవేశించాడు. ద్వారకా నగరములో మధు, భోజ, దాశార్హ, అర్హ, కుకుర, అంధక, వృష్ణికులు అనబడే వంశముల వారు నివసిస్తున్నారు. ఆ వంశముల వారందరూ ద్వారకా నగరమును సదా రక్షిస్తూ ఉంటారు. ద్వారకా నగరము ఫలపుష్పములతో శోభిల్లుతున్న వృక్షములు, లతలు, తామర పూలతో నిండి ఉన్న సరోవరములు కల ఉద్యానవనములు, క్రీడా వనములతో శోభాయమానంగా ఉంది. శ్రీకృష్ణునికి స్వాగతం పలుకుతూ దారుల పాడుగునా పతాకములతోనూ, పూల మాలలతోనూ అలంకరించారు. రాజమార్గములు, నాలుగు వీధులు కలిసే కూడళ్లు, పణ్యవీధులను కస్తూరి మొగలగు సుగంధ ద్రవ్యములు కలిపిన నీళ్ళుతో బాగుగా తడిపారు. పుష్పములు, అక్షతలు చల్లారు. నగరము అంతా చీపములతో అలంకరించారు.

శ్రీకృష్ణుడు ద్వారకకు వచ్చాడని తెలుసుకొని ఉగ్రసేనుడు, తండ్రి వసుదేవుడు, అన్నయ్య బలరాముడు, కుమారులు ప్రద్యుమ్నుడు, చారుధేష్ణుడు, జాంబవతి కుమారుడు సాంబుడు, ఇంకా అక్రూరుడు, మొదలగు వారు, ద్వారకలో ఉన్న బ్రాహ్మణులు, పురప్రముఖులు, ఆయనను కలుసుకోడానికి వచ్చారు. మంగళవాద్యాలు మోగుతున్నాయి. బ్రాహ్మణులు స్వస్తివాచకములు పలుకుతున్నారు. వారకాంతలు శ్రీకృష్ణునికి ఎదురు వెళ్లి స్వాగతం పలుకుతున్నారు. నర్తకులు నృత్యం చేస్తున్నారు. పౌరాణికులు శ్రీకృష్ణలీలలు గానం చేస్తున్నారు. వంది మాగధులుస్తోత్రపాఠాలు చదువు తున్నారు.

తనను చూడటానికి వచ్చిన బంధుమిత్రులను శ్రీకృష్ణుడు యథోచితంగా గౌరవించాడు. కొందరికి నమస్కరించాడు. కొంతమందిని ఆప్యాయంగా కౌగలించుకున్నాడు. కొంతమందితో కరచాలనము చేసాడు. కొందరిని చిరునవ్వుతో పలకరించాడు. పెద్దల ఆశీర్వాదాలు స్వీకరిస్తూ శ్రీకృష్ణుడు ద్వారక నగర ప్రవేశము చేసాడు.

శ్రీకృష్ణుని చూడటానికి దార్వనగరంలో ఉన్న స్త్రీలు ఎత్తైన ప్రాసాదాలు ఎక్కి చూస్తున్నారు. చాలా రోజుల తరువాత చూడటం వలన శ్రీకృష్ణుని ఎంత చూసినా వారికి తనివిదీరడం లేదు. విష్ణుస్వరూపుడైన శ్రీకృష్ణుని వక్షస్థలము లక్ష్మీనివాసము. అటువంటి శ్రీకృష్ణుని వక్షస్థలమును, ముఖారవిందమును చూస్తుంటే సకల జనులకు అమృతము తాగినట్లు ఉంటుంది. శ్రీకృష్ణుని భుజములు లోకపాలకులకు నివాసములు. శ్రీకృష్ణుని పాద పద్మములు ఆయన భక్తకోటికి ఆశ్రయములు.

అటువంటి శ్రీకృష్ణుడు, ముందు తన తల్లి తండ్రులు దేవకీ వసుదేవుల వద్దకు వెళ్లి వారి ఆశీర్వాదములు తీసుకున్నాడు. తరువాత వసుదేవుని ఇతర భార్యలకు కూడా నమస్కరించి వారి ఆశీర్వాదములు పొందాడు. శ్రీకృష్ణుని తల్లులందరూ శ్రీకృష్ణుని ప్రేమతో కౌగలించుకొని, ఆనంద భాష్టాలు కళ్లనిండా నింపుకొని, మనసారా ఆశీర్వదించారు.

తరువాత తన భార్యల మందిరములకు వెళ్లాడు శ్రీకృష్ణుడు. చాలాకాలం తరువాత శ్రీకృష్ణుని చూచిన ఆ సతులు పరమానంద భరితులయ్యారు. ఆయన పాదములకు నమస్కరించారు. శ్రీకృష్ణుని చూచి వారు ఇలా అనుకున్నారు.

“వెదురు ఒకదానితో ఒకటి రాసుకొని అగ్నిని పుట్టించి ఆ అగ్నిచేతనే ఆ వెదుళ్లు దహింపబడినట్టు, ఈ లోకంలో ఉన్న క్షత్రియులు పాపాకర్ములయి భూమికి భారంగా తయారయినప్పుడు, అంతటా తానే అయిన కృష్ణుడు, వారిలో వారికి శత్రుత్వమును పెంచి, యుద్ధమును కల్పించి, వారిని నశింపచేసి, శాంతిని స్థాపించాడు.

ఈ కృష్ణుడు తాను సర్వాంతర్యామి అయి కూడా సామాన్య మానవుని వలె, కొంతమంది ఉత్తమ కాంతలకు భర్తగా వారితో రమిస్తున్నాడు. అయినా కామము నందు ఏ మాత్రమూ ఆసక్తి లేకుండా నిర్గుణుడుగా శోభిల్లుతున్నాడు. కాని లోకంలో ఉన్న పామరజనులు శ్రీకృష్ణుడు కూడా తమ వలెనే కామభోగములు అనుభవిస్తున్నాడని, కామాతురుడు అనీ అనుకుంటూ ఉంటారు. అది వారి అజ్ఞానం తప్ప వేరు కాదు. శ్రీకృష్ణుడు ఎల్లప్పుడూ ఈ బాహ్య ప్రపంచంలో సంచరిస్తున్నా, ఆ బాహ్య ప్రపంచంలోని సుఖ దుఃఖాలకు, రాగద్వేషాలకు అతీతంగా

ఉంటాడు. అదియే పరమేశ్వర తత్త్వము. శ్రీకృష్ణుని మహిమలను ఎరుగని సాధారణ స్త్రీలు శ్రీకృష్ణుని తమవాడనీ, తమకే సాంతమనీ, తమతోనే ఏకాంతంగా గడుపు తాడనీ, అనుకుంటూ ఉంటారు. అది వారి మూర్ఖత్వము.” అని అనుకుంటూ ఉన్నారు.

శ్రీమద్భాగవతము

ప్రథమస్కంధము పదకొండవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము

ప్రథమస్కంధము

పన్నెండవ అధ్యాయము.

సూత పౌరాణికుడు శౌనకాదిమహామునులకు భాగవత పురాణమును వినిపిస్తూ ఉండగా, శౌనకాది మహామునులు సూత పౌరాణికుని ఈ విధంగా అడిగారు.

“ మహాత్మా! అశ్వత్థామ ప్రయోగించిన బ్రహ్మాస్త్రము ఉత్తర గర్భమును విచ్చిన్నం చేయబోగా, శ్రీకృష్ణుడు తనమాయ చేత ఉత్తర గర్భములో ఉన్న శిశువును రక్షించాడు అని చెప్పారు కదా. తరువాత ఏమిజరిగింది. పరీక్షిత్తు పుట్టుక గురించి ఆయన వృత్తాంతము గురించి వినవలెనని కోరికగా ఉంది. దయచేసి మాకు వినిపించండి.” అని

అడిగారు. అప్పుడు సూతపౌరాణికుడు ఇలా చెప్ప సాగాడు.

“ఓ బ్రాహ్మణోత్తములారా! ధర్మరాజు తమ్ముల సాయంతో రాజ్యపాలన చేస్తున్నాడు. ధర్మరాజుకు సకల సంపదలు సమకూరాయి. నాలుగు దిక్కులను బోలిన తమ్ములు, భార్య ద్రౌపది, విశాల కురు సామ్రాజ్యము, యజ్ఞములు, యాగములుచేసిన ఫలము, దాని వలన లభించే పుణ్యలోకాలు, అఖండమైన కీర్తి ప్రతిష్ఠలు అన్నీ చక్కగా సమకూరాయి. కాని ఆకలితో ఉన్న వాడికి పట్టెడన్నము మాదిరి, ధర్మరాజు మనస్సు మాత్రము కృష్ణుని యందే లగ్నం అయి ఉంది.

ఉత్తర గర్భంలోకి అశ్వత్థామ సంధించిన బ్రహ్మాస్త్రము ప్రవేశించినపుడు ఉత్తరగర్భంలో ఉన్న శిశువుకు ఒక మహాపురుషుడు దర్శనం ఇచ్చాడు. ఆ పురుషుడు బొటనవేలంత పొడుగు ఉన్నాడు. నిర్మలంగా ఉన్నాడు. కిరీటం ధరించి ఉన్నాడు. శ్యామల వర్ణంలో ఉన్నాడు. పసుపుపచ్చని వస్త్రములు ధరించి ఉన్నాడు. నాలుగు భుజములతో ప్రకాశిస్తున్నాడు. చెవులకు కుండలములతో చేతిలో గదతో, ఆ గదను చేతిలో పట్టుకొని తిప్పుతూ తన చుట్టు తిరుగుతూ తనను రక్షిస్తున్న ఆ దివ్యపురుషుడు ఎవరా అని ఆ శిశువు ఆశ్చర్యంగా చూస్తున్నాడు.

ఇంతలో ఆ శిశువును నాశనం చెయ్యడానికి అశ్వత్థామ ప్రయోగించిన బ్రహ్మాస్త్రము ఉత్తర గర్భంలోకి ప్రవేశించింది. లోపల ఉన్న విష్ణుతేజం ప్రభావానికి ఆ బ్రహ్మాస్త్రము నిర్వీర్యం అయింది. ఉత్తర గర్భంలో ఉన్న శిశువు రక్షింపబడ్డాడు. తరువాత ఆ దివ్యపురుషుడు అంతర్హితు డయ్యాడు.

తరువాత కొన్ని దినములకు గ్రహములు అన్నీ ఉచ్చస్థితిలో ఉండగా అభిమన్యుని భార్య ఉత్తర ఒక మగశిశువుకు జన్మనిచ్చింది. ధర్మరాజు తన పురోహితుడైన ధామ్యుని పిలిపించాడు. పుణ్యాహవాచనము మొదలగు జాతక సంస్కారములు జరిపించాడు. బ్రాహ్మణులకు పేదలకు ఎన్నో దానములు ధర్మములు చేసాడు. అన్నదాన కార్యక్రమము నిర్వహించాడు.

త్రికాలవేద్యులైన బ్రాహ్మణులు ఇలా అన్నారు. “బ్రహ్మేస్త్రము బారి నుండి సాక్షాత్తు ఆ శ్రీమన్నారాయణుడే ఈ బాలుని బ్రతికించాడు. మీ వంశమును నిలిపాడు. కాబట్టి ఆ బాలుడు విష్ణురాతుడు అనే పేరుతో పిలువబడతాడు.” అని అన్నారు. వారి ఆదేశము మేరకు ధర్మరాజు ఆ శిశువుకు విష్ణురాతుడు అనే నామకరణం చేసాడు. దైవజ్ఞుల చేత ఆ శిశువుకు జాతకం రాయించాడు.

“అభిమన్యువుతుడు మనువు కుమారుడు ఇక్ష్వాకువు వలె, దశరథకుమారుడు శ్రీరామచంద్రునివలె, సత్యసంధుడు, ధర్మపరుడు, ప్రజారక్షకుడు, బ్రాహ్మణ భక్తుడు, శిబిచక్రవర్తివలె మహాదాత అవుతాడు. జనరంజకంగా ప్రజలను పాలిస్తాడు. అర్జునుని వలె శ్రేష్ఠుడయిన ధనుర్ధారి అవుతాడు. అగ్నిదేవుని వలె శత్రుభయంకరుడు గానూ, సముద్రునివలె గంభీరుడుగానూ ఉంటాడు. మంచి పరాక్రమంతోనూ, దయా గుణంతోనూ, సత్పురుషులకు ఆశ్రయం ఇచ్చేవాడిగానూ, క్షమాగుణంతో ప్రకాశిస్తాడు. అందరినీ సమానంగా చూడటంలో బ్రహ్మదేవునిగానూ, ఆశ్రయం ఇవ్వడంలో విష్ణువు గానూ, ప్రసన్నతలో శివుడుగానూ విరాజిల్లుతాడు. యయాతి, రంధిదేవుడివలె ధార్మికుడు అవుతాడు. ప్రహ్లాదునివలె విష్ణుభక్తుడుగానూ, బలి చక్రవర్తి వలె ధైర్యవంతుడుగానూ

కీర్తి పొందుతాడు. ఎన్నో అశ్వమేధయాగములు చేస్తాడు. సదా ఈ భూమిని రక్షిస్తూ కలి మహిమ నుంచి కాపాడతాడు. కొంత కాలానికి ఒక బ్రాహ్మణుని శాపం చేత మరణిస్తాడు. మరణించేముందు వ్యాసపుత్రుడు శుకుని ముఖతా భాగవతపురాణమును ఆస్వాదిస్తాడు. పుణ్యలోకములు చేరుకుంటాడు.” అని చెప్పారు.

ధర్మరాజు ఆ బ్రాహ్మణులకు ధనమును, బంగారమును ఇచ్చి తృప్తి పరిచాడు. దేవరాతుడు పెరిగి పెద్దవాడవుతున్నాడు. కాని ఆ దేవరాతునికి తాను తల్లిగర్భంలో ఉన్నప్పుడు తనను రక్షించిన దివ్య పురుషుడు ఎవరా అన్న ఆలోచన మాత్రం పోలేదు. అందుకని కనిపించిన వారిని అందరిని పరీక్షగా చూస్తూ, ఆ దివ్యపురుషుని కోసరం వెతుకుతున్నాడు. అందరినీ పరీక్షగా చూస్తున్నాడు కాబట్టి దేవరాతుడు పరీక్షితుగా ప్రసిద్ధికెక్కాడు.

పరీక్షితు దినదినప్రవర్ధమానంగా పెరుగు తున్నాడు. విద్యాబుద్ధులు నేర్చుకుంటున్నాడు. జాతకంలో చెప్పిన మాదిరి పరీక్షితు చిన్నప్పటినుండీ ధార్మికుడు గానూ, సత్యవాక్ష్పరిపాలకుడుగానూ, కృష్ణభక్తుడుగానూ ప్రవర్తిస్తున్నాడు.

ధర్మరాజు అశ్వమేధ యాగము చేయసంకల్పించాడు. దానికి కావలసిన ధనమును ఎలా సంపాదించడమా అని ఆలోచిస్తున్నాడు. అప్పుడు శ్రీకృష్ణుడు పూర్వము మరుత్తు ధర్మబద్ధంగా సంపాదించి దాచిపెట్టిన ధనరాసుల గురించి చెప్పాడు. ధర్మరాజు, తన తమ్ములతోనూ, శ్రీకృష్ణుని తోనూ ఉత్తరదిక్కుగా ప్రయాణం చేసి ఆ ధనరాసులను

తరలిం-చుకొని వచ్చాడు. శ్రీకృష్ణుని ఆధ్వర్యములో అశ్వమేధయాగమును నిర్విఘ్నంగా జరిపించాడు. శ్రీకృష్ణుడు కొన్నిరోజులు హస్తినాపురములోనే ఉన్నాడు. తరువాత ద్వారకకు వెళ్లాడు.

శ్రీమద్భాగవతము

ప్రథమస్కంధము పండ్రెండవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓంతత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము

ప్రథమ స్కంధము

పదమూడవ అధ్యాయము.

భారత యుద్ధము జరుగుతున్న సమయంలో విదురుడు తీర్థయాత్రలు చేస్తున్నాడు. మైత్రేయ మహామునిని కలుసుకున్నాడు. శ్రీకృష్ణ తత్వమును ఆయన వలన సమగ్రంగా విన్నాడు. తరువాత హస్తినాపురమునకు తిరిగి వచ్చాడు. చాలా కాలం తరువాత వచ్చిన విదురుని చూచి పాండవులు, ద్రౌపది సుభద్ర, కుంతీ, ధృతరాష్ట్రుడు, గాంధారి ఇంకా అంతఃపుర కాంతలు, ఎంతో సంతోషించారు. ఆయనకు సాదరంగా స్వాగత సత్కారాలు చేసారు. విదురుడు విశ్రాంతి తీసుకుంటున్నసమయంలో ధర్మరాజు విదురునితో ఇలా అన్నాడు.

“పిన తండ్రిగారూ! ఇన్నాళ్లు మేము మీకు జ్ఞాపకం రాలేదా! మా అందరినీ చిన్నప్పటినుండి పక్షి తన పిల్లలను పెంచినట్టు పెంచారు. మమ్ములను లాక్షా గృహము నుండి కాపాడారు. విషప్రయోగముల నుండి

రక్షించారు. మీ నీడలో పెరిగి పెద్దవారము అయ్యాము. మమ్ములను మరిచిపోవడం ధర్మమా! మీరు ఇన్నాళ్లు తీర్థయాత్రలు చేసారు కదా! ఏమేమి తీర్థములు, పుణ్యక్షేత్రములు దర్శించారు. ఎక్కడెక్కడ తిరిగారు. మీరు కృష్ణభక్తులు కదా! ద్వారకకు వెళ్లారా!. శ్రీకృష్ణుని దర్శించారా! ఆయన క్షేమంగా ఉన్నాడా! మా అత్యంత సన్నిహితులు, బంధువులు అయిన యాదవులను చూచారా! వారందరూ క్షేమంగా ఉన్నారా!” అని అడిగాడు ధర్మరాజు.

అప్పటికే ద్వారకా నగరము నీటమునిగిపోవడమూ, శ్రీకృష్ణ నిర్యాణమూ జరిగిపోయింది. ఆ విషయం విదురునికి తెలుసు. కాని అప్రియము, అశుభము అయిన మాటలను చెప్పడం కన్నా ఊరుకోవడం ఉత్తమమని గ్రహించిన విదురుడు, ఆ విషయములను తప్ప మిగిలిన అన్ని విషయములను చెప్పాడు. తరువాత విదురుడు హస్తినలో కొన్నాళ్లు సుఖంగాఉన్నాడు.

(విదురుడు యమధర్మరాజు అంశతో శూద్రవనితకు వ్యాసునకు జన్మించాడు. క్షేత్రప్రాధాన్యంగా శూద్రుడు అయినా, వేదములను శాస్త్రములను అధ్యయనం చేసి, సాత్వికుడై, తత్వవేత్తగా విరాజిల్లాడు. విదురుని రూపంలో యముడు భూలోకంలో ఉన్న సమయంలో సూర్యుడు యముని బాధ్యతలు నిర్వర్తించేవాడు.)

యుభిష్టిరుడు తన మనుమడు పరీక్షిత్తు ఆటపాటలతో మురిసిపోతున్నాడు. పరీక్షిత్తు పెరిగి పెద్దవాడవుతున్నాడు. పాండవులకు, ధృతరాష్ట్రునకు అవసాన కాలము సమీపించినది అని తెలుసుకున్నాడు విదురుడు. ఒక రోజు ధృతరాష్ట్రుని ఏకాంతంలో కలుసుకొని ఇలా అన్నాడు.

“మహారాజా! పుట్టిన ప్రతివాడూ చావక తప్పదుకదా! మానవులకే మరణము తప్పించుకోడానికి సాధ్యం కానపుడు, ఇంక ఈ సంపదలు, భోగభాగ్యాలు, రాచరిక భోగాలు సంగతి చెప్పనవసరం లేదు. మీరు పెద్దవారు అయ్యారు. మీకు నా అన్న వాళ్లు లేరు. అంతా యుద్ధంలో మరణించారు. మీకు కళ్లు కనపడవు. మీ దేహము వార్ధక్యముతో శుష్కించి పోయింది. పళ్లు కూడా ఊడిపోయాయి. జీర్ణశక్తి మందగించింది. కాని ఇంకా మీరు ఈ విషయ భోగముల యందు ఆసక్తితో ఉన్నారు.

మీ మీద భీముడు ఎంతో కసిగా ఉన్నాడు. భీముడు పడవేసే నాలుగు మెతుకుల కోసం మీరు ఆయన ఇంట్లో కాపలా కుక్కలా ఉన్నారు. పాండవులు పైకి మీమీద ప్రేమాభిమానములు చూపిస్తున్నా, లోగడ మీరూ మీ కుమారుడు వారి పట్ల చేసిన అపకారములను వారు ఎలా మరిచిపోగలరు. విషం పెట్టారు, లక్క ఇంట్లో పెట్టి కాల్చారు. జూదం ఆడించి వారి సమస్తమును దోచుకున్నారు. అవమానించారు. అడవుల పాలు చేసారు. ఎవరి అండ చూచుకొని మీరు ఇన్ని అకృత్యాలు చేసారో, వాళ్లంతా పాండవుల చేతిలో చచ్చారు. మీరుమాత్రం మిగిలారు. ఈ నాడు పాండవుల దయాదాక్షిణ్యాలమీద బతుకుతున్నారు. దీని వలన ఏమి లాభము? మీరు ఎంతటి దిక్కుమాలిన జీవితము అనుభవిస్తున్నారో మీకు తెలుసా! కాని ఇంకా హస్తినను పట్టుకొని పాకులాడుతున్నారు.

కాబట్టి, ఈ భోగాలు విడిచిపెట్టండి. వానప్రస్థమునకు వెళ్లండి. శేషజీవితమును భగవంతుని ధ్యానంలో, తపస్సులో గడపండి. విషయ భోగముల యందు ఆసక్తి లేని వాడు, దేహాభిమానమును విడిచిపెట్టిన వాడు, ఈ దేహమును తృణప్రాయంగా త్యజిస్తాడు. అటువంటి వాడే భీరుడు. కాబట్టి ఆ భగవంతుని మనసులో నిలుపుకొని శేషజీవితమును ప్రశాంతంగా గడపండి. అశాశ్వతములైన రాజభోగములను విడిచిపెట్టండి.” అని బోధించాడు విదురుడు.

ఆ మాటలు శ్రద్ధగా విన్నాడు ధృతరాష్ట్రుడు. మనస్సును స్థిరపరచుకున్నాడు. బంధువుల మీద ఉన్న ప్రేమాభిమానములను తెంచు కున్నాడు. దేహాభిమానము వదిలిపెట్టాడు. జీవితాంతము ఆయనకు తోడూ నీడగా నిలిచిన ఆయన భార్య గాంధారి కూడా భర్తను అనుసరించింది. ఇద్దరూ మోక్షమార్గము వెతుక్కుంటూ హిమాలయములకు వెళ్లిపోయారు.

మరునాడు ఉదయం ధర్మరాజు సంధ్యావందనము, హోమాదులు మొదలగుకార్యక్రమములు ముగించుకొని పెదతండ్రి ధృతరాష్ట్రుడు, గాంధారి ఆశీర్వాదము తీసుకొనుటకు వారి గృహమునకు వెళ్లాడు. అక్కడ ధృతరాష్ట్రుడు, గాంధారి కనిపించలేదు. అక్కడే ఉన్న సంజయుని పెదనాన్న గారి గురించి అడిగాడు.

“సంజయా! అసలే మా పెదనాన్న గారికి కళ్లు లేవు. పైగా వృద్ధుడు. నాతో చెప్పకుండా ఎక్కడికి వెళ్లారు? మా పెద తల్లి గారు కూడా కనిపించడం లేదు. మా పినతండ్రి విదురుడు కూడా కనిపించడం లేదు. వీరు ముగ్గురూ ఎక్కడికన్నా వెళ్లడం నువ్వు చూచావా! మా చిన్నతనంలోనే మా తండ్రిగారు గతిస్తే, మా పెదనాన్న గారు, మా చిన్నాన్న గారే కదా

మమ్ములను దగ్గర తీసి, పెంచి పెద్ద చేసింది. వారు కనిపించకపోతే బాధగాఉంది.” అని అడిగాడు. సంజయుడు ఇలా అన్నాడు. “ధర్మజా! వారు నీకే కాదు, నాకు కూడా మాట మాత్రం అయినా చెప్పకుండా వెళ్లిపోయారు.” అని సమాధానం ఇచ్చాడు.

ఇంతలో నారదుడు, తుంబురుడు అక్కడకు వచ్చారు. ధర్మరాజు నారదుని తుంబురుని సాదరంగా ఆహ్వానించి అర్ఘ్యపాద్యాదులు ఇచ్చి సత్కరించాడు. ఉచితాసనము మీద కూర్చుండబెట్టి ఇలా అడిగాడు. “మహర్షీ! ఉదయం నుండి నా పెద తండ్రి ధృతరాష్ట్రుడు, పెదతల్లి గాంధారి, పినతండ్రి విదురుడు కనిపించడం లేదు. ఎక్కడకు వెళ్లారో తెలియదు.” అని అన్నాడు. అప్పుడు నారదుడు ఇలా అన్నాడు.

“యుధిష్ఠిరా! నీవు వారి గురించి శోకించడం తగదు. ఎందుకంటే ఈ జగత్తు అంతా ఆ పరమాత్మ అధీనంలో ఉంది. మనమంతా ఆయన ఆజ్ఞప్రకారము నడుచుకుంటున్నాము. ఎవరిని ఎప్పుడు కలిపి ఉంచాలో ఎప్పుడు విడదీయాలో ఆ పరమాత్మకు బాగా తెలుసు. మానవులలో కలిగే సంయోగము వియోగము అన్నీ ఆ పరమాత్మ ఇష్టానుసారము జరుగుతుంటాయి. మనము నిమిత్తమాత్రులము. ఆత్మ నిత్యము. ఈ దేహములు అశాశ్వతములు. ఎప్పుడో ఒకప్పుడు రాలి పోవలసినవి. ఈ సత్యం తెలిస్తే నువ్వు వారి గురించి శోకించవు. నీ శోకానికి కారణం నీకు వారి మీద ఉన్న ప్రేమ, మోహము తప్ప వారు కాదు. ఆ ప్రేమను తుంచుకో. నీ శోకము పోతుంది.

“నేను లేకపోతే వారు ఎలా జీవిస్తారు” అనే మోహాన్ని, అజ్ఞానాన్ని విడిచిపెట్టు. ఎవరు ఉన్నా లేకపోయినా అందరూ ఆయువు ఉన్నంత కాలం బతుకుతారు. ఒకరి బతుకుకు మరొకరు కారణం అనుకోవడం అవివేకం. కాలం అనేది ధనికుడు, పేదవాడు, చదువుకున్నవాడు, చదువురానివాడు అనేతేడా లేకుండా, కాలం తీరగానే అందరినీ సమానంగా కాటేస్తుంది. కాలానికి అందరూ లోబడి ఉండాల్సిందే. తనను తానే కాలం నుండి రక్షించుకోలేనివాడు, ఇతరులను ఎలా రక్షించగలడు. కాబట్టి నువ్వు లేకపోతే నీ వాళ్లు బతకలేరు అని అనుకోవడం అజ్ఞానం.

భగవంతుడు పుట్టుకతోనే అన్ని జీవులకు ఆహారాన్ని సమ కూర్చాడు. పెద్ద జీవులకు చిన్న జీవులను, వృక్షములను, ఆకులను, కాయలను, పండ్లను ఆహారంగా సృష్టించాడు. అవి ఆరగించి జీవులన్నీ బతుకుతున్నాయి. ఇంక నువ్వు ఇంకొకరికి పెట్టేదేమిటి?

ఓ ధర్మజా! ఈ జగత్తు అంతా ఆ భగవంతుని స్వరూపము. మనలో ఉన్న ఆత్మలన్నీ ఆపరమాత్మలోని భాగాలే. ప్రతిజీవిలోనూ ఆ పరమాత్మ అంతర్గతంగా ఉండి జ్ఞానేంద్రియాల ద్వారా ప్రకాశిస్తున్నాడు. అది అర్థం చేసుకోకుండా అంతా నేనే చేస్తున్నాను అనుకోవడం మాయ. నువ్వు ఈ మాయకు లోను కాకుండా లోపల ఉన్న ఆత్మను చూడు. సర్వాంతర్యామి అయిన పరమాత్మ దుష్ట శిక్షణ, శిష్ట రక్షణ కొరకు ఈ లోకంలో శ్రీకృష్ణునిగా అవతరించాడు. ఆయన వచ్చిన పని అయి పోయింది. తన స్వస్థలమునకు పోవడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాడు. కాబట్టి నువ్వు కూడా నీ జీవితం ఉన్నంతవరకూ నీకు నిర్దేశింపబడిన కార్యములను నెరవేర్చు.

ఇంక అసలు విషయానికి వస్తే, నీ పెదతండ్రి ధృతరాష్ట్రుడు, గాంధారి, విదురుడు వానప్రస్థజీవితమును గడుపుటకు హిమాలయము లకు వెళ్లారు. గంగానదీ తీరంలో ఆశ్రమం నిర్మించుకొని, సత్త్వ, రజస్, తమోగుణములను వదిలిపెట్టి, సదా శ్రీహరిని ధ్యానిస్తూ ఉన్నారు.వాళ్లు ఇంద్రియములను నిగ్రహించి, జీవాత్మను, పరమాత్మలో ఐక్యం చెయ్యడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఇప్పుడు నువ్వు ఆయన మీద ప్రేమతో ఆయనను వెతుక్కుంటూ వెళ్లి, ఆయన ధ్యానమును భగ్నం చేయకు. ఈ రోజుకు సరిగా ఐదవ రోజున ఆయన తన దేహమును విడిచిపెట్టి పరమాత్మలో ఐక్యం అవుతాడు. ఆయన పార్థివ దేహము భస్మం అయిపోతుంది. ఆయన కుటీరము దగ్ధంఅయి పోతుంది. ఆయన భార్య గాంధారి కూడా భర్తను అనుసరిస్తుంది. భర్తతో కూడా దగ్ధం అయిపోతుంది. తన అన్న వదినలు అలా భస్మం కావడం చూచిన విదురుడు, విరక్తితో తీర్థయాత్రలకు వెళ్లిపోతాడు. కాబట్టి నీవు వారి గురించి శోకించకుండా నీ విద్యుక్త ధర్మములను నెరవేర్చు.”అని అన్నాడు నారదుడు. తరువాత నారదుడు తుంబురుడు వెళ్లిపోయారు. నారదుని మాటలు శ్రద్ధగా విన్న ధర్మరాజు శోకాన్ని వదిలిపెట్టాడు.

శ్రీమద్భాగవతము

ప్రథమస్కంధము పదమూడవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము
ప్రథమ స్కంధము
పదునాలుగవ అధ్యాయము.

నైమిశారణ్యంలో సత్రయాగ సందర్భంగా సూత పౌరాణికుడు శౌనకుడు మొదలగు మహామునులకు భాగవతపురాణమును ఇలా చెప్పసాగాడు.

“బ్రాహ్మణోత్తములారా! అర్జునుడు శ్రీకృష్ణుని, బంధువులను చూడటానికి ద్వారకకు వెళ్లాడు. కొన్ని నెలలు గడిచాయి. అర్జునుడు తిరిగి రాలేదు. అర్జునుని వద్దనుండి ఎలాంటి సమాచారము లేదు. హస్తినలో ధర్మరాజుకు మనసంతా కలవరంగా ఉంది. ప్రతిరోజూ ఎన్నో దుశ్శకునాలు కనపడుతున్నాయి.

ఋతువులు గతి తప్పాయి. వర్షాలు సకాలంలో కురవడం లేదు. హస్తినాపుర వాసులలో కోపము, లోభము ఎక్కువ అయ్యాయి. అందరూ అబద్ధాలు ఆడటం అలవాటు చేసుకున్నారు. బతకడానికి పాపాలు చెయ్యడానికైనా వెనకాడటం లేదు. ఒకరిని ఒకరు మోసం చేసుకోవడం పరిపాటి అయిపోయింది. ఆఖరుకు నమ్మిన స్నేహితులను కూడా మోసం చేస్తున్నారు. ఎంతో అన్యోన్యంగా ఉండవలసిన అమ్మ కొడుకు, తండ్రి కొడుకు, అత్త కోడలు, అమ్మ కూతురు, అన్నదమ్ములు, అక్కచెల్లెళ్లు వీరి మధ్య కలహాలు మొదలయ్యాయి. ఒకరిని ఒకరు నమ్మడం లేదు.

ఈ విపరీత పరిణామములను చూచిన యుభిష్టిరుడు భీమసేనునితో ఇలా అన్నాడు. “భీమసేనా! అర్జునుడు ద్వారకకు వెళ్లి ఏడు

మాసములు గడిచాయి. ఇంత వరకు తిరిగి రాలేదు. ద్వారక నుండి ఎటువంటి సమాచారము లేదు. నాకు చాలా ఆందోళనగా ఉంది. శ్రీకృష్ణుడు తన శరీరమును విడిచే సమయం రాబోతున్నదని నారదుడు చెప్పాడు. ఆ సమయం రాలేదు కదా! మనము ఈనాడు అనుభవిస్తున్న రాజ్య సంపదలు, భోగభాగ్యములు అన్నీ ఆ శ్రీకృష్ణుని దయ వలన లభించినవే కదా! నాకు ప్రతి దినము ఎన్నో దుశ్శకునములు కనపడుతూ ఉన్నాయి. ఎలాంటి వార్త వినవలసి వస్తుందో అని భయంగా ఉంది.

అటు చూడు నక్కలు సూర్యుని వంక చూస్తూ భయంకరంగా అరుస్తున్నాయి. పావురములు, కాకులు, గుడ్లగూబలు వికృతంగా అరుస్తున్నాయి. అప్పుడప్పుడు భూమి కంపిస్తూ ఉంది. సూర్యుని చుట్టు వలయాకారంలో నల్లని మచ్చ కనిపిస్తూ ఉంది. సూర్యకాంతికూడా తగ్గినట్టు అనిపిస్తూ ఉంది. దుమ్ముతో కూడిన గాలులు వీస్తున్నాయి. మేఘముల నుండి వర్షముతో పాటు రక్తం కూడా కురుస్తూ ఉంది. అగ్నిహోత్రములలో అగ్ని సరిగా మండటం లేదు. పొగ వస్తూ ఉంది. దూడలకు విడవకుండా పాలన్నీ మానవులు తాగుతున్నారు. తల్లులు కూడా బిడ్డలకు పాలు ఇవ్వడం మానేసారు. ఆవుల కళ్ల వెంట నీరు కారుతూ ఉంది. ఎద్దులను మానవులు అకారణంగా హింసిస్తున్నారు. దేవతా విగ్రహముల నుండి చెమటలు కారుతున్నాయి. ఇటువంటి ఉత్పాతములు అన్నీ మనకు రాబోవు కష్టములను సూచిస్తూ ఉన్నాయి. ఏం జరుగుతుందో ఏమిటో!” అని అన్నాడు ధర్మరాజు.

ఇంతలో అర్జునుడు ద్వారక నుండి తిరిగి వచ్చాడు. అర్జునుని ముఖం అంతా పాలిపోయి ఉంది. అర్జునుడు రాగానే శోకిస్తూ ధర్మరాజు

పాదాలపై పడ్డాడు. ధర్మరాజు అర్జునుని లేవదీసి అక్కున చేర్చుకున్నాడు. పక్కన కూర్చుండపెట్టుకొని ఇలా అడిగాడు.

“అర్జునా! ద్వారకలో మన బంధువులందరూ కుశలమే కదా! మధు, భోజ, అంధక, దశార్హ, అర్హ, సాత్వత, వృష్ణి వంశము వారందరూ క్షేమమే కదా! మన తాత గారు శూరుడు, వసుదేవుడు, దేవకీదేవి అందరూ క్షేమమే కదా! వసుదేవుని భార్యలు అందరూ క్షేమమే కదా! ఉగ్రసేనుడు ఆయన సోదరుడు దేవకుడు క్షేమమే కదా! బలదేవులు సుఖంగా ఉన్నారు కదా! శ్రీకృష్ణుని సోదరులు అయిన హ్యదీకుడు, అక్రూరుడు, జయంతుడు, గదుడు, సారణుడు, శత్రుజిత్తు మున్నగువారు క్షేమముగా ఉన్నారా! ప్రద్యుమ్నుడు, అనిరుద్ధుడు సుఖంగా ఉన్నారా! ఇంకా శ్రీకృష్ణుని కుమారులు అయిన సుషేణుడు, చారుధేష్ణుడు, జాంబవతీ కుమారుడు సాంబుడు క్షేమంగా ఉన్నారా! శ్రీకృష్ణుని స్నేహితులు ఋషభుడు, శ్రుతదేవుడు, ఉద్ధవుడు, బలరాముని సఖులు సునందుడు, నందుడు, మొదలగు వారు కుశలమే కదా! మన బంధువులు అయిన యాదవులు మనలను జ్ఞాపకం చేసుకుంటున్నారా!

శ్రీకృష్ణుడు క్షేమంగా ఉన్నాడా! శ్రీకృష్ణుడు ఆది దేవుడు. ఈ లోకములకు మంగళము చేకూర్చడానికి యదువంశంలో అవతరించాడు. ఆ శ్రీకృష్ణుని చల్లని నీడలో ద్వారక సురక్షితంగా ఉంటుంది. రుక్మిణి, సత్యభామ మొదలగు అష్టభార్యలూ, పదహారు వేల మంది స్త్రీలు, నిరంతరమూ ఆ శ్రీకృష్ణుని సేవలలో పునీతమవుతుంటారు. వారి భాగ్యమే భాగ్యము. యాదవ వీరులందరూ శ్రీకృష్ణుని రక్షణలో, సుధర్మ అనే మహా సభలో ధర్మకార్యముల గురించి చర్చించుకుంటూ సుఖంగా ఉండి ఉంటారు. అర్జునా! నా ధోరణిలో నీ సంగతే మరిచాను. నీవు క్షేమంగా

ఉన్నావా. నీ ఆరోగ్యం సరిగా ఉందా! నీవుమునుపటి మాదిరి సంతోషంగా లేవు. ఎందుకని. ద్వారకలో నిన్ను ఎవరైనా అవమానించారా! పరుషంగా మాట్లాడారా! ఎవరికైనా ఏదన్నా ఇస్తానని ఆశపెట్టి ఇవ్వలేకపోయావా! నీ శరణు జొచ్చిన బ్రాహ్మణులను, బాలురను, గోవులను, రోగులను, స్త్రీలను, ఆశ్రయం ఇవ్వకుండా వదిలేసావా! లేక అతిథులకు భోజనం పెట్టకుండా నువ్వు ఒక్కడివే భోజనం చేసావా! లేక చేయకూడని పనులు ఏమన్నా చేసావా! అర్జునా! శ్రీకృష్ణుని వదలలేక వదలలేక వదిలి వచ్చినందుకు బాధపడుతున్నావా! లేకపోతే నీవు అలా దిగాలుగా ఉండటానికి కారణం ఏమి?” అని ఎంతో ఆతురతగా అడిగాడు ధర్మరాజు.

శ్రీమద్భాగవతము

ప్రథమస్కంధము పదునాలుగవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము

ప్రథమస్కంధము

పదునైదవ సర్గ.

సూతుడు శౌనకాది మహామునులకు భాగవత పురాణమును ఇలా చెప్పసాగాడు.

ఆపకుండా ధర్మరాజు ఎన్నోవిషయములను అర్జునుని అడిగాడు. కాని అర్జునుడు ఏ సమాధానమూ చెప్పలేదు. మౌనంగా ఉన్నాడు. కాని

అర్జునుని కన్నుల నుండి కన్నీళ్లు ధారాపాతంగా కారుతున్నాయి. అవి ఆపుకోలేకపోతున్నాడు అర్జునుడు. ఇంక ఉండబట్టలేక అర్జునుడు ధర్మరాజుతో ఇలా అన్నాడు.

“మహారాజా! నేను శ్రీకృష్ణుని వదిలి ఒక్కక్షణం కూడా ఉండలేనని నీకు తెలుసు కదా! కానీ ఆ కృష్ణుడు నన్ను మోసం చేసి నన్ను ఒంటరిగా వదిలి వెళ్లిపోయాడు. శ్రీకృష్ణునితోనే నా ఆనందము, సంతోషము అన్నీ పోయాయి. నేను జీవచ్ఛవంలాగా తయారయ్యాను.

అన్నయ్యా! ఆ శ్రీకృష్ణుని కృపవలననే కదా నేను మత్స్య యంత్రమును కొట్టి, స్వయంవరమునకు వచ్చిన రాజులనందరినీ ఓడించి ద్రౌపదిని గెలుచుకున్నాను. ఆ శ్రీ కృష్ణుని సహాయము వలననేకదా ఇంద్రుని ఎదిరించి, ఖాండవ వనమును దహించి అగ్నిదేవుని కోరిక తీర్చినది. మయుని రక్షించి ఆయన వలన మయసభను పొందాను. ఆ శ్రీకృష్ణుని దయవలననే కదా రాజసూయ యాగమును నిర్వహింప గలిగినది. ఆ శ్రీకృష్ణుని కరుణ వలననే కదా భీమసేనుడు జరాసంధుని వధింపగలిగినది. ఆయన చెరనుండి రాజులను విడిపించగలిగినది.

అన్నయ్యా! నాడు నిండు సభలో, రాజసూయ యాగములో అవభృథస్నానముతో పవిత్రమైన ద్రౌపది కురులను, ఆ కులపాంశనుడు దుశ్శాసనుడు లాగుతుంటే, వస్త్రములను విప్పుతుంటే ఆ శ్రీకృష్ణుడే కదా అన్నయ్యా కాపాడింది. ఆ కృష్ణుడే కదా అన్నయ్యా కురుక్షేత్రయుద్ధములో దుర్కార్ములైన రాజులను మన చేత నశించచేసింది.

అన్నయ్యా! మనము అరణ్యవాసములోఉండగా దుర్వాసుడు తన శిష్య బృందముతో సహా మన ఆశ్రమమునకు, మనమంతా భోజనములు చేసిన తరువాత, అతిథిగా వచ్చినపుడు, ఆ శ్రీకృష్ణుడే కదా అన్నయ్యా ఆయన కోపాగ్ని నుండి మనలను కాపాడింది. ఆ శ్రీకృష్ణుడే కదా నన్ను పరమశివుని వద్దకు తీసుకొని వెళ్లి నాకు పాశుపతాస్త్రమును ఇప్పించింది. ఆ మహానుభావుని దయవలననే కదా నేను ఇంద్రుని అర్థసింహాసనమును అధిష్టింపగలిగినది, దిక్పాలకుల వలన దివ్యాస్త్రములను పొందగలిగినది. ఆయన అనుగ్రహము వలననే కదా నేను అజ్ఞాతవాస సమయములో విరాటుని కొలువులో ఉన్నప్పుడు, సుయోధనుడు తన సేనలతో ఉత్తర గోగ్రహణము గావించినపుడు, ఒంటరిగా ఇతరుల సాయము లేకుండా కౌరవసేన అనే సముద్రమును దాటగలిగాను.

కరుణా సముద్రుడైన ఆ శ్రీకృష్ణుడే కదా నాకు సారథియై కురుక్షేత్ర మహా సంగ్రామమును నా చేత నిర్వర్తింపజేసాడు. ఆ మహా సంగ్రామంలో ఆ మహానుభావుడు నా వెంటనుండగా, మహావీరులైన భీష్ముడు, ద్రోణుడు, కర్ణుడు, అశ్వత్థామ, కృపాచార్యుడు, భూరిశ్రవుడు, సుశర్మ, శల్యుడు, జయద్రథుడు, బాహ్లికుడు మొదలగు వారు నా మీద ప్రయోగించిన బాణములు నన్ను తాకకుండా నిర్వీర్యములుఅయ్యాయి. ఆ మహాయుద్ధంలో ఒక సారి నా గుర్రములు అలసి పోతే, నేను వాటికి పాతాళము నుండి జలము రప్పించి, వాటి సేద తీర్చినపుడు, శ్రీకృష్ణుడు నా పక్కనే ఉండి. శత్రువుల బాణములు నాకు తగులకుండా కాపాడాడు.

కాని నేనేం చేసాను. నా తెలివితక్కువతనంతో ఆ మహానుభావుని సారథిగా చేసుకున్నాను. కాని నన్ను ఆ మహానుభావుడు తన సఖుడిగా, బంధువుగా అభిమానించాడు, గౌరవించాడు. నేను కృష్ణుడు ఎంతో సన్నిహితంగా ఉండేవాళ్లము. మేము ఇద్దరమూ భోజనము చేసేటప్పుడు గానీ, విహరించేటప్పుడు గానీ, నిద్రించే సమయంలో గానీ, ఒకరిని ఒకరు పొగుడుకోవడం, పరిహాసంగా మాట్లాడుకోవడం చేసేవాళ్లము. నేను ఎన్ని పరిహాసములు ఆడినను ఆ మహానుభావుడు చిరునవ్వుతో సహించే వాడే కాని నన్ను పల్లెత్తు మాట కూడా అనేవాడు కాదు.

మనము ఎన్ని మాటలు అన్నా సహించి, మనకు ఇన్ని సాయములు చేసి మనలను అనుక్షణం కాపాడిన ఆ కృష్ణుడు నిర్దయుడై మనలను వదిలిపోయినాడు. నన్ను ఒంటరి వాడిని చేసాడు. నా తేజస్సు నంతా హరించాడు. నన్ను నిస్తేజుడిని చేసాడు. నాకు ఇతర రాజులలో దక్కిన గౌరవము, మర్యాద, కీర్తి, ప్రతిష్ఠ అన్నీ శ్రీకృష్ణుని వల్ల లభించినవే. ఇప్పుడు కూడా నా వద్ద అదే గాండీవము, అదే అక్షయతూణీరము, అదే అస్త్రకౌశల్యము, అదే రథము అవే అశ్వములు ఉన్నాయి. కానీ నా పక్కన కృష్ణుడు లేనప్పుడు, ఇవన్నీ కేవలం అలంకార ప్రాయం తప్ప దేనికీ పనికి రావు. శ్రీకృష్ణుని సాన్నిహిత్యం వలననే ఇవన్నీ శోభించాయి. అది తెలుసుకోలేక ఇన్ని రోజులూ ఇదంతా నా ప్రతిభ అనుకున్నాను. నేను ఒట్టి తెలివితక్కువ వాడిని అని ఇప్పుడే తెలుసుకున్నాను.

అన్నయ్యా! ఇంక అసలు విషయం చెబుతాను విను. నీవు ఎవరెవరి గురించి అడిగాడో ఆ యాదవులు, మన బంధువులు,

మిత్రులు అంతరూ బ్రాహ్మణ శాప మోహితులై, పూర్తిగా సురాపానము చేసి, రెల్లుగడ్డితో ఒకరిని ఒకరు కొట్టుకొని మరణించారు. కేవలము నలుగురైదుగురు మాత్రం మిగిలారు. ఇదంతా ఆ శ్రీకృష్ణుని లీల. పెద్ద చేప చిన్న చేపను తిన్నట్టు, బలవంతుడు బలహీనుడిని ఓడిస్తాడు. సమాన బలము కలిగిన పెద్ద పెద్ద జీవులు ఒకరితో ఒకరు కొట్టుకుంటారు, అవమానించుకుంటారు. అందులో బలవంతుడు గెలుస్తాడు. అలాగే యాదవులు కూడా బలవంతులు బలహీనులను చంపారు. సమానమైన బలము కలవారు ఒకరితో ఒకరుకొట్టుకొని చచ్చారు. ఫలితంగా యాదవులు అంతా నశించారు. నాకు మాత్రము ఆ శ్రీకృష్ణుని నామస్మరణ మాత్రము మిగిలినది.

శ్రీకృష్ణుడు నా ఎదుట లేకపోయినా, నిరంతరము ఆయనను నా మనసులో నిలుపుకున్నాను. ఆయనను స్మరిస్తున్నాను, ధ్యానిస్తున్నాను. ఆ మహానుభావుడు నాలోనే ఉన్నప్పుడు ఇంక నేను ఎందుకు శోకించాలి. ఎవరి కోసం శోకించాలి. నాకు ప్రస్తుతము అటువంటి వైరాగ్యము కలిగింది.” అని అన్నాడు అర్జునుడు.

భారత యుద్ధమునకు ముందు ఇరుసేనల మధ్యలో రథము నిలిపి, విషాదముతో కూరుకుపోయిన అర్జునునకు కృష్ణుడు చేసిన గీతా బోధ, ఇప్పుటి దాకా అర్జునుని అంతరాంతరాళ్లలో నిక్షిప్తమై ఉంది. శ్రీకృష్ణ నిర్మాణంతో ఆ జ్ఞానము ఒక్కసారి పెల్లుబికింది. దాని ఫలితంగా అర్జునునిలో కామ వికారాలు తొలగిపోయాయి. వైరాగ్యం అంకురించింది. అర్జునునిలో ఉన్న అవిద్య దూరం అయింది. దానితో పాటు అర్జునునిలో ఉన్న సత్వ,రజస్,తమోగుణములు కూడా

తొలగిపోయాయి. దేహాభి మానము నశించింది. ఈ దేహమే నేను అనే భావన నశించి, అద్వైత భావము అంకురించింది.

ఇదంతా సావధానంగా విన్న ధర్మరాజు, తమకు కూడా ఈ లోకమును వదిలి వెళ్లాల్సిన సమయం ఆసన్నమయింది అని తెలుసు కున్నాడు. శ్రీకృష్ణనిర్యాణము గురించి అర్జునుని వలన తెలుసుకున్న కుంతీ దేవి, తన మనస్సును శ్రీకృష్ణుని పాద పద్మముల యందు లగ్నము చేసి, భవబంధములను తెంచుకొని ఆ పరమాత్మలో ఐక్యం అయిపోయింది.

సర్వాంతర్యామి అయిన భగవంతుడు తాను జనన మరణములకు అతీతుడయినప్పటికీ, భూభారము తగ్గించడానికి శ్రీకృష్ణుడుగా ఈ భూమి మీద మానవుడిగా అవతరించి, తన అద్భుతమైన లీలలను ప్రదర్శించి దుష్ట శిక్షణ గావించి, తన మానవ అవతారమును ఉపసంహరించుకున్నాడు. ఒక నటుడు నాటకములో ఒక పాత్రధరించి, ఆ పాత్రలో జీవించి, తరువాత ఆ వేషమును తీసివేసి తన స్వస్వరూపమును పొంది నట్టు, ఆ పరమాత్మ కూడా శ్రీకృష్ణుని గా అవతరించి, జీవించి, తన కర్తవ్యమును నిర్వర్తించి, ఆ వేషమును తీసి వేసాడు.

ఎప్పుడైతే శ్రీకృష్ణుడు తన అవతారమును చాలించాడో, అదే సమయమని కలి ప్రవేశించాడు. కలి ప్రభావము భూలోకములో విస్తరించడం ధర్మరాజుకు స్పష్టంగా కనపడుతూ ఉంది. కలి లక్షణము లైన లోభము, ఇతరులను మోసం చేయడం, కుటిలత్వము, హింస

మొదలగు అధర్మ ప్రవర్తనలు జనులలో పాకిపోతున్నాయి.

తాను కూడా ఈ లోకమును విడిచి పెట్టవలసిన సమయం వచ్చింది అని అనుకున్నాడు ధర్మరాజు. వెంటనే తన మనుమడు అయిన పరీక్షిత్తును హస్తినాపురమునకు చక్రవర్తిగా పట్టాభిషిక్తునిగావించాడు. అనిరుద్ధుని కుమారుడు అగు అజుని మధురా నగరానికి రాజుగా పట్టాభి షేకము చేసాడు.

తరువాత యుధిష్ఠిరుడు ప్రాజాపత్యము అనే యజ్ఞమును చేసాడు. అహంకారము, మమకారము, రాగద్వేషము లను విడిచి పెట్టాడు. ఇహలోకమునకు సంబంధించిన సర్వబంధనము లను తెంచుకున్నాడు. తరువాత ఆయన తన ఇంద్రియములను మనస్సులోనూ, మనస్సును ప్రాణములోనూ, ప్రాణమును అపానము లోనూ, అపానమును మృత్యువులోనూ, మృత్యువును పంచభూతాత్మక మైన దేహములోనూ లీనం చేసాడు. ఈ దేహమును సత్య,రజస్, తమోగుణములతోనూ, ఆ గుణములను అవిద్యలోనూ, అవిద్యను జీవాత్మలోనూ, జీవాత్మను కూటస్థచైతన్యములోనూ నిలిపాడు. పిచ్చివాడిగా మారిపోయాడు. ఇల్లువదిలి ఉత్తరదిశగా వెళ్లిపోయాడు. నిరంతరము ఏకాగ్రచిత్తముతో భగవద్ధ్యానములో మునిగిపోయాడు.

మిగిలిన నలుగురు పాండవులు తమ అన్న యుధిష్ఠిరుని మార్గమునే అనుసరించారు. వారందరూ నిరంతరమూ శ్రీకృష్ణుని పాదపద్మము లను ధ్యానించడంలోనే నిమగ్నమయ్యారు. తుదకు కైవల్యం చేరుకున్నారు.

విదురుడు కూడా కృష్ణభక్తితో పునీతుడై ఈ శరీరమును వదిలి
తన పూర్వస్థితికి చేరుకున్నాడు. తన భర్తలు శ్రీకృష్ణుని సాయుజ్యము
పొందారు అని తెలిసిన ద్రౌపది కూడా భర్తల మార్గమునే అనుసరించి
పుణ్యలోకములను పొందింది.

శ్రీమద్భాగవతము
ప్రథమస్కంధము పదునైదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము
ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము
ప్రథమస్కంధము
పదునారవ అధ్యాయము.

నైమిశారణ్యంలో సత్రయాగ సందర్భంలో సూతపౌరాణికుడు
శౌనకాది మహామునులకు భాగవత పురాణమును ఈ విధంగా
వినిపించాడు.

“పాండవుల మహాప్రస్థానము తరువాత పరీక్షిత్తు మహారాజు
ఈ భూమిని జనరంజకంగా పరిపాలించసాగాడు. పరీక్షిత్తు తన
మేనమామ ఉత్తరుడి పుత్రికయగు ఇరావతి అనే కన్యను వివాహ
మాడాడు. ఆమె వలన పరీక్షిత్తుకు జనమేజయుడు మొదలగు
నలుగురు కుమారులు కలిగారు. కృపాచార్యుడు ఆయనకు గురువు.
కృపాచార్యుని ఆధ్వర్యంలో పరీక్షిత్తు మూడు అశ్వమేధ యాగములను

చేసాడు.

ఒక రోజు పరీక్షిత్తు దిగ్విజయ యాత్రకు బయలు దేరాడు. ఒకచోట ఒక విచిత్రము చూచాడు. కలిపురుషుడు, రాజుకు తగిన ఆభరణములను, వస్త్రములను, కిరీటమును ధరించి, శూద్రరూపంతో కనిపించాడు. ఆ కలి పురుషుడు నేలమీదపడుకొని ఉన్న ఒక ఆవును, ఎద్దును కాలితో తన్నుతున్నాడు. అది చూచిన పరీక్షిత్తు ఆ అన్యాయాన్ని ఆపాడు. కలిపురుషుడు తన రాజ్యములో ప్రవేశించాడు అని తెలుసు కున్నాడు. వెంటనే ధనుస్సును చేతిలోకి తీసుకున్నాడు. దుష్టశిక్షణ కొరకు జైత్రయాత్రకు బయలు దేరాడు.

భద్రాశ్వము, కేతుమాలము, భారతము, ఉత్తర కురు భూములు, మొదలగు దేశములను జయించాడు. ఆయాదేశములలో శ్రీకృష్ణుని లీలలను గురించి గాయకులు గానం చేయడం చూచాడు. వారికి అనేక బహుమతులను ఇచ్చాడు. తాను కూడా శ్రీకృష్ణభక్తి పారవశ్యంలో మునిగిపోయాడు.

ఇది ఇలా ఉండగా ఒక ఆశ్చర్యకరమైన సంఘటన ఒకటి జరిగింది. ధర్మదేవత ఎద్దు రూపంలో ఒంటికాలితో సంచరిస్తూ ఉన్నాడు. ఒకచోట గోరూపంలో దుఃఖితురాలై ఉన్న భూదేవతను చూచాడు. ఆమెను చూచి ధర్మదేవత ఇలా అన్నాడు.

“ఏమత్తా! నీవు సుఖంగా ఉన్నావా? నీ ముఖం చూస్తుంటే నీవు బాధపడుతున్నట్టు కనిపిస్తూ ఉంది. నీవు ఎవరి గురించి అన్నా దుఃఖిస్తున్నావా? లేక మూడు కాళ్లనుపోగొట్టుకొని ఒకే పాదంతో

తిరుగుతున్న నన్ను చూచి దుఃఖిస్తున్నావా! లేక నిన్ను దుర్మార్గులయిన క్షత్రియులు పరిపాలిస్తున్నారని బాధపడుతున్నావా! రాజులు, ప్రజలు యజ్ఞయాగములు చేయకపోవడంవల్ల దేవతలకు హవిస్సులు అందడం లేదని దుఃఖిస్తున్నావా! యజ్ఞభాగములు ఇవ్వక పోవడం వలన ఇంద్రుడు సకాలంలో వర్షములు కురిపించడం లేదా! ఆ కారణంగా కరువు ఏర్పడి ప్రజలు బాధపడుతున్నారా!

అమ్మా! భూమాతా! భూమి మీద అశాంతి ప్రబలిపోయింది. భర్తలను భార్యలు, తల్లి తండ్రులను వారి సంతానము గౌరవించడం లేదు. భర్తలు కూడా భార్యలను రక్షించడం లేదు. పైగా రాక్షసుల వలె భార్యలను చంపుకుంటున్నారు. విద్యాసరస్వతి కూడా సంస్కారము లేని బ్రాహ్మణుల వద్ద బందీగా ఉన్నది. క్షత్రియులచేత పూజింపతగ్గ బ్రాహ్మణులు క్షత్రియులకు సేవలు చేస్తున్నారు. ఈ దురాగతాలను చూచి దుఃఖిపడుతున్నావా.

అమ్మా! ఇదంతా కలి ప్రభావము. రాజులు ఒకరితో ఒకరు యుద్ధములు చేసుకొని నాశనం అయిపోతున్నారు. ప్రజలు శాస్త్రములను అధ్యయనం చేయడం లేదు. చేసినా వాటిని పాటించడం లేదు. నియమాలు ఉల్లంఘించి ఇష్టం వచ్చినట్టు భోజనములు, పానీయములు సేవిస్తున్నారు. అడ్డా ఆపూ లేకుండా రతికార్యములు చేస్తున్నారు. వీటిని చూచి బాధపడుతున్నావా! భూభారమును తొలగించడానికి అవతరించిన శ్రీకృష్ణుడు తన అవతారమును చాలించి తన స్వస్థానమునకు వెడలినాడని దుఃఖిస్తున్నావా! నీ మనస్సులో బాధ ఏమిటో నాకు చెప్పు. కాలక్రమేణా నీ శక్తి కూడా సన్నగిల్లినట్టుంది. అందుకే ఇంతగా దుఃఖిస్తున్నావు.” అని

అడిగాడు ధర్మదేవత.

అప్పుడు భూదేవి ఇలా పలికింది. “ఓ ధర్మదేవతా! నీవు నన్ను ఎన్నో ప్రశ్నలు అడిగావు. వాటికి సమాధానాలు అన్నీ నీ ప్రశ్నలలోనే ఉన్నాయి. అన్నీ తెలిసీ నన్ను ఎందుకు అడుగుతావు? నీ సంగతి చెప్పు. చక్కగా నాలుగు పాదములతో సంచరించేవాడివి ఇప్పుడు ఒంటి కాలితో తిరుగుతున్నావు కదా! నా పరిస్థితి అలాగే ఉంది. ప్రజలలో అవినీతి పెరిగి పోయింది. ఎవరూ నిజం చెప్పడం లేదు. శుచిగా ఉండటం లేదు. దయా గుణము, క్షమాగుణము, త్యాగబుద్ధి, మనుషులలో మచ్చుకైనా కనిపించడం లేదు.

జనం సంతోషంగా ఉండటం మరిచిపోయారు. ఉన్నవాళ్లు లేని దాని కోసరం పాకులాడు తున్నారు. లేని వాళ్లు, ఉన్న వాళ్లకు అన్నీ ఉన్నాయనీ, తమకు ఏమీ లేవనీ బాధపడుతున్నారు. అందుకని ఎవరికీ సంతోషం లేదు. అందరికీ కోపం ఎక్కువ అయిపోయింది. ఎవరూ శాంతంగా ఉండటం లేదు. మనో నిగ్రహం ఎవరికీ లేదు. ఇంద్రియ నిగ్రహం అసలే లేదు. ఎవరూ తపస్సు చెయ్యడం లేదు. పేదవాడు, ధనికుడు మధ్య అసమానతలు పెరిగిపోయాయి. తప్పుచేసిన వాళ్లను క్షమించడం మరిచిపోయారు. దెబ్బకు దెబ్బ తీస్తున్నారు. ఏ పని చేసినా మనకేం లాభం అని లాభనష్టాలు లెక్కలు వేసుకుంటున్నారు.

శాస్త్రములను చదివి జ్ఞానం సంపాదించడం మరిచి పోయారు. అందరూ సుఖాలకోసరం పాకులాడే వాళ్లే కానీ విరక్తితో

ఉన్న వాళ్లు కనపడటం లేదు. అంతా దుర్బలులు. ఎవరికీ శౌర్యము లేదు. బలం లేదు. ఎవరి ముఖాల్లో తేజస్సు కనిపించడం లేదు. ప్రతి ఒక్కడూ పైవాడి కింద ఊడిగం చేసేవాడే కానీ, స్వతంత్రంగా బతకడం ఎవరికీ తెలియదు. ప్రతివాడికీ తన గురించి తాను ప్రగల్భాలు చెప్పుకోవడం బాగా అలవాటయింది.

పెద్దల ఎడల ఎవరికీ వినయము, గౌరవం లేదు. ప్రజలు శీలం అనే మాట మరిచిపోయారు. అవినీతి, అశ్లీలము స్వైరవిహారం చేస్తున్నాయి. మానసికంగా అంతా దుర్బలులే. ఎవరికీ మానసిక స్థైర్యము లేదు. ఇంద్రియములను అదుపులో పెట్టుకోవడం ఎవరికీ చేతకాదు. నిజమైన సౌభాగ్యము ఎక్కడాకనిపించడం లేదు. అంతా కృత్రిమము. దేవుడి మీద భక్తి తగ్గిపోయింది. వేదములను నమ్మడం లేదు. నాస్తికత్వము ప్రబలిపోయింది. ఏమీ లేకపోయినా అందరికీ అహంకారము మాత్రం పూర్తిగా ఉంది. నన్ను మించిన వాడు లేడనే తత్వం బాగా అబ్బింది. చేసే పని మీద శ్రద్ధ, గౌరవంగా బతకడం, మంచి పనులు చేసి కీర్తి సంపాదించడం అనే గుణములు కనుమరుగైపోయాయి.

శ్రీకృష్ణుడు ఈలోకాన్ని విడిచిపోయాడు. అప్పటి నుండి జనం కలిప్రభావం వలన పై విధంగా తయారయ్యారు. ఆ జనం గురించి, మూడు కాళ్లుపోగొట్టుకున్న నీ గురించి, దేవతల గురించి ఋషుల గురించి పితృదేవతల గురించి, సద్బ్రాహ్మణుల గురించి నేను నిరంతరం బాధపడుతున్నాను. ఎల్లప్పుడూ చక్కగా పుష్పించిన పద్మములలో నివసించే శ్రీమహాలక్ష్మి ఆ పద్మవనమును వదిలి భూలోకములో శ్రీకృష్ణుని పాదములను సేవిస్తూ ఉండేది. అను

నిత్యము శ్రీకృష్ణుని పాదములతో పునీతమవుతున్న నేను శ్రీకృష్ణుని
నిరంతర సహచర్యముతో గర్వితురాలనయ్యాను. నా గర్వము
అణచడం కోసరం అన్నట్టు శ్రీకృష్ణుడు నన్ను విడిచి వైకుంఠమునకు
వెళ్లాడు. అసుర ప్రవృత్తి కలిగిన క్షత్రియులు అక్షౌహిణీల కొద్దీ పెరిగి
పోవడంతో, శ్రీకృష్ణుడు అవతరించి భూభారమును తగ్గించాడు. నీవు
ఒంటి కాలితో సంచరించడం చూచి, ధర్మ సంస్థాపన కొరకు ఈ
భూమి మీద అవతరించాడు. కాని ఆ మహానుభావుడు నిన్ను నన్ను
విడిచి వెళ్లిపోయాడు. అందుకే ఈ దుఃఖము.” అని పలికింది
భూమాత.

శ్రీమద్భాగవతము
పథమస్కంధము పదునారవ అధ్యాయము సంపూర్ణము
ఓం తత్సత్ ఓంతత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము
ప్రథమస్కంధము
పదునేడవ అధ్యాయము.

సూతుడు శౌనకాది మహామునులకు మహాభాగవత
పురాణమును ఇలా చెప్పసాగాడు.

“ పరీక్షిత్ మహారాజు ఒక ఆవును, ఒక ఎద్దును కొడుతున్న,
రాజలాంఛనములు ధరించి ఉన్న ఒక శూద్రుని చూచాడని

చెప్పానుకదా. ఆ ఎద్దు బక్కచిక్కిపోయి ఉంది. ఒక పాదంతో
ఒణుకుతూ ఉంది. అటువంటి ఎద్దును ఆ శూద్రుడు కొడుతున్నాడు.
ఆవు కూడా గడ్డికోసం పరితపిస్తూ ఉంది. కాని పచ్చగడ్డి దొరకడం
లేదు. కాని బ్రాహ్మణులు, ఋషులు యజ్ఞములు చేయడం కోసరం
పాలు ఇస్తూ నే ఉంది. ఆవుకంటే నుండి నీరు కారుతూ ఉంది. ఆ
శూద్రుడు కొడుతుంటే దీనంగా దిక్కులు చూస్తూ ఉంది. ఆ ప్రకారం
కొట్టబడుతున్న ఆవును, ఎద్దును చూచిన పరీక్షిత్తు ఆ శూద్రుని ఇలా
అడిగాడు.

“ నీవు ఎవరు? నా రాజ్యంలో గోవులను ఎందుకు
బాధిస్తున్నావు? నీ వేషము చూడ బోతే రాజలాంఛనములతో ఉంది.
కాని నీవు చేసే పనులు శూద్రుడి వలె ఉన్నాయి. లోక రక్షకుడగు
శ్రీకృష్ణుడు ఈ లోకమును విడిచి వెళ్లినాడనియా నీ గర్వము. నేను
ఉన్నాను. నీవు నా రాజ్యములో తప్పు చేసావు. నీకు శిక్షను విధిస్తాను.
నిరపరాధి అయిన గోవును బాధించినందుకు నీకు మరణ శిక్ష సరి
అయినది.” అని అన్నాడు పరీక్షిత్తు.

తరువాత ఆ ఎద్దును చూచి ఇలా అన్నాడు. “నీవు తెల్లటి
కాంతితో మెరిసిపోతున్నావు. కాని ఒకే పాదంతో తిరుగుతున్నావు. నీ
మూడు పాదములు ఏమయ్యాయి. నీవు ఏ దేవతవు? నిన్ను చూస్తే
నాకు బాధగా ఉంది. నా రాజ్యంలో ఎవరూ కంట నీరు పెట్టకూడదు.
అటువంటిది నీవు కంటినీరు పెడుతున్నావు. నీవు శోకించకు .
ఈశూద్రుని వలన నీకు ఎలాంటి భయం లేదు.” అని అన్నాడు పరీక్షిత్తు.

తరువాత గోవును చూచి “అమ్మా గోమాతా! నేను దుష్టశిక్షణ కోసం కంకణం కట్టుకున్నాను. నీవు బాధపడవద్దు. నేను ఉన్నాను. ఓ గోమాతా! ఏ రాజు పరిపాలించే రాజ్యంలో ప్రజలు దుఃఖిస్తారో, ఆ రాజుకు ఆయువు నశిస్తుంది. నరకం ప్రాప్తిస్తుంది. ప్రజల బాధలు తీర్చడమే ప్రభువు యొక్క పరమ ధర్మము. ఈ దుర్మార్గుడు నిన్ను కొడుతున్నాడు. వీడిని ఇప్పుడే చంపుతాను. నీకు ఊరట కలిగిస్తాను.” అని అన్నాడు పరీక్షిత్తు.

తరువాత ఎద్దును చూచి “ఓ వృషభమా! నీ మూడు పాదములను ఎవరు ఖండించారు. ఆ దుర్మార్గుడు ఎవరు? శ్రీకృష్ణపరమాత్మ అనుగ్రహంతో ఈ కురు సామ్రాజ్యమును పాలించు చున్న ఈ కౌరవ వంశీయుల పాలనలో ఇటువంటి దురాగతములు జరుగవు. నీ మూడు పాదములు నరికి, మా కౌరవ వంశమునకు అప్రతిష్ట తెచ్చిన వాడు ఎవడు? వాడిని కఠినంగా శిక్షిస్తాను. ఎందుకంటే నా పాలనలో నిరపరాధులకు కష్టం కలుగ చేసేవాడు నన్ను చూసి భయపడతాడు. అప్పుడు సాధుజనులు సుఖంగా జీవించగలుగుతారు. నా రాజ్యంలో నిరపరాధులను బాధపెట్టే వాళ్లు దేవతలైనా సరే కఠినంగా శిక్షిస్తాను. శాస్త్రప్రకారము ధర్మమును ఆచరించు వారిని రక్షించడం, శాస్త్రములలో చెప్పిన విధులను ఉల్లంఘించి, అధర్మము పాటించేవారిని శిక్షించడం రాజుయొక్క పరమధర్మము. కాబట్టి నా ధర్మాన్ని నేనునెరవేరుస్తాను.” అని అన్నాడు పరీక్షిత్తు.

అప్పుడు ఆ ఎద్దు రూపంలో ఉన్న ధర్మదేవత ఇలా అంది.
“మహారాజా! నీవు పాండవ వంశములో శ్రేష్ఠుడవు. నీకు తప్ప
సాధువులను రక్షించడం దుర్మార్గులను శిక్షించడం అనే ఈ కార్యము
ఎవరికి సాధ్యం అవుతుంది. కాని ఒక సందేహము. మానవులకు
కష్టాలు ఎందుకువస్తాయో ఎవరి వలన వస్తాయో ఏ కారణం చేత
వస్తాయో రక రకాలుగా చెబుతూ ఉంటారు. కాని ఏది నిజమో
తెలియదు.

కొంత మంది తమకు వచ్చిన కష్టాలు తమ వల్లనే
వచ్చాయని అనుకుంటూ ఉంటారు. మరి కొందరు దేవుడు మనకు
కష్టాలు తెచ్చిపెట్టాడు అనుకుంటూ ఉంటారు. మరి కొందరు మనము
చేసిన కర్మవలననే కష్టాలు వచ్చాయి అనుకుంటూ ఉంటారు. మరి
కొందరు ఈ ప్రకృతి వైపరీత్యము వలననే అన్ని కష్టాలు వస్తాయి
అంటారు. ఇంకా కొందరు మనస్సునకు కానీ వాక్కుకు కూడా అందని
వాడు, నిరాకారుడు అయిన ఆ పరమేశ్వరుడే మనకు కష్టములు
కానీ సుఖములు కానీ కల్పిస్తుంటాడు అని చెబుతారు. ఇన్ని
వాదములలో ఏది సముచితమో నీవే నిర్ణయించాలి.” అని చెప్పింది
ధర్మదేవత.

పరీక్షిత్తు ఆలోచనలో పడ్డాడు. ఆ ధర్మదేవతతో ఇలా
అన్నాడు. “నీవు నిజం చెప్పడం లేదు. అధర్మం చేసిన వాడికి ఏ శిక్ష
ఉంటుందో ఆ అధర్మాన్ని సూచించిన వాడికి కూడా అదే శిక్ష
పడుతుంది. అందుకని నీ పాదములను ఖండించిన వాడి గురించి
తెలిసినా నీవు చెప్పడం లేదు. దీనిని బట్టి చూస్తే నీవు సామాన్యురాలివి

కావు. ఈ వృషభరూపంలో ఉన్న నీవు ధర్మదేవతవు. లేకపోతే నీకు దైవ మాయ వలన ఈ గతి పట్టి ఉండవచ్చు.

కృతయుగములో తపస్సు, శుచిత్వము, దయ, సత్యము అనే నాలుగు పాదాలతో నీవు నడుస్తూ ఉండేదానివి. ఆ నాలుగు పాదములను గర్వము, స్త్రీలోలత్వము, మదిరతో కలిగిన మత్తు అనే ముగ్గురు దుర్మార్గులు ఖండించారు. ప్రస్తుతము “సత్యము” అనే పాదంతో నీవు నడుస్తున్నావు. ఆ సత్యము యొక్క బలం చేతనే నీవు జీవిస్తున్నావు. కాని కలి ప్రవేశించాడు. ఆ సత్యము అనే పాదమును కూడా ఖండించి లోకములో అసత్యమును ప్రబలింపజేయాలని చూస్తున్నాడు.

ఈమెకూడా అంతే. ఈ గోమాత భూదేవి. శ్రీకృష్ణుని కరుణ వలన భూభారము తగ్గింది. ఆమె ప్రశాంతంగా ఉంది. ఇంతలో ఈ కలి ప్రవేశించాడు. లోకంలో క్షత్రియులు అందరూ నశించారు. అధర్మపరులు, కేవలం రాజు వేషము వేసుకున్న వారు, బ్రాహ్మణులను ద్వేషించేవారు అయిన శూద్రులు ఈ భూమిని పరిపాలిస్తారు, భూమి మీద అధర్మము మితిమీరిపోతుంది అని ఈమె దుఃఖిస్తూ ఉంది. ఈ కలిని నేను నాశనం చేస్తాను.” అని తన చేతిలో ఖడ్గం ధరించి బయలుదేరాడు పరీక్షిత్తు.

తనను చంపడానికి వస్తున్న పరీక్షిత్తును చూచి కలి తన రాజు వేషమును గబగబా తీసేసి, పరీక్షిత్తు కాళ్ళమీద పడ్డాడు. దయాప్రపూర్ణుడు అయిన పరీక్షిత్తు కలిని చంపలేదు. నవ్వుతూ ఇలా

అన్నాడు.

“ఓ కలి పురుషా! నేను అర్జునుని మనుమడిని.
శరణాగతులను చంపను. పైకి లే. నా రాజ్యములో నీకు చోటు లేదు.
ఎక్కడికైనా పారిపో. ఎందుకంటే నీవు రాజు వేషంలో ఉండి అధర్మానికి
సాయం చేస్తుంటావు. నీలో రకరకాలైన అధర్మములు అనగా,
లోభము, మాయలు చెయ్యడం, మోసం చెయ్యడం, ఎదుటి వారి
సొత్తు అపహరించడం, దౌర్జన్యంగా లాక్కోవడం, తనకు విధించిన
కర్మలు కాకుండా ఎదుటి వారి కర్మలు చెయ్యడంలో ఆసక్తి చూపడం,
ధనాన్ని దుర్వినియోగం చెయ్యడం, మితిమీరిన అహంకారము,
ఎక్కువగా ఉన్నాయి.

నా రాజ్యంలో ధర్మపరులకే కానీ అధర్మపరులకు చోటు
లేదు. నా రాజ్యంలో యజ్ఞయాగములు జరుగుతుంటాయి.
విష్ణుమూర్తిని యజ్ఞములతో ఆరాధిస్తుంటారు. ఆ విష్ణుమూర్తి
యజ్ఞము చేసేవారి కోరికలు తీరుస్తుంటాడు. ఆ విష్ణుమూర్తి సకల
జీవులలో ఆత్మస్వరూపుడై నివసిస్తున్నాడు. వాయు రూపంలో జీవుల
లోపలా బయటా సర్వాంతర్యామిగా ఉన్నాడు. నా రాజ్యంలో ధర్మము,
సత్యము వెల్లివిరుస్తుంటాయి. నా రాజ్యంలో నీకు స్థానం లేదు. వెళ్లు.”
అని ఆదేశించాడు పరీక్షిత్తు.

పరీక్షిత్తు పలికిన పరుషమైన మాటలు విన్న కలిపురుషుడు
పరీక్షిత్తు కాళ్ళమీద పడ్డాడు. పరీక్షిత్తుతో ఇలా అన్నాడు. “ఓ మహారాజా!

నేను నీ రాజ్యంలో ఉన్నా, లేక నీ రాజ్యం బయట ఉన్నా, నా కళ్ళకు ఖడ్గంచేతిలో ధరించిన నీవే కనపడుతుంటావు. కాబట్టి నేను ఎక్కడున్నా ఒకటే. దయచేసి నేను ఎక్కడ ఉండాలో చెప్పు అక్కడ ఉంటాను.” అని వినయంగా అడిగాడు కలిపురుషుడు.

పరీక్షిత్తు ఇలా అన్నాడు. “నీవు జాదము, మధ్యపానము, వేశ్యాగృహములు, జీవహింస చేసే వారు. వీరి యందు నివసించు. ఇంకా కావాలంటే బంగారంలో కూడా ఉండు. ఎందుకంటే సువర్ణము వలన సంపద చేకూరుతుంది. ఆ సంపద కోసరం అబద్ధాలు ఆడతారు. సంపద వలన గర్వం వస్తుంది. సంపద మూలంగా కామము, కోరికలు పెరుగుతాయి. స్త్రీలోలత్వము పెరుగుతుంది. స్త్రీలకోసరం హింస ప్రజ్వలిల్లుతుంది. దాని వలన మనుషులలో శత్రుత్వము పెరిగి పోతుంది. కాబట్టి ఒక్క బంగారంలో ఉంటే నీవు అన్నిటో ఉన్నట్టే.” అని అన్నాడు పరీక్షిత్తు.

పరీక్షిత్తు ఆజ్ఞాప్రకారము కలి పురుషుడు .జాదము, మధ్యపానము, పరస్త్రీసంపర్కము, జీవులను హింసించడం, బంగారము అనే వాటిని ఆవహించాడు. కాబట్టి గొప్పవాడు కావాలి, కీర్తి ప్రతిష్ఠలు సంపాదించాలి, ధర్మపరుడుగా జీవించాలి అనికోరుకొనేవారు పై ఐదింటికి దూరంగా ఉండాలి. ముఖ్యంగా ధర్మంపాటించేవారు, ప్రజాపాలకులు, గురువులు, రాజులు పై ఐదింటికి దూరంగా ఉండాలి. తరువాత పరీక్షిత్తు, తపస్సు, శుచిత్వము, దయ, అనే ధర్మదేవత యొక్క మూడు పాదములను పునరుద్ధరించాడు.

తరువాత పరీక్షిత్తు జనరంజకంగా హస్తినాపురము రాజధానిగా
రాజ్యపాలన చేస్తున్నాడు.

శ్రీమద్భాగవతము
ప్రథమ స్కంధము పదునేడవ అధ్యాయము సంపూర్ణము
ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము
ప్రథమ స్కంధము
పదునెనిమిదవ అధ్యాయము.

సూతుడు శౌనకాది మహామునులకు భాగవత కథను ఈ
ప్రకారంగా వినిపించసాగాడు.

“ఓ బ్రాహ్మణోత్తములారా! శ్రీహరి పాద పద్మములను
ఆశ్రయించిన వారికి ఇహ, పర సుఖములు రెండూ లభిస్తాయి
అన్నదానికి పరీక్షిత్తు ఉదాహరణ. శ్రీకృష్ణుని మహిమ వలన గర్భంలో
ఉండగానే బ్రహ్మాస్త్రము బారి నుండి తప్పించుకున్నాడు. తరువాత
బ్రాహ్మణ శాపము వలన తక్షకుని వలన మరణం సంభవిస్తుంది అని
తెలిసి కూడా ఏ మాత్రమూ వ్యధ చెందలేదు. శుక మహర్షి ముఖతా
భాగవత పురాణమును విన్నాడు. తుదకు గంగానదిలో మునిగి
విష్ణుసాయుజ్యము పొందాడు.

శ్రీహరి నామ స్మరణ చేసేవారు, శ్రీహరి కథలను వినేవారు, శ్రీహరి పాదములను సదా సేవించేవారికి మరణ భయం కూడా ఉండదు. పరీక్షిత్తు మహారాజుకు ఇచ్చిన మాట ప్రకారము ఆయన ఈ భూమిని పరిపాలిస్తున్నంత వరకూ కలి తన ప్రభావమును చూపలేదు. శ్రీకృష్ణభగవానుడు నిర్మాణము చెందగానే కలి భూలోకంలో ప్రవేశించాడు. కాని పరీక్షిత్తుకు భయపడి ఆయన నిర్మాణము చెందు వరకు తన ప్రభావమును చూపలేకపోయాడు.

పరీక్షిత్తుకు కలి పట్ల ఏ విధమైన ద్వేషము లేదు. ఎందు కంటే పుణ్యకార్యములు చేయవలెను అని సంకల్పించినంత మాత్రముననే ఆ కార్యములకు ఫలము లభిస్తుంది. కాని పాప కార్యములను కర్తేంద్రియములతో చేస్తేనే పాప ఫలము లభిస్తుంది. మంచి పనులు చేయాలని అనుకొనే వారిని, మంచి పనులను చేసేవారిని, పరాక్రమవంతులను, సాధు పురుషులను కలి ఏమీ చేయలేదు. కేవలం మూర్ఖులను, ఎల్లప్పుడూ పాప చింతనతోనే కాలం గడిపేవారిని కలి పీడిస్తాడు. కాబట్టి పుణ్యపురుషుడు అయిన పరీక్షిత్తు ఉన్నంత కాలము కలి తన ప్రభావమును చూపలేకపోయాడు.

మహామునులారా! మీకు పరీక్షిత్తు వృత్తాంతమును వివరంగా చెప్పాను. ఇంకా ఏమి చెప్పమంటారు” అని అడిగాడు సూతపౌరాణికుడు. అప్పుడు శౌనకుడు ఇలా అన్నాడు

“ఓ పౌరాణికా! మాకు అమృతోపమానములు అయిన శ్రీకృష్ణుని కథామృతమును వినిపించావు. నీవంటి సత్పురుషుల మాటలు వినడం, మీతో కలిసి ఉండటం వలన వచ్చే సుఖానికి స్వర్గ

సుఖాలు సాటి రావు. ఇంక మానవులు అనుభవించే తుచ్ఛప్రాపంచిక భోగములు సత్సాంగత్వము ముందు దేనికీ పనికి రావు. కాబట్టి కలికాలములో సత్పురుషుల సాంగత్వము అన్నిటికన్నా మిన్న. శివుడు, బ్రహ్మ, దేవతలు, ఋషులు, మొదలగు దేవతా గణములు కూడా ఆ భగవానుని గురించి పూర్తిగా తెలుసుకోలేకపోయారు. ఇంక మేమెంత. కాబట్టి నీవు మా యందు దయయుంచి శ్రీహరి కథలను, అవతార విశేషములను సాకల్యముగా వివరించు. మాకు శ్రీహరి కథామృతము ఎంత తాగినా తనివితీరడం లేదు. పరీక్షిత్తు, వ్యాస పుత్రుడైన శుక మహర్షి వలన జ్ఞానమును పొంది విష్ణుసాయుజ్యమును పొందాడు కదా! శుక మహర్షి పరీక్షిత్తుకు చెప్పిన భాగవత పురాణమును మాకు చెప్పండి.మేము విని తరిస్తాము.” అని అడిగారు.

అప్పుడు సూత పౌరాణికుడు ఇలా చెప్పసాగాడు.

“ఓ భగవద్భక్తులారా! మీరే కాదు నేనుకూడా సదా సత్పురుషుల సాంగత్వముతో పునీతుడను అయ్యాను. నేను తక్కువ కులమైన సూత కులములో పుట్టాను. కాని మా తండ్రి గారి సాహచర్యముతో, జ్ఞాన వృద్ధులను, వయోవృద్ధులను సేవించి, వారి సాంగత్వములో కృతార్థుడనయ్యాను. ఈ నాడు మీ ముందు కూర్చుని నాలుగు మంచి మాటలు చెప్పగలుగుతున్నాను.

ఆ భగవానుడు సకల సద్గుణ సంపన్నుడు. కేవలము భక్తి చేతనే ఆయనను సాక్షాత్కారం చేసుకోగలము. దానికి మార్గము శ్రీహరి కీర్తన. శ్రీహరిని కీర్తించు వారికి శ్రీహరి సాక్షాత్కారము

తప్పకుండా కలుగుతుంది. శ్రీలక్ష్మిని బ్రహ్మాది దేవతలు సేవిస్తుంటారు. కాని లక్ష్మీదేవి విష్ణువును సేవిస్తుంటుంది. శ్రీహరి పాదముల నుండి పుట్టిన గంగా జలముతోనే శ్రీ హరికి అర్ఘ్యము ఇస్తాము.

శ్రీకృష్ణుని మీద భక్తి ఉన్న వారికి ఇహలోక సుఖముల మీద, ప్రాపంచిక విషయముల మీద ఆసక్తి పోతుంది. కోపము, మోహము, మాత్సర్యము లేని జీవితాన్ని గడుపుతారు. మీరంతా వేదములు శాస్త్రములు బాగా చదువుకొన్న వారు, సూర్యునితో సమానమైన తేజస్సు కలవారు. మీరు నన్ను శ్రీకృష్ణుని అవతార విశేషములను చెప్పమని అడిగారు. నాకు తెలిసినంతవరకూ నేను మీకు చెబుతాను. ఎందుకంటే శ్రీకృష్ణుని లీలలను పూర్తిగా వివరించడం ఎవరికీ సాధ్యం కాదు. పండితులు ఎవరికి శక్తి ఉన్నంత వరకూ వారు ఆ భగవానుని కీర్తిస్తూ ఉంటారు.

ఓ ఋషులారా! మీరంతా వేదములు శాస్త్రములు బాగా చదువుకొన్నవారు. మీరు నన్ను శ్రీకృష్ణుని అవతార విశేషములను చెప్పమని అడిగారు. నాకు తెలిసినంతవరకూ నేను మీకు వివరిస్తాను.

ఒకసారి పరీక్షిత్తు వేట నిమిత్తము అడవులలోకి వెళ్ళాడు. జంతువులను వేటాడుతున్నాడు. మధ్యాహ్నం అయింది. బాగా ఆకలిగా దష్టికగా ఉంది. ఎక్కడా నీటి చుక్క కనపడలేదు. దాహం తట్టుకోలేకపోతున్నాడు. ఆసమయంలో ఆయనకు ఒక ముని ఆశ్రమము కనపడింది. అది శమీకుడు అనే ముని ఆశ్రమము. ఆసమయంలో శమీకుడు కళ్లు మూసుకొని పరిసరాలను మరిచిపోయి ధ్యానంలో నిమగ్నమై ఉన్నాడు. ఆయనకు బాహ్య

ప్రపంచంతో సంబంధం లేదు. మనస్సును ఇంద్రియముల నుండి విడగొట్టి అంతర్ముఖం చేసుకున్నాడు. దానినే సమాధి స్థితి అంటారు. అప్పుడు జీవుడు బ్రహ్మలో లీనమై రమిస్తుంటాడు. బయట ప్రపంచంలో ఏమి జరుగుతున్నా పట్టించుకోరు.

ఆ సమయంలో పరీక్షిత్తు ఆ ముని సమాధిలో ఉన్న చోటికి వచ్చాడు. దాహంగా ఉంది కాసిన్ని నీళ్లు ఇవ్వమని అడిగాడు. ముని పలకలేదు. కళ్లు తెరవ లేదు. పరీక్షిత్తులో అహం ప్రవేశించింది. తాను కురు సామ్రాజ్యానికి మహారాజు. ఎవరైనా సరే తనను చూడగానే లేచి నిలబడి అర్ఘ్యము పాద్యము ఇచ్చి సత్కరించవలసినది పోయి, తానుగా తాను వచ్చి నీళ్లు అడిగితే కళ్లు తెరవకుండా, మాట్లాడకుండా ఉంటాడా! అని మనసులో అనుకున్నాడు. పరీక్షిత్తులో కోపం ప్రవేశించింది. ఏమీ చేయలేక అక్కడి నుండి వెళ్లిపోబోయాడు.

పరీక్షిత్తుకు ఒక ఆలోచన వచ్చింది. ఈ ముని నిజంగా సమాధిలో ఉన్నాడా! లేక ఊరికే కళ్లు మూసుకొని ఉన్నాడా! ఈ రాజుతో నాకేం పని అని నిర్లక్ష్యంగా ఉన్నాడా! అని అనుకున్నాడు. ఇంతలో ఆ పరిసరాల్లో ఒక పాము చచ్చిపడి ఉంది. ఆ మునిని పరీక్షించాలని, ఆ మునికి తగిన శాస్తి చేయాలని అనుకున్నాడు పరీక్షిత్తు. తన బాణంతో ఆ చచ్చిన పామును తీసి ఆ ముని మెడలో వేసాడు. తరువాత అక్కడి నుండి వెళ్లిపోయాడు. రాజధాని హస్తినకు చేరుకున్నాడు.

ఇదంతా శమీకుని కుమారుడు అయిన శృంగి యొక్క స్నేహితుడు చూచాడు. వెంటనే పోయి శృంగికి ఈ విషయం చెప్పాడు. తన తండ్రికి జరిగిన అవమానానికి శృంగికి కోపం వచ్చింది. “ఈ

రాజులు, బాగా గర్వించి, మునులను, ఋషులను గౌరవించడం లేదు. పైగా అవమానిస్తున్నారు. ప్రజలను రక్షించవలసిన రాజు ఆ ప్రజలను దోచుకుంటున్నాడు, అవమానిస్తున్నాడు. ఈ దుర్మార్గులను నేను శిక్షిస్తాను.”అని పలికాడు.

పక్కనే ఉన్న కాశికీ నదిలో స్నానం చేసాడు. ఆచమనం చేసాడు. జలాన్ని చేతిలోకి తీసుకున్నాడు. “కనీస మర్యాదలను కూడా పాటించకుండా నా తండ్రి మెడలో చచ్చిన పామును వేసి అవమానించిన రాజు అయిన పరీక్షిత్తు నేటికి ఏడవ రోజున తక్షకుడు అనే పాము కాటుతో మరణించుగాక!” అని దారుణంగా శపించాడు. తరువాత పరుగు పరుగున ఆశ్రమానికి వచ్చాడు. మెడలో చచ్చిన పాముతో ఉన్న తండ్రిని చూచి దుఃఖించాడు

ఇంతలో శమీకుడు సమాధిలో నుండి బయటకు వచ్చాడు. కుమారుని చూచాడు. తన మెడలో ఉన్న చచ్చిన పామును చూచాడు. వెంటనే ఆ పామును తీసి అవతల పారేసాడు. తన కుమారుడు శృంగిని చూచి ఇలా అడిగాడు. “కుమారా! ఎందుకు ఏడుస్తున్నావు. నీకు ఎవరన్నా అపకారం చేసారా!” అని అడిగాడు. అప్పుడు శృంగి జరిగిన విషయాన్ని తాను పరీక్షిత్తుకు శాపం ఇచ్చిన విషయాన్ని తండ్రికి వివరించాడు. శమీకుడు ఆ విషయం విని చాలా బాధపడ్డాడు.

“కుమారా! ఇంత స్వల్ప విషయానికి ఇంత పెద్ద శాపం ఇచ్చావా! ప్రజారక్షకుడైన మహారాజును శపించి మహాపాపం చేసావు. కుమారా! రాజు ఉండటం వలననే కదా మనము నిర్భయంగా

బతుకుతున్నాము. రాజు సదా ప్రజలను రక్షిస్తూ ఉంటాడు. రాజు సాక్షాత్తు విష్ణు స్వరూపుడు. రాజు అనే వాడు లేకపోతే రాజ్యంలో అరాచకం ప్రబలుతుంది. దొంగలు, దుర్మార్గులు ఎక్కువ అవుతారు. పాపాలు ఎక్కువ అవుతాయి. జనులు ఒకరిని ఒకరు తిట్టుకుంటారు, కొట్టుకుంటారు, చంపుకుంటారు. రాజు లేక పోతే స్త్రీలకు రక్షణ ఉండదు. ప్రజలు వర్ణాశ్రమ ధర్మములను పాటించరు. వేదాధ్యయనము అడుగంటిపోతుంది. జనులు కేవలం కోరికలకు, కామానికి వశులై పోతారు. వర్ణసంకరం జరుగుతుంది.

ఇప్పుడు నువ్వు శపించిన పరీక్షిత్తు ధర్మాత్తుడు. అశ్వమేధ యాగము చేసిన వాడు. కేవలము దాహం తీర్చుకోడానికి మన ఆశ్రమానికి వచ్చాడు. నేను సమాధినిష్ఠలో ఉండటం వలన ఆయన దాహం తీర్చలేకపోయాను. ఆయనకు కోపం వచ్చి ఇటువంటి పని చేసాడు. అంతే కానీ, పరీక్షిత్తు కావాలని చెయ్యలేదు. కాని నీవు అతని మరణానికి దారితీసే ఘోరశాపమును ఇచ్చావు. ఆయన ఆ శాపమునకు తగడు. నిన్ను ఆ భగవంతుడే క్షమించాలి.

పరీక్షిత్తు విష్ణుభక్తుడు. విష్ణుభక్తులు ఇతరులచేత అవమానింపబడినా, వంచంపబడినా, నిందించబడినా, కొట్టబడినా, వారు తిరిగి ఏలాంటి అపకారము చెయ్యరు. అటువంటి విష్ణుభక్తునికి నీవు తీరని అపకారము చేసావు. పాపం చేసావు.” అని కుమారుని మందలించాడు శమీకుడు.

వెంటనే శమీకుడు తనశిష్యుని ఒకడిని పిలిచి, పరీక్షిత్తుకు ఈ విషయం చెప్పమని పంపాడు. ఆ శిష్యుడు వెళ్లి పరీక్షిత్తుకు శృంగి

శాపము గురించి వివరించాడు.

ఆ విషయం విన్న పరీక్షిత్తు ఎంతో చింతించాడు. కానీ శృంగికి ఎలాంటి అపకారము తలపెట్టలేదు. మార్గాంతరం కోసరం అన్వేషిస్తున్నాడు.

శ్రీమద్భాగవతము

ప్రథమస్కంధము పదునెనిమిదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము
ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము

ప్రథమస్కంధము
పంతొమ్మిదవ అధ్యాయము.

నైమిశారణ్యంలో సూతుడు శౌనకాది మహామునులకు భాగవత కథను ఇలా చెప్పసాగాడు.

“మహామునులారా! నిరపరాధి అయిన ఒక ఋషికి నేను అపకారం చేసాను కదా అని చింతించాడు పరీక్షిత్తు. “దేవతలతో సమానుడగు ఋషిని అవమానించాను. నాకు త్వరలోనే తగిన దండన విధింపబడుతుంది. ఇటువంటి పనులు జీవితంలో చేయకుండా నాకు తగిన ప్రాయశ్చిత్తము తప్పక జరుగుతుంది. బ్రాహ్మణ శాపము నన్ను నా వారిని దహిస్తూ ఉంది.” అని తనలో తాను

చింతిస్తున్నాడు.

ఇంతలో పరీక్షిత్తుకు శృంగి ఇచ్చిన శాపము గురించి తెలిసింది. తనకు ఏడవ దినమున మృత్యువు సంభవిస్తుంది అని తెలుసుకున్నాడు. శేషజీవితాన్ని భగవంతుని చింతనలో గడపాలని నిర్ణయించుకున్నాడు. ఇహలోకసుఖములను విడిచిపెట్టాడు. శ్రీకృష్ణుని పాదములను ఆశ్రయించాడు. గంగా తీరములో ఒక ఆశ్రమమును నిర్మించుకొని ప్రాయోపవేశము చేయాలని నిర్ణయించుకున్నాడు. నిరంతరమూ శ్రీకృష్ణ నామ స్మరణ చేస్తున్నాడు.

ఆసమయంలో అత్రి, వశిష్ఠుడు, చ్యవనుడు, శరద్వతుడు, అరిష్టనేమి, భృగువు, అంగిరసుడు, పరాశరుడు, విశ్వామిత్రుడు, పరశురాముడు, ఉతభ్యుడు, ఇంద్రప్రమదుడు, సుబాహువు, మేధాతిథి, దేవలుడు, ఆర్షిషేణుడు, భరద్వాజుడు, గౌతముడు, పిష్టలాదుడు, మైత్రేయుడు, జెర్వుడు, కవషుడు, అగస్త్యుడు, వేదవ్యాసుడు, నారదుడు మొదలగు ఋషులు తీర్థ యాత్రలు సేవిస్తూ అక్కడకు చేరుకున్నారు. పరీక్షిత్తు వారందరినీ సాదరంగా ఆహ్వానించి పూజించి ఉచితాసనములు ఇచ్చిసత్కరించాడు. పరీక్షిత్తు తనకు కలిగిన ఆపద గురించి తన ప్రాయోపవేశ నిర్ణయము గురించి వారికి తెలిపాడు.

“మహాఋషులారా! మాలాంటి క్షత్రియుడు ఆచరించు హింసాయుత, క్రూర కర్మల వలననే కదా, మీలాంటి పరమసాత్వికులైన బ్రాహ్మణులు క్షత్రియులను దూరంగా ఉంచారు. కాని నా యందు మీకు ఉన్న వాత్సల్యము చేత మీరంతా నన్ను ఆశీర్వదించడానికి ఇక్కడకు వచ్చారు. నాకు ఎంతో సంతోషంగా ఉంది. ఆ పరమేశ్వరుని

కృపాకటాక్షము వలన శృంగి శాప కారణంగా నాకు వైరాగ్యము కలిగింది. ఈ శాపం కూడా నా మేలుకే వచ్చింది అనుకుంటున్నాను. ఈ గంగా తీరంలో నేను ప్రాయోపవేశము చేయదలచుకున్నాను. తక్షకుడు ఎప్పుడు ఏ రూపంలో వచ్చి నన్ను కాటు వేసి చంపుతాడో నాకు తెలియదు. నా చావు గురించి నాకు ఎలాంటి భయం లేదు. కాబట్టి మీరందరూ నా మీద దయయుంచి నాకు విష్ణు గాధలను వినిపించండి. నన్ను తరింపజేయండి.” అని ప్రార్థించాడు.

పరీక్షిత్తు మహారాజు తన కుమారుడైన జనమేజయునకు పట్టాభిషేకము చేసాడు. గంగా తీరంలో దర్బాసనము మీద ఉత్తరముఖం పెట్టి కూర్చున్నాడు.

అది చూచిన మహాబుఘలు పరీక్షిత్తును శ్లాఘించారు. పరీక్షిత్తుతో ఇలా అన్నాడు.

“ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! నీ తాతలు కూడా రాజ్యమును విడిచి వానప్రస్థమునకు వెళ్లిపోయారు. నీవు కూడా నీ తాతలు అనుసరించిన మార్గమునే అనుసరిస్తున్నావు. నీ అంత్యకాలము వరకు మేము నీ పక్కనే ఉంటాము.” అని అన్నారు. ఆ మాటలు విన్న పరీక్షిత్తు వారితో ఇలా అన్నాడు.

“మహామునులారా! మీ స్వభావము పరోపకారము. ఇతరులకు ఉపకారము చేయకుండా మీరు ఉండలేరు. నాకు మోక్షమార్గము చూపుటకై మీరందరూ ఇక్కడకు వచ్చారు. నాకు చాలా

ఆనందంగా ఉంది.” అని అన్నాడు.

ఇంతలో వ్యాస మహర్షి కుమారుడైన శుక మహర్షికూడా అక్కడకు వచ్చాడు. శుక మహర్షికి 16 ఏండ్ల వయసు. సర్వసంగ పరిత్యాగి. ఆయనది ఏ కులమో ఎవరికీ తెలియదు. ఎప్పుడూ పసిపిల్లవాడి లాగా ఉంటాడు. మంచి తేజస్వి. సాధు లక్షణములు కలిగిన వాడు. ఆయనను చూడగానే ఋషులందరూ లేచి నమస్కారము పెట్టారు. పరీక్షిత్తు ఆయనకు అర్ఘ్యము పాద్యము అర్పించి ఉచితాసనము మీద కూర్చోపెట్టాడు. పరీక్షిత్తు శుకమహర్షిని చూచి తలవంచి నమస్కరించి ఇలా అన్నాడు.

“మహాత్మా! మీరు మా అతిథులుగా రావడం మాకు ఎంతో ఆనందంగా ఉంది. మీవంటి సత్పురుషులను స్తుతిస్తేనే మేము పవిత్రులము అవుతాము. అటువంటిది మీరే స్వయంగా మా ఆశ్రమమునకు వచ్చారు. మీ దర్శనం చేతనే మేము చేసిన పాపములన్నీ పటాపంచలయ్యాయి. యదువంశములో పుట్టిన శ్రీకృష్ణపరమాత్మ నాకు కూడా దూరపు బంధువు. ఇప్పుడు శాపగ్రస్తుడనైన నాకు, మరణకాలమునందు తమరి దర్శనభాగ్యం కలగటం నా పూర్వపుణ్యసుకృతము. ఈ జన్మకు ఇది చాలు. ఈ సమయంలో నాకు మానవులు వినతగినది, జపించతగినది, స్తుతింపతగినది, సేవింపతగినది, చేయతగినది అగు విషయముల గురించి, వాటికి వ్యతిరేక మైన విషయముల గురించి దయతో మాకు తెలియజేయండి.

సాధారణంగా తమరు గృహస్థుల గృహములకు బిక్షకు
వెళ్లినపుడు, ఆ ఇంటి ముందు ఆవుపాలు పిదకే సమయం మించి
ఉండరని ప్రతీతి. కాని మా వద్ద మాత్రము ఏడు రోజుల పాటు ఉండి
మమ్ములను మీ వాగామృతధారలతో కృతార్థులను చేయండి.” అని
భక్తితో వేడుకున్నాడు.

శ్రీమద్భాగవతము

ప్రథమస్కంధము పంతొమ్మిదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము.

ప్రథమస్కంధము సర్వం సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సతః ఓం తత్సత్.